

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Tina Fajs

**OCENA KOMPETENTNOSTI ŠTUDENTK FAKULTETE ZA
SOCIALNO DELO NA PODROČJU DELA Z MLADIMI**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2019

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Tina Fajs

**OCENA KOMPETENTNOSTI ŠTUDENTK FAKULTETE ZA
SOCIALNO DELO NA PODROČJU DELA Z MLADIMI**

Diplomsko delo

Mentorica: doc. dr. Petra Videmšek

Somentorica: as. dr. Tadeja Kodele

Ljubljana, 2019

Najprej lepa hvala mentorici doc. dr. Petri Videmšek za spremljanje in komentiranje dela in somentorici as. dr. Tadeji Kodele za pomoč, usmerjanje in strokovno znanje, ob katerem sem se razvijala in neprestano učila.

Prav tako hvala tudi doc. dr. Liljani Rihter za komentarje in koristne nasvete na področju metodologije.

Hvala sogovornikom, ki so si vzeli čas in z mano delili svoje mnenje.

Hvala staršem in Luki, da so me spremljali, podpirali in verjeli vame.

In ne nazadnje, hvala vsem pomembnim drugim, ki so pripomogli k nastanku te naloge.

Znanje je treba uporabljati, ne samo nabirati.

Cicero

PODATKI O DIPLOMSKI NALOGI

Ime in priimek: Tina Fajs

Naslov diplomske naloge: Ocena kompetentnosti študentk Fakultete za socialno delo na področju dela z mladimi

Kraj: Ljubljana

Leto: 2019

Število strani: 166

Število prilog: 9

Mentorica: doc. dr. Petra Videmšek

Somentorica: as. dr. Tadeja Kodele

POVZETEK:

V diplomski nalogi raziskujem kompetentnost študentk Fakultete za socialno delo na področju dela z mladimi. Z raziskavo sem želela ugotoviti, katere kompetence študentke usvojijo tekom študija na področju dela z mladimi in na kakšen način jih pridobijo. Zanimalo me je tudi, ali obstaja razlika v kompetentnosti študentk, ki končujejo dodiplomski študij na modulu socialno delo z mladimi in tistimi, ki so končale podiplomski program, modul socialno delo v vzgoji in izobraževanju. Prav tako sem želela raziskati, kako kompetentno se študentke počutijo pri izvajanju pogovora z otrokom/mladostnikom. Rezultati raziskave so pokazali, da so študentke tekom študija pridobile raznolike kompetence, bodisi za delo z uporabnikom, bodisi za delo na sebi. V največji meri so jih pridobivale na praksi, kjer se zavedajo edinstvenosti delovnega odnosa z uporabnikom. Raziskava je pokazala, da imajo študentke druge stopnje več znanja o temah, ki se tičejo otrok in mladostnikov in vzpostavljanju odnosa z njimi. Prav tako rezultati nakazujejo, da so študentke prve stopnje seznanjene s kompetencami učnega načrta in jih v veliki meri tudi uporabljajo, študentke druge stopnje pa so ozaveščene o pomembnosti skrbi zase in krepitve moči uporabnika. Študentke in študentje se počutijo opremljeni za izvajanje pogovora z otrokom/mladostnikom, a bi pri tem potrebovali več vaje, refleksije pogovora ter več strokovne samozavesti.

Ključne besede: kompetence, socialno delo z mladimi, pogovor z otrokom/mladostnikom

Title: Competence Evaluation of Students at the Faculty of Social Work and Their Work with Young People

Graduation Thesis Abstract:

In my bachelor's thesis, I analyse how competent the students at the Faculty of Social Work are in their work with young people. The aim of my research was to find out which competencies pertaining to the work with young people the students acquire during their studies and the means by which they do so. My interest was also in whether there is a difference in the competence of students who are finishing their undergraduate programme in the Social Work with Young People module, and those who have already finished their postgraduate programme in the Social Work in Education module. I also did further research into the level of confidence the students feel when they interact with a child or an adolescent. The research results show that during their studies the students have acquired diverse qualifications, be it for work with clients or such that help them work on themselves. Most qualifications were gained during their mandatory work experience, where the unique quality of the working relationship between them and their clients is what they are crucially aware of. What I found was that postgraduate students possess more knowledge on the topic of children and adolescents and the way with which you should establish a relationship with them. The results also indicate that undergraduate students are acquainted with the curriculum's requirements and use the acquired competencies to a large extent, while postgraduate students know the importance of their own self-awareness and empowerment of their clients. Students feel equipped with the right knowledge in carrying out conversations with a child or an adolescent, however, there is still a need for more practice, reflection upon conversations and professional self-confidence.

Keywords: working competence, social work with young people, interaction with children/adolescents

PREDGOVOR

V pogovorih s sošolci in sošolkami smo se večkrat dotaknili teme znanj, izkušenj in spretnosti, ki smo jih pridobili tekom študija ter posledično naše (ne)kompetentnosti za delo na področju socialnega dela.

Moje zanimanje je pritegnilo področje dela z mladimi, saj imam v tem polju tudi največ praktičnih izkušenj, ki sem jih pridobivala s študijskimi in obštudijskimi dejavnostmi. Zaradi lastne radovednosti in želje po raziskavi, na kateri strani je odgovornost za doseganje študentkinih kompetenc, bodisi na strani njih samih, bodisi na strani izobraževalnega sistema, sem si to temo izbrala za diplomsko nalogo.

Fakulteta za socialno delo je v letnem poročilu 2017 v razdelku Analiza študijskih programov navedla predlog, ki je bil na podlagi evalvacije anket, ki jih ocenjujejo študentke tudi sprejet: »Skupaj s študentkami želimo raziskati njihovo interpretacijo pojma kompetenc, ki jih pridobijo pri posameznih predmetih in s celotnim študijskim programom; na podlagi ugotovitev predlagati ustrezne ukrepe.«

Z raziskavo sem želela ugotoviti, kako kompetentne so študentke Fakultete za socialno delo, podrobneje na področju socialnega dela z mladimi in pripraviti predloge za morebitne spremembe na področju izobraževanja za tovrstno delo ter primerjati kompetentnost študentk na dodiplomski in podiplomski ravni.

V teoretičnem delu sem najprej raziskala kompetence na splošno in zapisala splošne in predmetnospecifične kompetence, ki naj bi jih študentke usvojile tekom študija na Fakulteti za socialno delo. Nazadnje sem naredila pregled konceptov socialnega dela z mladimi, ki predstavljajo pomembno znanje, ki ga morajo socialne delavke neprestano pretvarjati v prakso.

Sledi empirični del, v katerem sem predstavila problem raziskave in raziskovalna vprašanja ter metodologijo. V raziskavi je sodelovalo osem študentk dodiplomske stopnje modula socialno delo z mladimi, s katerimi sem izvedla fokusno skupino in pet študentk oz. študentov podiplomske stopnje modula socialno delo v vzgoji in izobraževanju, ki sem jih posamično intervjuvala. Teme, ki sem jih opredelila v vprašanjih, zajemajo deset področij, to so definicija kompetenc, pridobljene kompetence tekom študija, način pridobivanja kompetenc, uporaba kompetenc v praksi, potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi, predlogi za pridobivanje kompetenc, opremljenost za vodenje pogovora, potrebne kompetence pri vodenju pogovora, prispevek fakultete, odgovornost za pridobivanje kompetenc. Sledi predstavitev rezultatov in predlogov.

V diplomskem delu za socialne delavke in socialne delavce uporabljam žensko slovnično obliko, predvsem iz razloga, ker v praksi prevladujejo socialne delavke. Ženska slovnična oblika je vsakokrat zamenljiva.

Tekom pisanja tudi izraz študentke in študenti zapišem v ženski slovnični obliki, mestoma (predvsem v raziskavi študentk druge stopnje, kjer sta bila zastopana oba spola) pa uporabljam obe slovnični obliki.

VSEBINA

1. UVOD	1
1.1. KOMPETENCE	1
1.1.1. Definicija kompetentnosti in kompetenc.....	1
1.1.2. Sestavine kompetenc	2
1.1.3. Razvijanje kompetenc	4
1.2. KOMPETENCE SOCIALNIH DELAVK, PRIDOBLENE NA ŠTUDIJSKEM PROGRAMU.....	6
1.2.1. Splošne kompetence prve stopnje Fakultete za socialno delo.....	6
1.2.2. Splošne kompetence druge stopnje Fakultete za socialno delo.....	7
1.2.3. Predmetnospecifične kompetence prve stopnje Fakultete za socialno delo na modulu socialno delo z mladimi	7
1.2.4. Predmetnospecifične kompetence druge stopnje na modulu socialno delo v vzgoji in izobraževanju	8
1.3. SOCIALNO DELO Z MLADIMI.....	9
1.3.1. Koncept delovnega odnosa kot posebnost socialnega dela z mladimi.....	9
1.3.2. Pogovor z otrokom v socialnem delu.....	12
2. PROBLEM.....	15
3. METODOLOGIJA	17
3.1. Vrsta raziskave	17
3.2. Merski instrument.....	17
3.3. Populacija in vzorec.....	17
3.4. Zbiranje podatkov.....	18
3.5. Analiza podatkov	19
4. REZULTATI.....	21
4.1. Splošne kompetence	21
4.2. Predmetnospecifične kompetence	23
4.3. Definicija kompetenc.....	25
4.4. Pridobljene kompetence tekom študija.....	26
4.5. Način pridobivanja kompetenc tekom študija	27
4.6. Uporaba kompetenc v praksi	28
4.7. Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi	28
4.8. Predlogi za pridobivanje kompetenc	29
4.9. Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom.....	31
4.10. Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom	31
4.11. Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc	32

4.12.	Odgovornost za pridobivanje kompetenc.....	33
5.	RAZPRAVA	35
6.	SKLEPI	43
7.	PREDLOGI.....	45
8.	UPORABLJENA LITERATURA	46
9.	PRILOGE.....	50
9.1.	PRILOGA 1: Smernice za fokusne skupine in intervju.....	50
9.2.	PRILOGA 2: Vprašalnik 1. stopnja.....	50
9.3.	PRILOGA 3: Vprašalnik 2. stopnja.....	52
9.4.	PRILOGA 4: Prepis fokusne skupine in intervjujev ter izbor izjav	53
9.5.	PRILOGA 5: Odprto kodiranje kratkih utemeljitev	76
9.6.	PRILOGA 6: Osno kodiranje kratkih utemeljitev	96
9.7.	PRILOGA 7: Odprto kodiranje fokusnih skupin.....	100
9.8.	PRILOGA 8: Odprto kodiranje intervjujev	120
9.9.	PRILOGA 9: Osno kodiranje fokusnih skupin in intervjujev	148

KAZALO GRAFOV

Graf 4.1.1:	Povprečne vrednosti splošnih kompetenc 1. stopnje.....	21
Graf 4.1.2:	Povprečne vrednosti splošnih kompetenc 2. stopnje.....	22
Graf 4.2.1:	Povprečne vrednosti predmetnospecifičnih kompetenc 1. stopnje	23
Graf 4.2.2:	: Povprečne vrednosti predmetnospecifičnih kompetenc 2. stopnje	24

KAZALO TABEL

Tabela 3.5.1:	Primer odprtega kodiranja	20
Tabela 9.5.1:	Odprto kodiranje kratkih utemeljitev	76
Tabela 9.7.1:	Odprto kodiranje fokusnih skupin	100
Tabela 9.8.1:	Odprto kodiranje intervjujev	120

1. UVOD

1.1. KOMPETENCE

1.1.1. Definicija kompetentnosti in kompetenc

Ob pojmu kompetenca ali kompetentnost težko ostanemo samo pri eni definiciji in v enem polju raziskovanja, saj so kompetence pomembne povsod – naj gre za opravljanje dela, ki potrebuje več fizičnega (kompetence steklarja, da naredi stekleni izdelek) ali psihološkega napora (kompetence socialne delavke, da z mladostnikom opravi pogovor).

Lahko bi trdili, da obstaja toliko definicij, kolikor je avtorjev te teme (Hyland, 2006, str. 27).

Štefanc (2006, str. 66) opredeljuje tri koncepte kompetenc v družboslovju, ki se najpogosteje pojavljajo v literaturi. To so: jezikovne kompetence v polju lingvistike, kompetence v teoriji menedžmenta in kompetence v pedagoškem prostoru.

Jezikovne kompetence v polju lingvistike po Štefancu (2006, str. 73) pomenijo znanje slovničnih pravil in tudi znanje jezika v širšem pomenu. Nasprotno pa kompetence v teoriji menedžmenta ciljajo na posameznikovo kompetentnost, ki jo je mogoče neposredno izmeriti in opazovati (Štefanc, 2006, str. 83). V pedagoškem prostoru pa se kompetence odražajo kot preplet izobraževanja in trga dela (Štefanc, 2006, str. 79).

V nadaljevanju bom skušala odgovoriti na vprašanja kaj so kompetence in kakšne so podobnosti in razlike med definiranjem kompetenc s strani različnih avtorjev. Namen pregleda problematike ni raziskati vsakega izmed množice pomenov, temveč se najprej osredotočiti na področje kompetenc v pedagoškem prostoru in nato opisati še splošne in predmetnospecifične kompetence bodočih socialnih delavk.

Peklaj in Puklek Levpušček (2006, str. 22–23) pravita, da kompetence vključujejo: »spoznavno raven (sposobnost kompleksnega razmišljanja in reševanja problemov ter znanje na določenem področju), čustveno-motivacijsko raven (stališča, vrednote, pripravljenost za aktivnost) ter vedenjsko raven (sposobnost ustrezno aktivirati, uskladiti in uporabiti svoje potenciale v kompleksnih situacijah).«

Spencer in Spencer (1993, str. 9–10) pravita podobno, ko trdita, da se v širšem smislu koncept kompetenc navezuje na motive generatorjev posameznikovega delovanja, osebnih lastnosti, fizičnih značilnosti in samopodobe – navad, vrednot, znanja ter informacij, ki jih ima oseba na specifičnih področjih.

Zgornjima definicijama kompetenc je skupno to, da se kompetence nanašajo na delovanje posameznika ter na informacije oz. znanje, ki jih ima na nekem področju.

Definicija kompetenc po Weinertu (2001), pa poleg sistema znanj, izkušenosti in spretnosti, zajema tudi prepričanja in akcijske tendence, ki se gradijo na podlagi dobro organiziranega področnega znanja, osnovnih veščin in stališč.

Razvite kompetence ne pomenijo ničesar dokler jih ne udejanjimo. Mešl (2008, str. 57) pravi, da učenje teorije ravnanja (premišljenega vedenja) z namenom, da bi postali kompetentni v strokovni praksi, ni sestavljeno iz učenja, po katerem »deklamiramo« teorijo. Potem smo se izognili najbolj pomembnem smislu, saj teorije ne znamo uporabiti v praksi.

Kompetence naj ne bi bile nekaj novega, pač pa so novi načini, tehnike in metode izobraževanja v imenu t. i. fleksibilne specializacije posameznika, ki učijo, kako udejanjiti naučeno (Goriup, 2007, str. 8). Avtorica (prav tam, str. 11) še poudari, da v postmoderni družbi ne moremo pričakovati, da bo posameznik vse življenje opravljal samo en poklic, zato se je potrebno nenehno usposablјati in prilagajati novim zahtevam trga dela in pridobivati in razvijati nove kompetence. Na to opozori tudi Medveš (2010, str. 57), ko trdi, da bistvo izobraževanja ni v kopičenju znanja, temveč v diskurzu in razvoju človekove univerzalnosti.

Svetlik idr. (2005, str. 23) ob tem še poudarijo, da je izobraževalni sistem vseskozi temeljil na »faktografskem (kaj) in reflektivnem (zakaj) znanju«, medtem ko kompetence zahtevajo več »tehničnega (kako) in socialnega (kdo) znanja«.

Če povzamemo zgornje definicije kompetenc, lahko strnemo, da so kompetence znanje, spretnosti, fizične ter osebnostne značilnosti posameznika, za katere je ključno, da jih ne le nabira, temveč tudi udejanja. Kot pravijo Svetlik idr. (prav tam) kompetence pri tem zahtevajo predvsem več tehničnega (odgovor na »kako«) in socialnega (odgovor na »kdo«) znanja.

1.1.2. Sestavine kompetenc

Svetlik idr. (2005, str. 20) opredeljujejo kompetence kot znanje o uporabi znanja. Če želimo razumeti, kako uporabiti to znanje, pa moramo najprej vedeti, katere so ključne sestavine kompetenc.

Svetlik idr. (2005, str. 35–36) definirajo naslednje temeljne sestavine kompetenc:

- *Znanje* – ki je opredeljeno kot informacija z izkušnjami, resnico in vrednotami.

Svetlik idr. (2005, str. 35) poudarjajo, da razlikujemo med tihim in eksplicitnim znanjem. Prvo je izrazito osebna oblika, saj živi v praksi in ga je kot takega težko prenesti na druge. Nanaša se na osebno presojo, ideje in vrednote (Polanyi, 1967, str. 24–25 in Takeuchi, 2004, str. 3–4). Eksplicitno znanje pa lahko izrazimo z besedami in številkami, podatki, priročniki in tako postane tudi prenesljivo (Pavlin in Svetlik, 2008, str. 7).

Healy (2005, str. 219) ob tem poudarja, da je grajenje teorije na tih in neformalen način premalo za povezovanje formalne teorije stroke in teoretske podlage, razvite s strani praktikantk. Mešl (2008, str. 57) v raziskavi o razvijanju znanj in uporabi znanj v socialnem delu z družino to tezo potrdi, ko pravi, da se nove veščine ne naučimo le tako, da se najprej naučimo navodil za izvedbo te veščine ali tako, da se naučimo eksplicitnih verbalnih formulacij. Meni, da se veliko učenja zgodi tudi skozi imitacijo, brez verbalne intervencije.

- *Osebnostne lastnosti* – so značilnosti, po katerih se posamezniki med seboj razlikujemo, smo unikatni; nekdo je npr. lahko odločen, odgovoren, fleksibilen. Po Musku in Pečjaku (2001, str. 79) je osebnostna lastnost enota celotnega sistema.
- *Sposobnosti (ali zmožnosti)* – so lastnosti, ki najbolj vplivajo na rešitve problemov (Musek in Pečjak, 2001, str. 86). Lipičnik (1998, str. 28) razlikuje sposobnost od zmožnosti in pravi, da so sposobnosti človekova potencialnost za razvoj določenih zmožnosti. Človeške zmožnosti so v ožjem smislu sposobnosti, znanje in motivacija.
- *Motivacija* – in motivi naj bi se nanašali na tiste dejavnike, ki usmerjajo naše vedenje (Musek, 1993, str. 152). Nagoni in potrebe nas spodbujajo v vedenje, zato jih imenujemo tudi motivacija potiskanja (Svetlik idr., 2005, str. 36).
  - *Samopodoba* – pomeni, da je naše vedenje odvisno od našega mišljenja o samem sebi (Svetlik idr., 2005, str. 36). Stanje samopodobe (tj. mišljenje o sebi) se lahko spreminja.
- *Vrednote* – so pojmi in stvari, ki so za nas pomembne (Musek, 1993, str. 72). Vrednote so po Spencer in Spencer (1993, str. 9) sestavni del kompetenc.

Ne le ena ali dve, temveč preplet vseh naštetih sestavin sestavlja kompetence, kar potrjuje tudi Svetlik in sodelavci (2005, str. 35), ko pravijo, da se zgoraj omenjene sestavine medsebojno povezujejo.

Za razliko od Svetlika in sodelavcev (2005) pa Marentič Požarnik (2006, str. 28) opredeli tri pomembne, prav tako med seboj prepletajoče se, sestavine kompetenc. Najprej *spoznavno sestavino*, ki zajema višje spoznavne cilje, sistematično in povezano znanje ter zmožnost ravnanja s tem znanjem, obenem omogoča obvladovanje miselnih operacij, kritično in ustvarjalno mišljenje ter upravljanje novih situacij. Kot drugo opredeli *čustveno-motivacijsko sestavino*, ki izraža pozitivno stališče do znanja in učenja nasploh ter do lastne kompetentnosti, in nazadnje *akcijsko sestavino*, ki vključuje zmožnost ter pripravljenost angažirati se, znanje smiselno in koristno uporabiti v raznolikih situacijah; gre za spoznavne in praktične oz. poklicne spretnosti.

1.1.3. Razvijanje kompetenc

Že zgoraj smo poudarili, da kompetence niso nekaj, kar bi usvojili samo enkrat, temveč jih moramo nenehno razvijati. O tem govori tudi Gelhard (2011, str. 57), ko pravi, da se v kompetencah ne moremo le uriti, pač pa jih moramo tudi in predvsem sistematično razvijati.

Na to, kako sposoben je posameznik za razvoj svojih kompetenc vpliva kar nekaj dejavnikov, na primer socialni, biološki in kulturni dejavniki, ki se udeležujejo preko staršev, s socializacijo in razvojem posameznika (Pavlin, 2012, str. 25).

Prav tako lahko na razvoj kompetenc vplivajo tudi ekonomski ciklusi (recesija in rast), delovne izkušnje (delovne aktivnosti, povezane s študijskim programom), potovanja, pristočasne aktivnosti in druženje s prijatelji (Pavlin, 2012, str. 26).

Ker nas zanima razvoj poklicnih kompetenc, se v nadaljevanju osredotočamo predvsem nanje.

Warnock (1978, v Goriup, 2007, str. 12) opredeli tri področja razvijanja kompetentnosti. To so vpeljevanje posameznika v svet dela, priprava na svet virtualne resničnosti in priprava na svet imaginacije. Avtorica pripravo na svet virtualne resničnosti zaradi množičnih medijev označi kot proces, kjer se resničnost oblikuje posredno, priprava na svet imaginacije pa zanjo pomeni poznavanje preteklosti, skozi katero lahko razumemo sedanost in načrtujemo prihodnost.

Pri nekaterih se razvoj poklicnih kompetenc prične z vstopom na trg dela, pri drugih v sklopu izobraževalnega sistema, pri tretjih pa se kompetence razvijajo v obeh sistemih (Pavlin in Svetlik, 2008, str. 104, 107).

Spreminjajočim se poklicem in zahtevanim znanjem se morajo prilagajati tako posameznik kot tudi izobraževalna institucija in trg dela.

Pavlin in Svetlik (2008) sta naredila korak naprej v raziskovanju razvijanja kompetenc in se vprašala, kako se poklici in šolski programi prilagajajo spremembam – tehnološkim in družbenim.

V raziskavi o prilagajanju šolskih programov na tehnološke in družbene spremembe, v katero je bila vključena tudi Fakulteta za socialno delo (v nadaljevanju: FSD), jo Pavlin in Svetlik (2008) uvrstita med tiste visokošolske institucije, ki poudarjajo generiranje novih poklicev.

To za FSD pomeni, da pripravljajo izobraževalne programe za nove poklicne profile in se obenem vključujejo v mednarodne mreže šol za socialno delo ter različne projekte seznanjajo z globalnimi procesi in strukturnimi spremembami (Lea Šugman Bohinc, 2008, str. 111).

FSD za razvoj kompetenc študentk v učnem načrtu predpisuje obvezno prakso, s katero študentke ne le razvijajo, temveč tudi pridobivajo pomembne kompetence za delo v stroki.

V praksi, ki je pomembna za razvijanje kompetenc, se ne smemo zadovoljiti le s poznavanjem teorije v uporabi (sredstvom za ohranjanje določene stopnje stanovitnosti, trajnosti našega ravnanja), temveč moramo teorije znati tudi opisati, da jih lahko raziskujemo in se o njih pogovarjamo, jih po potrebi nadgrajujemo ali spreminjamo (Mešl, 2008, str. 58).

Kodele in Mešl (2015, str. 193) pretok teorije v prakso (in obratno) poimenujeta krožnost znanja, ki je po njunem mnenju nujna. Ob pa je pomembna tudi refleksija – osebna in s pomočjo mentorice (Kodele in Mešl, prav tam).

Kodele in Mešl (2015, str. 190) menita, da okvir za kompetentno ravnanje v socialnem delu določa refleksivni pristop.

Mešl (2008, str. 72) za refleksivni pristop pravi, da socialne delavke uporabljajo teorijo in tudi »ustvarjajo teorijo v praksi«, kar jim daje podlago za oblikovanje znanja v praksi.

Po Welbourne (2012, str. 31) je to proces, ko se ozremo nazaj in pogledamo kaj se je zgodilo, upoštevajoč zavednih, nezavednih, teoretičnih in osebnih dejavnikov, ki so vplivali na situacijo in na način, kako smo se odzvali.

Avtorica (prav tam) trdi, da refleksija omogoča združitev znanja, etičnih načel in občutkov, ki jih posameznik zavestno obdela, oceni učne priložnosti za prihodnost in hkrati pregleda kakovost opravljenega dela.

Če povzamemo, je refleksivni pristop del krožnega procesa, kjer se praksa pretvarja v teorijo in obratno. Pri delu z ljudmi težko izmerimo kakovost dela, zato je potrebno nenehno evalvirati in opazovati kaj počnemo ter se prilagajati spremembam (Bogo, 2010, str. 176).

1.2. KOMPETENCE SOCIALNIH DELAVK, PRIDOBLJENE NA ŠTUDIJSKEM PROGRAMU

Fakulteta za socialno delo na 1. in 2. stopnji opredeljuje dve vrsti kompetenc bodočih socialnih delavk – splošne in predmetnospecifične. Splošne so tiste, ki naj bi zajele vse študentke, medtem ko so predmetnospecifične vezane na modul, za katerega se študentke odločijo v 3. letniku dodiplomskega študija oz. v dodatnem letniku podiplomskega študija.

Socialno delo na področju mladih, ki ga podrobneje opisujem in raziskujem tudi v empiričnem delu, na 1. stopnji zajema modul socialno delo z mladimi, na 2. stopnji pa socialno delo v vzgoji in izobraževanju (Fakulteta za socialno delo, 2019).

V nadaljevanju najprej predstavljam splošne kompetence – tiste, ki bi jih po končani prvi oz. drugi stopnji morale usvojiti vse študentke. Nato predstavim še predmetnospecifične kompetence, ki so specifične za modul socialno delo z mladimi na prvi in socialno delo v vzgoji in izobraževanju na drugi stopnji.

1.2.1. Splošne kompetence prve stopnje Fakultete za socialno delo

Splošne kompetence na prvi stopnji Fakultete za socialno delo so:

- usposobljenost študentk prepoznavanja, kritičnega analiziranja in povezovanja virov različnih (uporabniških in strokovnih) sistemov,
  - sodelovanje in soustvarjanje potrebnih rešitev oziroma zelenih razpletov,
  - mreženje,
  - razvijanje inovativnih pristopov v podpori in pomoči (Fakulteta za socialno delo, 2019).

1.2.2. Splošne kompetence druge stopnje Fakultete za socialno delo

Splošne kompetence na drugi stopnji Fakultete za socialno delo pa so sledeče:

- poznavanje temeljnih vrednot, konceptov, metod in teorij socialnega dela na področjih vzgoje in izobraževanja,
- usposobljenost študentke v temeljnih spretnostih, metodah in postopkih socialnega dela in za samostojno delo na področjih vzgoje in izobraževanja,
- omogočanje študentkam preko angažiranega sodelovanja v akcijskem projektu (Fakulteta za socialno delo, 2019).

Zgoraj opisane kompetence naj bi torej dosegle vse študentke prve in druge stopnje; specifične kompetence, ki jih bom predstavila v nadaljevanju, pa zadevajo predmet in modul, ki si ga študentke FSD izberejo na prvi oz. drugi stopnji. Gre za še bolj poglobljeno znanje oz. nadgradnjo splošnih kompetenc, v mojem primeru na področju dela z mladimi – na modulu socialno delo z mladimi ter socialno delo v vzgoji in izobraževanju.

1.2.3. Predmetnospecifične kompetence prve stopnje Fakultete za socialno delo na modulu socialno delo z mladimi

Predmetnospecifične kompetence prve stopnje Fakultete za socialno delo na modulu socialno delo z mladimi v učnem načrtu predpisujejo množico kompetenc, najbolj pomembne so:

- znanje in sposobnost vzpostavljanja prvega stika in delovnega odnosa,
- poznavanje in uporaba jezika SD ter sposobnost pogovarjanja,
- razumevanje delovanja institucij,
- kritično branje strokovnih govoric in sposobnost beleženja in dokumentiranja,
- poznavanje in sposobnost uporabe prispevka za SD pomembnih drugih strok (sociologija, psihologija, antropologija, pedagogika, pravo idr.) in sposobnost vzdrževanja in zagovarjanje strokovne avtonomije SD,
- spretnosti prepoznavanja in obvladovanja lastnih občutkov, strokovne refleksije in sposobnost iskanja pomoči zase ter sodelovanje v superviziji, interviziji in drugih oblikah podpore svoji lastni praksi socialnega dela,
- sposobnost analize družbenega konteksta,

- sposobnost soustvarjanja pristopov in metod dela glede na individualne potrebe uporabnikov,
- zmožnost prevzemanja etične in profesionalne odgovornosti biti socialna delavka, delavec,
- uporaba raziskovalnih postopkov in metod za izvajanje raziskav (Fakulteta za socialno delo, 2019).

1.2.4. Predmetnospecifične kompetence druge stopnje na modulu socialno delo v vzgoji in izobraževanju

Predmetnospecifične kompetence druge stopnje, na področju socialnega dela v vzgoji in izobraževanju, ki so najbolj pomembne, pa so:

- poznavanje ter uporaba temeljnih konceptov in pristopov ter razumevanje delovanja institucij na področju socialnega dela v vzgoji in izobraževanju,
- sposobnost sinteze sodobnih konceptov sodelovanja v delovnem odnosu,
- kritična refleksija vloge svetovalne delavke v vzgoji in izobraževanju, lastnih pristopov, spretnosti, osebne vpletenosti in zagovarjanja avtonomije SD v dialogu z različnimi akterji, institucijami in javnostjo,
- zmožnost etičnega ravnanja v svetovalnih interakcijah na področju vzgoje in izobraževanja,
- sposobnost soustvarjanja inovativnih rešitev (Fakulteta za socialno delo, 2019).

Šugman Bohinc (2014) se v raziskavi o kompetencah diplomantk in diplomantov socialnega dela dotakne predmetnospecifičnih kompetenc v šolski svetovalni službi, zato jih navajam v nadaljevanju.

Za delo v šolski svetovalni službi študentke potrebujejo naslednje kompetence:

- »delo s sistemi različnih velikosti in ravni kompleksnosti, vzpostavljanje osebnega stika in delovnega odnosa, organiziranje t. i. izvirne delovne projekte podpore in pomoči, ustvarjanje varnih okoliščin za uporabnike, zaupanje v kompetence pomagajočih strokovnjakov,
- usposobljenost za povezovalno oz. koordinacijsko vlogo v mreženju, v katerem spodbujajo reševanje posameznih, skupinskih, skupnostnih in družbenih problemov,

- upravljanje s težavami in konflikti v interakcijah med podsistemi udeležencev v vzgoji in izobraževanju
- razumevanje razvijanje revščine, kritična refleksija funkcije socialne države
- razumevanje kaj je nasilje, kakšna je njegova dinamika, posledice in kaj vrsta nasilja pomeni v kontekstu vzgoje in izobraževanja
- poznavanje dela v skupini in skupinske dinamike
- izvajanje in organiziranje prostovoljstva in medsebojne učne pomoči, ki je na področju vzgoje in izobraževanja izrednega pomena.«

(Šugman Bohinc, 2014, str. 43–44)

Predmetnospecifične kompetence prve stopnje zajemajo dosledno uporabo jezika SD, soustvarjanje projektov pomoči, razumevanje delovanja institucij, kritično branje strokovnih člankov ter zmožnost argumentiranja, sposobnost soustvarjanja pristopov in metod glede na potrebe uporabnikov. Specifične kompetence druge stopnje so ponovno nadgradnja prve stopnje, saj morajo študentke poznavati in razumeti temeljne koncepte in pristope SD, biti sposobne sinteze teh konceptov ter jih uporabljati in kritično reflektirati in pri tem ravnati etično.

Kompetence, potrebne za šolsko svetovalno službo po Šugman Bohinc (2014) pa vključujejo še delo z različnimi sistemi, koordinacijo, razumevanje revščine, nasilja in konfliktov ter organiziranje medsebojne učne pomoči, ki je za delo v vzgoji in izobraževanju izjemno pomembna.

Lahko trdimo, da so predmetnospecifične kompetence v primerjavi s splošnimi zares specifične in se nekega polja (v zgornjem primeru vzgoje in izobraževanja) dotaknejo konkretno.

1.3. SOCIALNO DELO Z MLADIMI

1.3.1. Koncept delovnega odnosa kot posebnost socialnega dela z mladimi
 Socialna delavka mora, kot navajam v poglavju splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc, imeti: »znanje in sposobnost vzpostavljanja prvega stika in delovnega odnosa na konkretnem področju socialnega dela« (Fakulteta za socialno delo, 2019).
 Delovni odnos je namreč posebnost stroke socialnega dela. Mešl (2008, str. 127) pravi, da ta koncept ponuja znanje, teorijo, ki je specifična socialnodelovna in prevedljiva v prakso.

Vzpostavljanje delovnega odnosa je predmet socialnega dela, ki rešuje kompleksne probleme. Vanj vstopimo na več načinov: z dogovorom o sodelovanju, instrumentalno definicijo problema, osebnim vodenjem, perspektivo moči, etiko udeležnosti, znanjem za ravnanje in ravnanjem s sedanostjo (Čačinovič Vogrinčič, 2002, str. 91).

V nadaljevanju pojma »otrok« in »mladostnik« uporabljam izmenično, saj obe kategoriji zajemata področje mladih. Otroci so po Konvenciji o otrokovih pravicah (2009) vsi, ki so mlajši od 18 let, medtem ko mladostnike predstavljajo mlade odrasle osebe stare od 15 do dopolnjenih 29 leta (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, 2019).

- Dogovor o sodelovanju

Dogovor je vedno prvi korak, s katerim vstopimo v delovni odnos. Zahteva čas in prostor in pomembno je, da ga sklenemo z vsemi navzočimi v problemu (Čačinovič Vogrinčič, 2002, str. 92).

- Instrumentalna definicija problema

Čačinovič Vogrinčič (prav tam) pravi, da mora socialna delavka omogočiti udeležencem, da definirajo problem in da participirajo pri oblikovanju rešitve. Socialnodelovnem odnosu dodajamo strokovno znanje in vzdržujemo proces pogovora, ki vodi k dogovoru.

- Osebno vodenje

Osebno, pravi avtorica (prav tam), poudari vključenost in udeležnost socialnega delavca v dialogu in se kaže tudi v zavzeti komunikaciji za iskanje rešitev.

- Perspektiva moči

Priti po pomoč pomeni, da posameznik, skupina ali skupnost v delovnem odnosu pride po več moči. Čačinovič Vogrinčič (2002, str. 94) na vprašanje, kako konkretno dati moč odgovarja: »To je strokovna naloga, ki je ne moremo odpraviti s trkanjem na dobroto in ljubezen. Dialog, ki raziskuje, odkriva uresničljive alternative, je vir moči.«

Ko govorimo o perspektivi moči, ne moremo mimo pozicije oz. odstopa moči, ki jo je pomembno umestiti v koncept delovnega odnosa z mladimi. Na odstop moči opozarja Hoffman (1994) v Čačinovič Vogrinčič idr. (2005, str. 12), ki pravi, da mora strokovnjak odstopiti od moči, ki mu ne pripada – od moči, da poseduje resnice in rešitve. To v praksi pomeni, da socialna delavka pri delu z uporabnikom raziskuje njegovo zgodbo in ne vsiljuje svoje resnice in pogleda, ki sogovorniku ni blizu.

- Etika udeležnosti

Etika udeležnosti pomeni, da se pozornost usmeri na proces razgovora v sedanjosti. Za to so potrebni spoštljiva radovednost, odprtost in sodelovanje za ustvarjanje novih interpretacij, dogovorov, razumevanj (Čačinovič Vogrinčič, 2002, str. 93).

Skozi etiko udeležnosti moramo upoštevati tudi emski in etskí pogled, posebnost, ki si jo stroka socialnega dela izposoja iz antropologije, a je kljub temu pomemben koncept v delovnem odnosu. Canals (1995, str. 105) razloži, da je emski pogled pogled od znotraj, etskí pogled pa pogled od zunaj. Emsko pomeni pogled uporabnika v socialnem delu in njegova lastna refleksija o tem, kje se trenutno nahaja s svojim problemom, etskó pa, ravno nasprotno, opisuje pogled socialne delavke, strokovnjakinje na uporabnika, v našem primeru mladostnika.

– Znanje za ravnanje

Socialna delavka, ki ima znanje za ravnanje, zna dvoje: vzpostaviti in vzdrževati kontekst pogovora in podeliti znanje z uporabniki na njim razumljiv način.

Znanje za ravnanje pomeni tudi odpirati prostor za pogovor in novo zgodbo in hkrati voditi k ubesedenim rešitvam (Čačinovič Vogrinčič, 2002, str. 95).

– Ravnanje s sedanjostjo

»Sedanjest je čas, ko smo v delovnem odnosu s strankami, čas, ki ga in ko ga uporabljamo za sodelovanje, je najbolj dragocen delovni čas v projektih pomoči.« (Čačinovič Vogrinčič, 2002, str. 94). Poudarek na sedanjosti ne zanika preteklosti, temveč nas ta zanima zaradi dela v sedanjosti in načrtov v prihodnosti (Čačinovič Vogrinčič, 2002, str. 95).

Opređeljeni elementi vzpostavitve delovnega odnosa so formalno znanje, a vsak del lahko pomembno prispeva v odnos, ko v praktični interakciji v delovnem odnosu uporabljamo in soustvarjamo znanje za kompetentno ravnanje v praksi (Mešl, 2008, str. 135).

Ob delovnem odnosu, ki ga socialna delavka vzpostavi z mladostnikom pa vzporedno tečejo tudi drugi procesi. Poštrak (2011, str. 197) poudarja, da morajo socialne delavke in mladi skupaj ustvarjati rešitve – vsak s svojo odgovornostjo in s svojimi pristojnostmi. Pri tem strokovnjaki uporabljajo različne pristope, njihova izbira pa je ključna pri delu z otroki oz. mladostniki (Poštrak 2003, str. 30). V nadaljevanju bom naštelá tri različne.

V prvem, *ukazovalnem nedogovornem*, strokovnjak določi program in da navodila, za katera sklepa, da bodo najboljše učinkovala pri mladostnikih. Avtoriteta je oprta na položaj

socialne delavke, komunikacija pa je zgolj enosmerna – od socialne delavke do mladostnika (Poštrak, 2011, str. 194).

Drugi pristop, *ne ukazovalni nedogovorni*, prinaša nejasno komunikacijo, brez navodil in z odsotnostjo odgovornosti in prikrito ali odsotno avtoriteto (Poštrak, prav tam).

V tretjem, *dogovornem* pristopu, socialna delavka vzpostavi komunikacijo in skupaj z mladostniki načrtuje in se dogovarja glede aktivnosti. Navodila so jasna, avtoriteta pa je oprta na znanje, sposobnosti in kompetence strokovnega delavca (Poštrak, 2011, str. 196).

Najustreznejši pristop po Poštraku (2011, str. 195) je dogovorni pristop. Z vidika socialnega dela tak način vključuje glas mladostnika in omogoča soustvarjanje.

Dogovorni pristop torej pomeni uporabo socialno delovnih veščin, ki povečajo udeležbo otroka ali mladostnika v procesu dela in mlade podprejo, ko to potrebujejo (Welbourne, 2012, str. 30).

1.3.2. Pogovor z otrokom v socialnem delu

Čaćinovič Vogrinčič (2013, str. 23) pravi, da se v delovnem odnosu socialne delavke učimo od uporabnika, kako se mu pridružiti, hkrati pa se tudi uporabnik uči, kako se nam lahko pridruži, da bi naše videnje dodal svojemu. Še posebej se moramo odrasli pri delu z otroki in mladostniki zavedati, da je naša naloga vzpostavljati in varovati pogoje, da bo uporabnik lahko dodajal svoje videnje. Otroci in mladostniki namreč pogosto drugače definirajo in razumejo pomene kot odrasli. Varne pogoje pa zagotavljamo s pogovorom, z vprašanji ali bolj natančno, z vabilom uporabniku, da se nam pridruži v pogovoru (Čaćinovič Vogrinčič, 2013, str. 30).

Izkušnja z vaj, kjer študentke, ko je bilo potrebno stopiti v vlogo socialne delavke in voditi pogovorom z mladostnikom oz. otrokom, na to niso bile pripravljene in dejstvo, da je ena izmed predmetnospecifičnih kompetenc, ki naj bi jih študentke usvojile na 1. stopnji, prav sposobnost vodenja pogovora, me je spodbudila k opisu pogovora z otrokom v nadaljevanju.

Konkretna priporočila, kako se pogovarjati z otrokom v socialnem delu, ki jih opisujem spodaj, so zagotovo lahko v pomoč pri razvijanju kompetenc študentk, da se počutijo bolj opremljene za izvajanje pogovora. Akerman (2013, str. 95) govori o otrokovem

(učencevem) glasu kot ključnem v soustvarjanju učenja in pomoči, v katerem je potrebno varovati prostor, kjer je otrok lahko slišan in upoštevan.

Akerman (prav tam) v ta namen opiše tudi priporočila za pogovor z otrokom:

- »1. Uporabljajmo besede, ki jih otrok razume.
2. Otrok mora imeti dovolj časa, da ubesedi svoje misli.
3. Izrečene besede naj se ujemajo z občutki tistega, kar je izrekel.
4. Podana sporočila morajo biti jasna in natančna.
5. Uporabljajmo besede, ki temeljijo na perspektivi moči.
6. Uporabljajmo kratka in razumljiva vprašanja ter jih po potrebi dodatno konkretizirajmo.
7. Namesto vsiljevanja rešitve ponudimo možnost izbire.
8. Sproti povzemajmo in preverjajmo, ali smo otroka razumeli pravilno.
9. Izogibajmo se priganjanju, moraliziranju, govorjenju v otrokovem imenu, dvojnimi sporočili, zasliševanju in obtoževanju.
10. Ne vztrajajmo na preteklih napakah. Raje razmislimo, kaj je v danem trenutku mogoče storiti. [...]«

Geldard in Geldard (2008, str. 117) poleg priporočil, kako govoriti z otrokom ali mladostnikom, uporabita tudi izraz »ustrezen medij«, ki ga vključimo v pogovor z otrokom in naredimo sodelovanje z njim bolj zanimivo in zabavno. Z uporabo podpornih tehnik privabimo njegovo zanimanje in mu pomagamo, da izrazi svoja čustva ter pove svojo zgodbo. Tehnike, ki jih uporabimo so lahko gibanje, lutke, kiparjenje, slikanje ipd.

Ko najdemo način, na katerega otrok lahko ubesedi svoje videnje in sodeluje v pogovoru, smo pričeli soustvarjati izvirni delovni projekt pomoči z njim in ne zanj (Kodele in Mešl, 2013, str. 206).

Pri pogovoru z otrokom je ključno ne le kaj, temveč tudi kako se pogovarjamo z njim. Akerman (2013, str. 82–94) opisuje moč besed, ki vsekakor ni zanemarljiva. Z nepremišljenimi besedami, prikritim sporočilom, neskladjem med besednim in nebesednim sporočanjem otroku ne postavljamo varnih pogojev in nanj ne gledamo z vidika »strokovnjaka iz izkušenj«, kot pravi Čačinovič Vogrinčič (2013), temveč delamo

nasprotno. To se oddaljuje tudi od dogovornega pristopa, za katerega Poštrak (2003) pravi, da je najustreznejši.

Približevanje z besedami, ki so otroku razumljive, dovolj časa, jasna komunikacija in izogibanje moraliziranju v kombinaciji s pravo izbiro podpornih tehnik je tisto, kar daje socialnim delavkam usmeritev in odgovor na »kako delati z mladimi«.

Komunikacijske veščine, kot so vodenje pogovora, so ključ do učinkovitega socialnega dela. Poznavanje ne le uporabnika, temveč tudi sebe pa je tisto, kar socialne delavke dela učinkovite in uspešne (Unwing in Hogg, 2012, str. 72).

2. PROBLEM

V tretjem letniku smo na enih izmed vaj delali tehniko iger vlog, kar pomeni, da smo se morali vživeti v eno izmed predpisanih vlog in jo nadalje pred skupino tudi odigrati. Šlo je za primer pogovora, kjer sta sodelovali dve socialni delavki, otrok in mama. V skupini na pobudo profesorice nobena izmed študentk ni bila pripravljena odigrati vloge socialne delavke. Nepripravljenost študentk za sodelovanje in spraševanje, ali gre samo za nepripravljenost v tistem trenutku, ali je za tem tudi nepripravljenost na poklic v celoti, me je pripeljala do ideje, da raziščem, kako kompetentni smo za delo na področju socialnega dela. Ker sem skozi študij obiskovala modul socialno delo z mladimi in ker imam tudi sicer največ izkušenj s tega področja, sem se odločila, da podrobneje raziščem kompetentnost pri socialnem delu z mladimi.

Fakulteta za socialno delo je v letnem poročilu 2017 v razdelku Analiza študijskih programov navedla predlog, ki ga je sprejela na podlagi evalvacije anket, ki jih ocenjujejo študentke: »Skupaj s študentkami želimo raziskati njihovo interpretacijo pojma kompetenc, ki jih pridobijo s posameznih predmetov in s celotnim študijskim programom; na podlagi ugotovitev predlagati ustrezne ukrepe.«

Černivec (2015) in Vavpotič (2017) v svojih diplomskih delih omenjata sledeče; prvi, da bi bilo potrebno delati raziskave o kompetentnosti študentk kontinuirano in druga, da bi bilo potrebno v izobraževanje na Fakulteti za socialno delo UL med drugim vnesti tudi predmete s področja šolstva. Tudi že raziskano je med drugim spodbudilo moje raziskovanje.

Z raziskavo bi rada ugotovila, katere so tiste kompetence, ki so jih študentke usvojile tekom študija na področju socialnega dela z mladimi in v kakšni meri na lestvici od 1 do 5, na kakšen način so jih pridobivale in kako so jih uspele uporabiti ter k čemu je to prispevalo. Nadalje me bo zanimala tudi primerjava študentk, ki končujejo dodiplomski študij na modulu socialno delo z mladimi v letošnjem (2018/19 študijskem letu) in tistih, ki so končale podiplomski program (študijsko leto 2017/18) smer socialno delo v vzgoji in izobraževanju. S tem bi rada dobila vpogled v študij in pridobljene kompetence na prvi in drugi stopnji. Nazadnje pa me bodo od splošnih, zanimale tudi konkretne kompetence, za

katere se študentke počutijo ali ne počutijo kompetentne – tj. izvajanje pogovora z otrokom/mladostnikom.

Zapisano zgoraj bom raziskovala skozi naslednja raziskovalna vprašanja:

RV1: Katere kompetence so študentke tekom študija usvojile na področju socialnega dela z mladimi?

RV2: Na kakšen način so študentke pridobivale kompetence tekom študija na Fakulteti za socialno delo ter v okviru drugih neformalnih izobraževanj?

RV3: Kako so študentke kompetence doslej uspele uporabiti v okviru praktičnega učenja in k čemu je to prispevalo?

RV4: Ali so študentke, ki zaključijo magistrski program na modulu socialno delo v VIZ bolj kompetentne za socialno delo z mladimi kot študentke, ki zaključijo dodiplomski študij na modulu socialno delo z mladimi?

RV5: Ali se študentke počutijo opremljene za izvajanje pogovora z otrokom/mladostnikom?

3. METODOLOGIJA

3.1. VRSTA RAZISKAVE

Raziskava je kvalitativna (kjer so vrednosti spremenljivk navedene z besedami), eksplorativna (poizvedovalna) in primerjalna (ker primerja zbrane podatke obeh stopenj). V raziskavi v manjšem delu zbiram tudi oceno posameznih kompetenc s pomočjo lestvice.

Glavne teme raziskovanja so definicija kompetenc, pridobljene kompetence tekom študija, način pridobivanja kompetenc tekom študija, uporaba kompetenc v praksi, potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi, predlogi za pridobivanje kompetenc, opremljenost za vodenje pogovora z otrokom, potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom, prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc in odgovornost za pridobivanje kompetenc.

3.2. MERSKI INSTRUMENT

Merski instrument raziskave predstavljajo vnaprej strukturirana vprašanja (smernice za fokusne skupine in intervju) (priložena v Prilogi št. 1) in vprašalnik (v Prilogah št. 2 in 3).

Strukturirana vprašanja so sestavljena iz 8 vprašanj, ki so enaka za intervjuvanke prve in druge stopnje. Zastavljena so bila tudi podvprašanja, v kolikor je bilo to potrebno.

Vprašalnik, s katerim sem želela pridobiti vpogled v ocenjevanje posamezne kompetence, je bil prilagojen vsaki stopnji posebej. To pomeni, da so intervjuvanke prve stopnje od 1 do 5 ocenile, v kakšni meri so usvojile posamezne splošne in predmetnospecifične kompetence na modulu socialno delo z mladimi, enako pa so storile intervjuvanke druge stopnje za splošne kompetence in za modul socialno delo v vzgoji in izobraževanju. Pri tem je 1 pomenila, da določene kompetence sploh niso usvojile, 5 pa popolno usvojitve. Kompetence, vključene v vprašalnik sem vzela iz učnega načrta Fakultete za socialno delo.

3.3. POPULACIJA IN VZOREC

Populacijo predstavljajo študentke prve stopnje, ki so v študijskem letu 2018/2019 vpisane v 4. letnik in so zaključile modul socialno delo z mladimi ter študentje in študentke, ki so zaključile drugo stopnjo na področju socialnega dela v vzgoji in izobraževanju v študijskem letu 2017/18.

Vzorec vsebuje 8 študentk iz prve stopnje in 5 študentk in študentov iz druge stopnje. Do udeleženk in udeležencev v raziskavi sem prišla z objavo prošnje za sodelovanje v Facebook skupini vsake stopnje. Ker sem imela težave s pridobivanjem udeleženk in udeležencev za sodelovanje v raziskavi in usklajevanjem terminov (predvsem na drugi stopnji, kjer je mnogo študentov in študentk že zaposlenih ali ne živijo več v Ljubljani), sem vsakemu posebej poslala sporočilo s prošnjo po sodelovanju. Odzvalo se jih je 8 s prve in 5 z druge stopnje.

3.4. ZBIRANJE PODATKOV

Zbiranje podatkov je potekalo s pomočjo fokusnih skupin na prvi stopnji in s pomočjo individualnih intervjujev na drugi stopnji. Znotraj obeh je bila izvedena tudi anketa – lestvica o oceni pridobljenih kompetenc.

Fokusno skupino 8 udeleženk prve stopnje sem izvedla v začetku aprila 2019 v čitalnici Fakultete za socialno delo. Udeleženke sem predhodno seznanila z anonimnostjo, namenom raziskave in jim pred srečanjem poslala teme raziskovanja.

Znotraj srečanja, ki je trajalo uro in pol, sem razdelila vprašalnike in podala navodila za izpolnjevanje. Ves čas sem bila na voljo za vmesna vprašanja, ki so zadevala predvsem pojasnilo kakšne izmed zapisanih kompetenc.

Srečanje je potekalo brez zapletov. Študentke so brez zadržkov izrazile svoje mnenje in občutke, predvidevam da zato, ker se tudi sicer poznamo (obiskujemo isti letnik). Podprle so raziskovanje in poudarile pomembnost raziskovanja te teme.

V raziskavi je sodelovalo tudi 5 študentk in študentov druge stopnje, ki so bili pripravljene sodelovati. Zaradi premajhnega števila sodelujočih za izvedbo fokusne skupine, sem z vsakim izvedla individualni intervju.

S tremi intervjuvanci sem pogovor izvedla na Fakulteti za socialno delo, dva sem obiskala na njunem domu. Prav tako kot pri izvedbi fokusnih skupin, sem tudi udeležence individualnih intervjujev seznanila z anonimnostjo, namenom in temami raziskovanja. Posamezni intervjuji so trajali od ene ure do ure in pol. S privolitvijo sogovornikov sem intervjuje posnela in jih kasneje zapisala.

3.5. ANALIZA PODATKOV

Ocene posameznih kompetenc sem ročno vnesla v program Excel, s pomočjo katerega sem izračunala aritmetično sredino vsake ocenjene kompetence in ustvarila grafikone. Kratke utemeljitve sem odprto in osno kodirala (Prilogi št. 5 in 6).

Postopek analize kvalitativnega dela raziskave je potekal na naslednji način:

- Pogovor v fokusni skupini in v individualnih intervjujih sem posnela in naredila transkripcijo, ki sem jo uredila in v določeni meri ohranila neknjižni pogovorni jezik. Transkripcija je vključena v priloge (Priloga št. 4).
Udeleženkam fokusne skupine sem zaradi zagotavljanja anonimnosti pripisala različne inicialke, ki so izmišljene in se ne skladajo z njihovimi imeni.
- Relevantne izjave sem nato podčrtala in jih označila z zaporedno številko in črko; za fokusno skupino sem uporabila črke A, B, C, D, E, F, G, H, za intervjuje pa črke I, J, K, L, M. Podčrtane dele stavkov (enote kodiranja) sem sproti vpisovala v tabelo.

PRIMER PODČRTOVANJA (celoten postopek v Prilogi št. 4)

Kaj si predstavljate pod pojmom kompetenca?

E: Da maš neko znanje, da delaš na nekem področju. (A1)

S: Točno to sem hotela povedat; neka znanja in sposobnosti ter veščine. (B1)

E: Tudi osebne značilnosti. (A2)

T: Lahko so splošne, lahko pa bolj specifične. Če se ukvarjaš z nekim poklicem, rabiš kompetence za tisto področje, kjer delaš. (C1)

- Nadalje sem transkripcijo odprto kodirala, kar pomeni, da sem se skozi tabelo lotila posameznega vprašanja na specifičen način. Pripisala sem mu zaporedno številko izjave: A1 je prva izjava osebe E v fokusni skupini, B2 je druga izjava osebe S v fokusni skupini, I3 je tretja izjava intervjuvanca, itd. Nato sem izjavam pripisala pojme, ki so se mi zdeli smiselni ter dodala kategorijo in temo. Fokusne skupine in intervjuje sem kodirala ločeno.

PRIMER ODPRTEGA KODIRANJA (celoten postopek v Prilogah št. 7 in 8)

DEFINICIJA KOMPETENC

Kaj si predstavljate pod pojmom kompetenca?

Tabela 3.5.1: Primer odprtega kodiranja

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
A1	neko znanje, da delaš na nekem področju	Znanje za delo na določenem področju	Znanje	Definicija kompetenc
B1	sposobnosti ter veščine	Sposobnosti in veščine	Sposobnosti in veščine	Definicija kompetenc
A2	osebne značilnosti	Osebne značilnosti	Osebne značilnosti	Definicija kompetenc
C1	Lahko so splošne, lahko pa bolj specifične	Splošne in specifične kompetence	Splošne in specifične kompetence	Definicija kompetenc

- Sledilo je osno kodiranje, kjer sem združila sorodne pojme znotraj kategorije in dodala številke izjav posameznega pojma.

PRIMER OSNEGA KODIRANJA (celoten postopek v Prilogi št. 9)

Tema: DEFINICIJA KOMPETENC

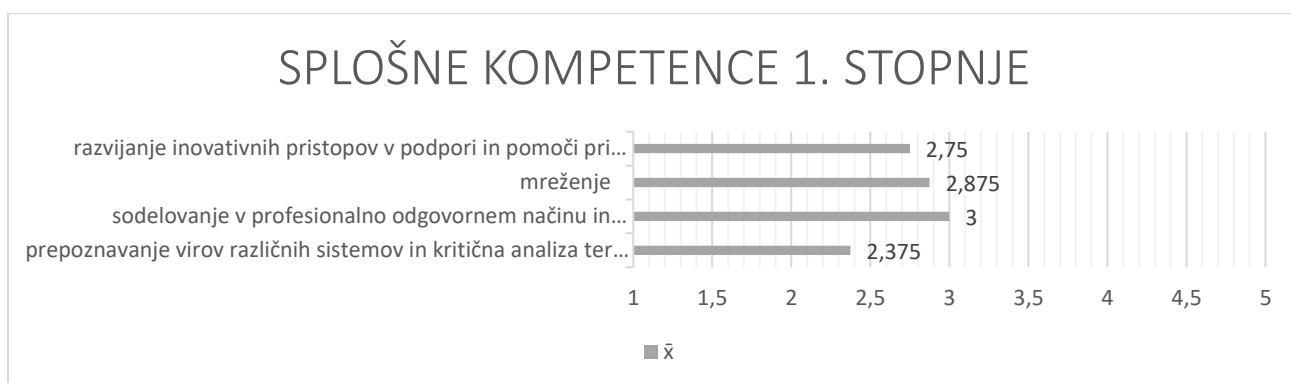
- Znanje
  - Znanje za delo na določenem področju (A1)
  - Znanje kako se lotiti neke stvari (I1)
  - Teoretično znanje (I2)
  - Praktično znanje (I2)
  - Izkušvena znanja (I4)
  - Prepletanje znanja (I6)
  - Uporaba znanja (J3)

4. REZULTATI

V nadaljevanju so najprej prikazane povprečne vrednosti ocen posameznih kompetenc, ki sem jih pridobila s pomočjo anketnih vprašalnikov. Rezultati zaradi premajhnega vzorca med seboj sicer niso primerljivi, a jih vseeno prikazujem zaradi lažjega razumevanja interpretacij posameznih rezultatov v nadaljevanju. Ob povprečnih vrednostih so zapisani tudi rezultati kratkih utemeljitev ocen.

4.1. SPLOŠNE KOMPETENCE

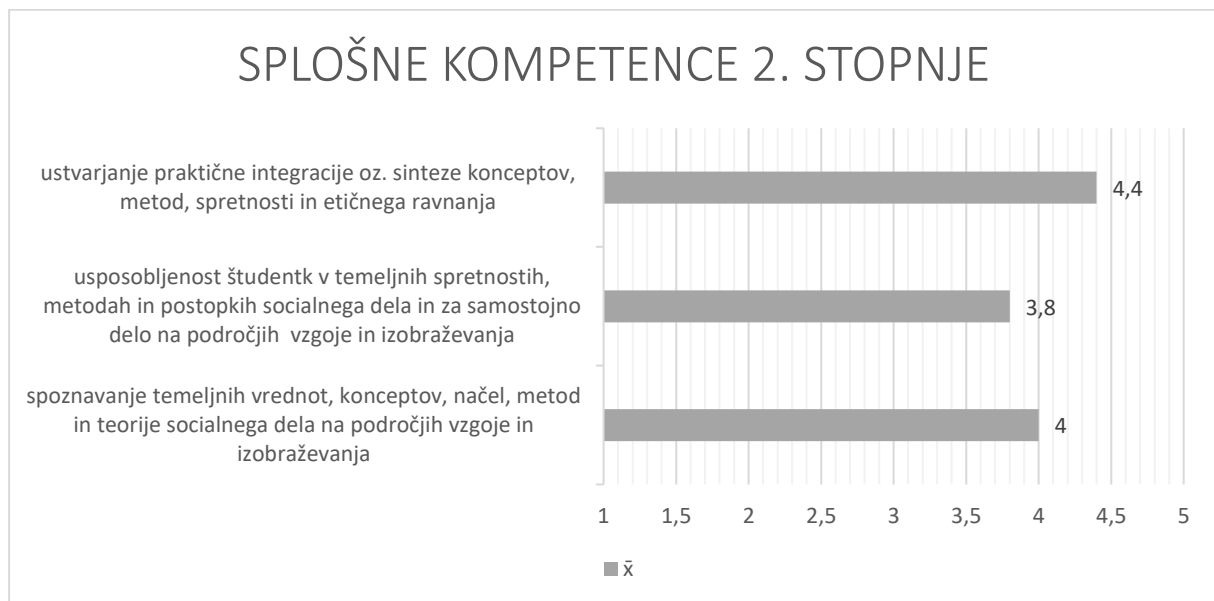
Graf 4.1.1: Povprečne vrednosti splošnih kompetenc 1. stopnje

Rezultati raziskave nakazujejo, da so študentke prve stopnje splošne kompetence v največji meri pridobile na praksi. Prav tako pa so splošne kompetence pridobile tudi skozi učno vsebino, na primer na vajah in z nalogami, ki so jih morale opraviti tekom študija. V sklopu splošnih kompetenc so študentke pogosto izrazile nezadovoljstvo z učno vsebino, zaradi katere so po njihovem mnenju pridobile premalo splošnih kompetenc; med drugim se med učno vsebino po njihovi oceni premalo posveča prepoznavanju virov in različnih sistemov, kritičnemu mišljenju, delu na primerih in prepoznavanju delovanja sorodnih ustanov.

Najnižje ocenjena splošna kompetenca prve stopnje ($\bar{x} = 2,375$) je prepoznavanje različnih sistemov in ocena ter kritična analiza sistemov, najvišje ocenjena ($\bar{x} = 3$) pa je kompetenca sodelovanja v profesionalno-odgovornem načinu in soustvarjanje rešitev.

Graf 4.1.2: Povprečne vrednosti splošnih kompetenc 2. stopnje

Podobno kot študentke prve stopnje so tudi študentke oz. študentje druge stopnje ocenili, da so kompetence v največji meri pridobivali na praksi, želijo pa si, da bi jih skozi učno vsebino lahko pridobili še več s pomočjo tehnike iger vlog in s prakso v svetovalni službi.

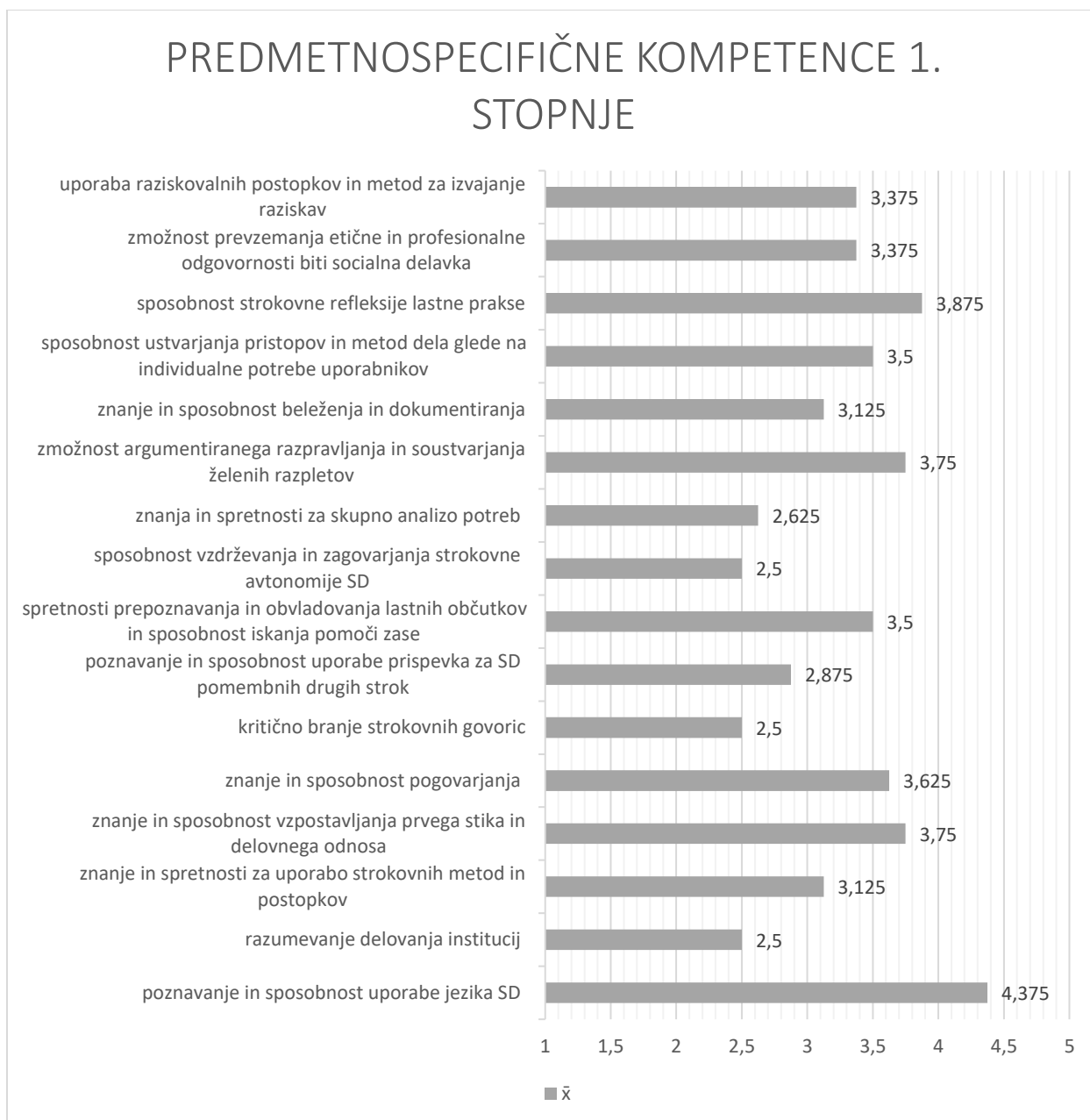
Splošna kompetenca, ki so jo študentke in študentje druge stopnje najnižje ($\bar{x} = 3,8$) ocenili, je usposobljenost v temeljnih spretnostih, metodah in postopkih socialnega dela za samostojno delo na področjih vzgoje in izobraževanja. Ustvarjanje praktične integracije, metod, spretnosti in etičnega ravnanja pa nasprotno predstavlja najvišje ($\bar{x} = 4,4$) ocenjeno splošno kompetenco druge stopnje.

Rezultati raziskave nakazujejo, da so študentke in študentje druge stopnje z učno vsebino in vrednotami, pridobljenimi v sklopu splošnih kompetenc, v veliki meri zadovoljni. Po njihovem mnenju so skozi učno vsebino pridobili različne metode socialnega dela, koncepte dela v vzgoji in izobraževanju, se spoznali z zakoni in delom svetovalne službe, vsebine pa so bile po njihovih besedah pri tem komplementarne in skladne.

4.2. PREDMETNOSPECIFIČNE KOMPETENCE

Graf 4.2.1: Povprečne vrednosti predmetnospecifičnih kompetenc 1. stopnje

Če pogledamo predmetno specifične kompetence lahko vidimo, da najnižje povprečne vrednosti predmetnospecifičnih kompetenc ($\bar{x} = 2,5$) prve stopnje predstavljajo sposobnost vzdrževanja in zagovarjanja strokovne avtonomije socialnega dela, kritično branje strokovnih govoric in razumevanje delovanja institucij.

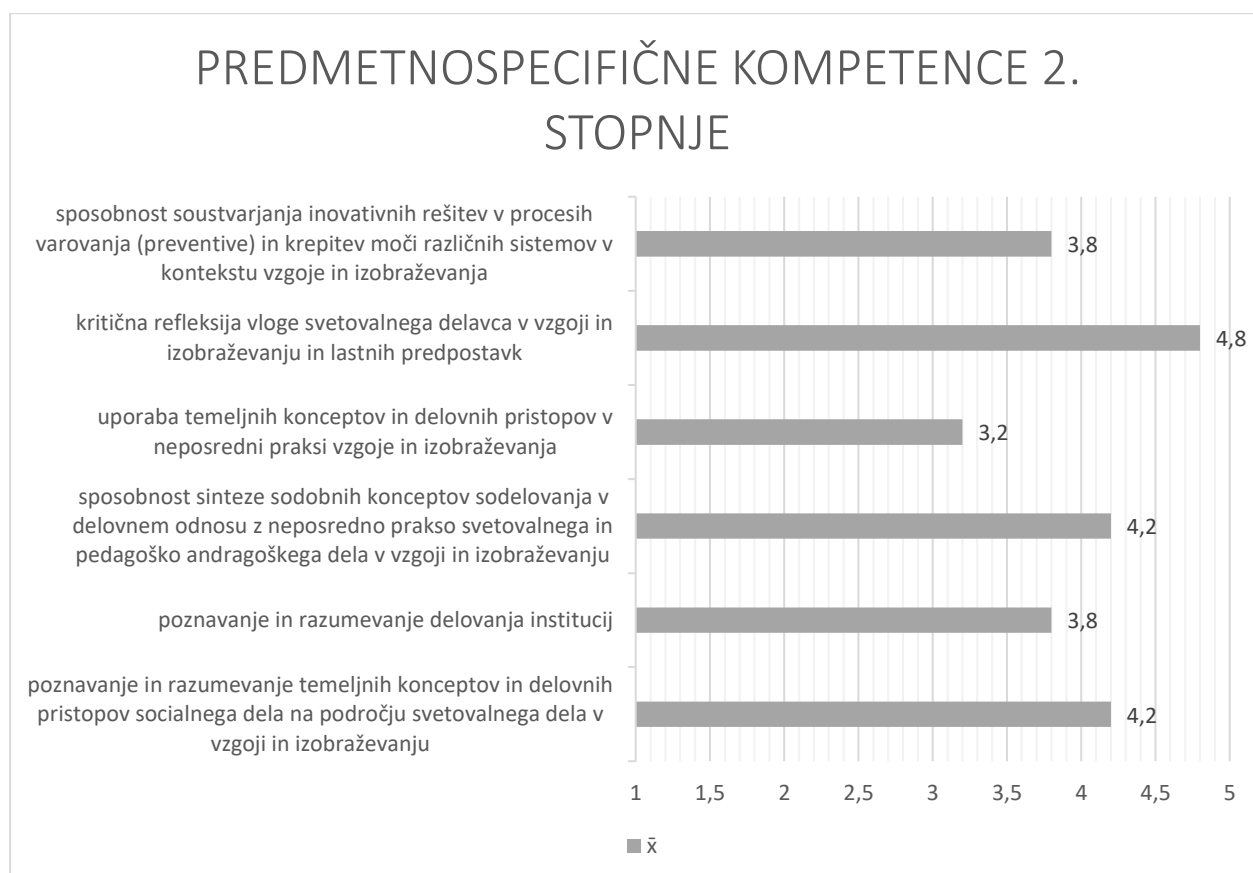
Poznavanje in sposobnost uporabe jezika socialnega dela pa so študentke prve stopnje ocenile z najvišjo povprečno vrednostjo ($\bar{x} = 4,375$).

V kratki utemeljitvi so študentke navedle, da je razvitost predmetnospecifičnih kompetenc odvisna predvsem od osebnih lastnosti, na primer kako razvita je sposobnost pogovarjanja in zagovarjanja stroke, je odvisno predvsem od posamezne osebe in njenih značilnosti. Ob tem so študentke prve stopnje izpostavile tudi strokovno (ne)samozavest in poudarile, da zaradi svoje neprepričanosti o tem, ali si sploh želijo delati v socialnem delu, niso opremljene za zagovarjanje stroke socialnega dela, k čemur pa pripomorejo tudi izjave v medijih, ki podcenjujejo poklic socialnega dela.

Študentke bi skozi učno vsebino želele izvedeti več o obstoju in načinu dela institucij na področju dela z mladimi in njihovem delovanju, kot predlog so navedle tudi ogled katere izmed institucij.

O kritičnem branju strokovnih govoric so študentke izrazile nezadovoljstvo, predvsem zaradi premalo spodbude za branje strokovnih člankov in za branje z različnih področij.

Graf 4.2.2: : Povprečne vrednosti predmetnospecifičnih kompetenc 2. stopnje

Uporabo temeljnih konceptov in delovnih pristopov so študentke in študentje druge stopnje ocenili z najnižjo povprečno vrednostjo ($\bar{x} = 3,2$), nasprotno pa so kritično refleksijo ocenili z najvišjo povprečno vrednostjo ($\bar{x} = 4,8$).

V kratkih utemeljitvah so v povezavi z delovnimi pristopi in vsebinami o inovativnih rešitvah izrazili nezadovoljstvo, saj naj bi bile te vsebine tekom predavanj in vaj premalokrat omenjene.

V nadaljevanju predstavljam rezultate, pridobljene v fokusni skupini in z intervjuji skupaj za prvo in drugo stopnjo študentk in študentov, ki so sodelovali v raziskavi, pri čemer posebej poudarim ključne razlike med njimi.

4.3. DEFINICIJA KOMPETENC

Kompetence so intervjuvanci v največji meri opredelili kot znanje; bodisi kot znanje za delo na nekem področju, bodisi kot teoretično, praktično, izkustveno znanje. Za nekatere intervjuvance kompetence pomenijo tudi znanje, kako se lotiti neke stvari (I1: *»Znanja, ki jih imaš, glede tega kako se neke stvari lotiti.«*) in znanje, ki ga izpolnjujejo v sodelovanju z drugimi ljudmi (I6: *»Prepletati njihovo znanje s svojim.«*).

Pri definiciji kompetenc so intervjuvanci izpostavili tudi medijsko pismenost, kar po njihovem mnenju pomeni, da si kompetenten, če se spoznaš na medije, obvladaš računalniške kompetence in znaš stvari zapisati in prikazati.

Nekateri menijo, da kompetentnost vključuje osebne značilnosti in samozavest za opravljanje nekega dela (F1: *»Tisto, kar ti daje neko samozavest, da se čutiš pripravljenega na delo.«*) ter izkušnje, ki jih lahko uporabiš v določenem trenutku. Prav tako se kompetentnost kaže tudi v prenosu in uporabi teorije v praksi na strokoven način (J3, 4: *»Da znaš neko znanje fleksibilno uporabljati ga prilagajati situaciji.«*).

Intervjuvanci predvsem druge stopnje so ob definiciji omenili tudi pridobivanje kompetenc; kompetence po njihovem mnenju največkrat črpajo iz prakse, lahko se jih tudi priučijo od drugih (M1: *»Priučena sposobnost, ki jo razviješ, lahko se jo naučiš od drugih.«*). Po njihovem mnenju se kompetence lahko širijo in razvijajo.

4.4. PRIDOBLEJENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

Za delo z uporabnikom so študentke tekom študija pridobile vrsto kompetenc. Študentke prve stopnje so izpostavile poslušanje, povzemanje (G1, 2: *»Kako bolj prisluhniti uporabniku in kako povzeti povedano.«*), preverjanje razumevanja, vodenje pogovora in neobsojanje.

Študentke in študentje druge stopnje so o pridobljenih kompetencah tekom študija povedali, da so se prav tako naučili, kako voditi pogovor in kako delovati s perspektive moči. Po njihovem mnenju je potrebno krepiti moč uporabnika, ga pohvaliti in z njim proslavljati vsak mali korak. Intervjuvanci druge stopnje so velikokrat izpostavili pomen vzpostavljanja delovnega odnosa z uporabnikom in spoštovanje uporabnikove zgodbe (L11, 12: *»Da raziščeš življenjski svet uporabnika, da razumeš kaj ga je pripeljalo do tega.«*).

Kompetenci, ki so jih največkrat omenili študentje druge stopnje, sta tudi ustvarjanje varnega in spodbudnega konteksta ter razvijanje tehnik in metod socialnega dela.

Odprtost do vseh skupin ljudi in sprejemajoč jezik socialnega dela je po mnenju intervjuvancev druge stopnje tisto, kar stroki omogoča, da gre naproti uporabniku (K12: *»Opažam, da drugi profili (pedagogi, vzgojitelji, psihologi) uporabljajo jezik, ki stigmatizira, socialno delo pa gre bolj v smeri uporabnika.«*).

Ena študentka druge stopnje je kot pridobljene kompetence navedla še razumevanje, prepoznavanje in odzivanje na psihosocialne pojave.

Tekom študija so intervjuvanke in intervjuvanci prve in druge stopnje poleg dela z uporabnikom pridobili še kompetence za delo na sebi. Predvsem študentke prve stopnje so izpostavile razvoj empatije in zmožnost vživljanja v uporabnikovo zgodbo, medtem ko so študentke in študentje druge stopnje poudarili skrb zase, pristnost, komunikacijske spretnosti in uporabo določenih konceptov socialnega dela v vsakdanjem življenju (K8: *»Da strokovno socialno delo lahko vpeljem v vsakdanje življenje.«*).

Kompetence, pridobljene za opravljanje socialnega dela tekom študija, se navezujejo tudi na kompetence, ki so jih študentke in študentje pridobili za delo z mladimi oz. otroki.

4.5. NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC TEKOM ŠTUDIJA

Intervjuvanci in intervjuvanke obeh stopenj so kompetence najpogosteje pridobivali s prakso, samoiniciativnim študijem ali prostovoljnim delom.

Praksa je za mnoge pomenila tudi vstop v prostovoljstvo, saj so po končanem obveznem delu prakse nadaljevali svoje delo (E25: *»In prostovoljno hodim še vedno na šolo, tam k sem prakso delala.«*). Prostovoljno so kompetence pridobivali tudi kot animatorji, vodniki pri tabornikih ali kot vodje pevskega zbora.

Poleg praktičnega dela so študentke in študentje kompetence pridobivali tudi s pomočjo učne vsebine na fakulteti, a je po mnenju ene izmed študentk prve stopnje ta delež manjši (D28, 29: *»Men se zdi razmerje tam nekje 60–70% na praksi 30–40% skozi literaturo na faksu.«*). Nasprotno so študentje druge stopnje večkrat izpostavili vaje in predavanja kot način pridobivanja kompetenc (L14: *»Se mi zdi predvsem prek predavanj.«*).

Študentki druge stopnje sta kompetence še dodatno pridobivali s vzporednim študijem psihoterapije in srednješolskim programom predšolske vzgoje.

Intervjuvanca prve in druge stopnje pa sta kot način pridobivanja kompetenc omenila Erasmus izmenjavo, ki jima je dala vpogled v delovanje različnih praks socialnega dela in kreativnost ter metode dela v drugih državah.

Nekateri intervjuvanci so kompetence pridobivali tudi preko študentskega dela (I30: *»Tud v službi sm se dost naučil – sem delal v eni restavraciji s hrano, tam delaš z različnimi ljudmi, vse se dogaja hitro, tako da lahko v praksi testiraš različne stvari.«*).

Eden izmed intervjuvancev se je poslužil tudi obiskovanja terapevtke, kjer je dobil še dodatne kompetence, ki so mu pomagale pri skrbi zase.

Način pridobivanja kompetenc je po mnenju udeležениh v raziskavi odvisen tudi od profesorjev na fakulteti in mentorjev na praksi, pri čemer so poudarili predvsem njihovo zavzetost za delo s študenti (K14: *»Seveda je pri tem pomembno tudi, da imaš dobrega mentorja – tako na učni bazi kot na faksu. Js sm mela srečo, da sem imela skozi vsa leta dobre mentorice na učni bazi.«*).

4.6. UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

Pri uporabi kompetenc v praksi so bili odgovori intervjuvancev raznoliki, med drugim tudi zato, ker večina izmed njih meni, da se je treba prilagoditi vsakemu uporabniku posebej (C23: *»Men se zdi, da znam najbolj se približat mladim, zato ker se zavedam, da ni univerzalne formule za vse, ampak se morš vsakmu prilagodit.«*).

Nekateri kompetence uporabljajo pri delu s skupino, kjer jim pride prav znanje o skupinski dinamiki ter o dogovarjanju pravil. Študentke prve stopnje so med uporabljenimi kompetencami v praksi največkrat navedle vzpostavitev delovnega odnosa.

Študentke in študentje druge stopnje so največkrat omenili uspešnost pri iskanju virov uporabnikov, občutljivost za določene teme v sodelovanju z uporabniki (L41, 42: *»Sem mela nek pogovor z njo in sem jo vprašala, a želi, da jo naglasim z ona ali on in je rekla ona. To je malenkost, ampak sem se ji uspela približati s tem.«*) in partnerski odnos z uporabnikom.

Pri tem so udeleženci raziskave druge stopnje poudarili tudi osebne lastnosti, ki lahko pripomorejo k temu, da si upaš preizkusiti in uspešno pretvoriti teorijo v prakso (K58: *»Moraš imeti pogum, saj smo pač v učnem procesu, se učimo.«*).

4.7. POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

Kompetence, ki jih študentke tekom študija niso pridobile, pa bi jih potrebovale, so v največji meri zadevale učno vsebino. Tako študentke prve kot druge stopnje so izpostavile pomanjkanje znanja o neverbalni komunikaciji (C11: *»Na primer kako po telesni govorici prepoznati znake, ki kažejo na to, da je nekdo jezen.«*), pogovora o tem, kako delati in kakšne podporne tehnike uporabiti v primeru soočanja otroka s travmo in v primeru otrok s posebnimi potrebami (K36: *»Pogrešam pa metode dela, ki jih lahko uporabimo z otroki, ki so na primer avtisti.«*).

Vsebine, ki jih je bilo po mnenju intervjuvancev premalo tekom študija, so znanje o avtizmu, ADHD-ju, disleksiji, Downovem sindromu, govorno-jezikovnih ovirah, samopoškodovanju, motnjah hranjenja in samomorilnosti. Vse to so teme, ki se po izkušnjah študentk največkrat pojavijo tudi na praksi.

Zaradi takih in podobnih tem so se študentke velikokrat znašle v situaciji, v kateri niso vedele, kako odreagirati (G6, 7: *»Js včasih tut odreagirat nisem znala. Mi je mladostnik nekaj povedal in sem bila v šoku.«*).

Študentke in študentje druge stopnje so največkrat omenili, da manjkajo vsebine o različnih tehnikah dela z otrokom ter znanje o razvoju otroka (J69-71: *»Kako se otrok razvija, kaj zna pri določeni starosti. In to mislim tko, na psihološkem in fizičnem nivoju.«*).

Poleg dela z uporabniki, pa se intervjuvancem zdi, da je bilo premalo vsebin, namenjenih postavljanju mej in skrbi zase (L25: *»Ja, sej smo socialni delavci in smo odprti in pomagamo, ampak kje se pa ta pomoč konča, kje tudi poskrbeti sam zase.«*). Zaradi odsotnosti teh vsebin so se intervjuvanci pogosto počutili neopremljene za delo v praksi (D6, 7: *»Js mislim, da se določene teme, ki so pomembne, na našem faksu spuščajo in zato ne pridobivamo nekega znanja, ki bi nas pripravilo na situacijo v praksi.«*).

Intervjuvani študentje in študentke druge stopnje so kot pomanjkljivo usvojeno znanje omenili še povezovanje z različnimi strokami in obiske različnih institucij, namenjenih otrokom in mladostnikom (M45: *»Naša generacija pa tega ni doživela, ni šla obiskat ničesar. Tko da to meni manjka.«*).

Študentke prve stopnje bi si želele tudi več znanja o vodenju pogovorov o »težkih temah« (A3, 4: *»Jaz se ne počutim kompetentno dovolj, da bi šla do enga mladostnika in z njim odpirala ene težke teme o njegovi preteklosti al pa prihodnosti. Ne počutim se dovolj kompetentno v smislu, da bi znala pogovor odvodit tako, da ga ne bi potisnila še globlje.«*).

4.8. PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Študentke in študentje so izpostavili nekaj idej, s pomočjo katerih bi po njihovem mnenju lahko pridobili kompetence, ki bi jih potrebovali za delo z mladimi.

Učna vsebina bi po mnenju študentk prve stopnje morala ponuditi več konkretnih primerov in situacij, ki bi študentke neposredno prisilila k razmisleku, kaj naj storijo (A12: *»Delo na konkretnih primerih. Se pravi, neka situacija – kaj boste vi zdej nardil, kako boste odreagiral.«*). Intervjuvanke prve stopnje so omenile, da bi jim v pomoč prišla tudi znanja

strokovnjakov, ki bi jih povabili na fakulteto (C12: *»Tud recimo, da bi več vabli kakšnih strokovnjakov. Jih mam ful na različnih področjih in oni majo zagotovo ogromno znanja v praksi.«*).

Konkretne predloge so ponudili tudi intervjuvanke in intervjuvanci druge stopnje; menili so, da bi kompetence, ki jih niso pridobili, najlažje pridobivali skozi izkustvene vaje, gledališče in igre vlog (I46, 47: *»Še več bi na primer lahko bilo iger vlog, ker tam pridobivaš in razvijaš kompetence, na primer reakcije, vedenje kako postaviti vprašanja v pogovoru.«*), pri čemer je nujna tudi refleksija in povratna informacija s strani tistega, ki vodi vaje (L31: *»Se mi zdi, da od tistega, ki vodi vaje, moreš dobit potem neko povratno informacijo.«*).

Nadalje predlogi zajemajo tudi predmetnik. Obe stopnji se strinjata, da s spreminjanjem in krčenjem predmetnika fakulteta zagotovo ne dela v dobrobit študentk (B2: *»Men se zdi škoda, da so iz modula dali en predmet ven in je potem na primer naša generacija ponavljala predmet, ki ga je delala v prvem letniku (Begunci, priseljenci, etnične manjšine).«*). Predlog intervjuvancev je, da se v predmetnik vnese predmete, ki pokrivajo določene teme, povezane z otroki in mladostniki, npr. delo z otroki s posebnimi potrebami (E17: *»En predmet bi lahko bil na primer delo z otroki s posebnimi potrebami.«*) ali pa modulski predmet, ki obsega bolj specifična znanja (B3: *»Za modulske predmete se mi res zdi škoda, da jih dajo ven, ker naj bi bli bolj specifični in bi nam dali neko bolj konkretno znanje.«*).

Študentke prve stopnje so menile, da bi se kompetentnost študentk in študentov lahko povečala že s tem, da bi v študijskem procesu profesorji več zahtevali od študentov, npr. povečanje obsega študijske literature za izpit ipd. (G14: *»Pomoje bi res mogl profesorji začet več zahtevat od nas.«*). Pri tem so poudarile tudi praktične izkušnje profesorjev kot nujnost za učinkovito predajo znanja (D23: *»Tuki bi se mogla nardit selekcija, ktiri od profesorjev ma dejansko izkušnje na področju dela z mladimi, na primer v zavodu, in potem bi delali s takimi mentorji.«*).

Predlogi intervjuvancev druge stopnje so se usmerili v sodelovanje med študenti in fakulteto (I102: *»Mogoče vseeno pogrešam več sodelovanja med študenti in fakulteto.«*). Ena izmed študentk druge stopnje je omenila tudi željo po usklajenosti profesorjev glede

vsebine predavanj (L26: *»Najprej, se mi zdi, bi se morali naši profesorji med seboj uskladiti glede stvari, ki jih predavajo.«*).

Intervjuvanec druge stopnje je predlagal tudi pridobivanje kompetenc skozi mentorska srečanja, ki bi jim po njegovem mnenju morali nameniti več časa (I67: *»In mentorskim bi morali nameniti več časa.«*). V sklopu le-teh bi morali ustvariti varnejši prostor, kar je poudarila tudi ena izmed študentk prve stopnje (D25: *»V prvem in drugem letniku se mi zdi, da je to še posebej pomembno, ker se moreš počutiti varno in moreš vedeti, da maš nekoga, ki ti bo dal nasvet in nekoga, ki ma neki pojma o tej stvari in ti ne bo rekel samo »preštudiraj literaturo.«*).

4.9. OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

Večina intervjuvancev se je strinjala, da so za pogovor z otrokom dovolj usposobljeni, nekateri pa so menili, da naj bi bilo to odvisno predvsem od pogovora samega (A35: *»Men se zdi, da je odvisn za kakšn pogovor bi šlo – če bi bil to pogovor z mladostnikom, zlorabljenim v otroštvu, bi mi blo težko, ker nimam dovolj znanja kako odpirat neko zlorabo.«*).

Razloge za usposobljenost so intervjuvanci našli v že izvajanih pogovorih, praksi ali pa so jih pripisali osebnostnim lastnostim (M60: *»Ampak ne vem, al je to posledica faksa al nekih mojih osebnih lastnosti. Mislim, da bolj mojih osebnih lastnosti, ki sem jih že prinesu s sabo in jih potem podkrepil s praktičnim delom.«*).

Ena intervjuvanka pa si je želela še več izvajanja pogovorov, bodisi v okviru fakultete, bodisi na praksi, saj meni, da bi na ta način pridobila večjo kompetentnost za vodenje pogovora (L50: *»Včasih se izgubim med pogovorom.«*).

4.10. POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

Četudi se večina sogovornikov čuti usposobljene za izvajanje pogovora, me je zanimalo, kaj bi lahko bilo tisto, kar bi jim omogočilo še večjo opremljenost za vodenje pogovora.

Intervjuvanci tako prve kot druge stopnje so omenili, da bi v primeru občutka neusposobljenosti potrebovali pogovor. Pogovor s sodelavci, terapeutko ali pomoč aktivov

in intervizije. Po mnenju sogovornikov je pogovor tisti, s pomočjo katerega se lahko razvijaš (B15: *»Ja, edin na tak način rasteš, če maš nekoga s komer debatiraš.«*).

Po izvajanjem pogovoru pa bi potrebovali tudi povratno informacijo profesorja ali mentorja (A40: *»Pa da je tud z nami, da nam da potem feedback kako je blo, kje se še lahko izboljšamo.«*).

Ob izkušnjah in nenehnih vajah, ki so jih sogovorniki omenili, kot primer pridobivanje kompetenc za pogovor, pa so izrazili tudi manko strokovne samozavesti (M62: *»Kar bi rabu je ta strokovna samozavest.«*). Strokovna samozavest je po njihovem mnenju tisto, kar jim jemlje moč in samozavest za zagovarjanje stroke socialnega dela.

4.11. PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

Študentke in študentje so v povezavi s prispevkom fakultete izrazili precej nezadovoljstva. Sogovornice s prve stopnje so izpostavile predvsem razlike v teoriji, o kateri poslušajo na fakulteti in v delu, ki ga opravljajo na praksi (G16: *»Čeprav velikrat potem od strokovnjakov tud slišiš, da se mi tuki učimo črko A, zuni, v realnosti se pa dogaja črka B.«*) ter hkrati poudarile, da se stvari v dodiplomskem študiju ponavljajo.

Zaradi premalo zahtevanja s strani profesorjev in neresnega jemanja fakultete s strani študentov, se po mnenju intervjuvank standardi znižujejo (C19: *»Meni osebno se je faks tuki zameru, ker se mi zdi, da res zahtevajo premal, da nisi v realnih stresnih situacijah, kolker si pol na praksi alpa na delu.«*) in jih ne pripravijo dovolj na stresne situacije, ki jih doživijo na praksi.

Nezadovoljstvo študentk s prispevkom fakultete se je izrazilo tudi z nejevoljo ob dodatnem študiju za prekvalifikacijo za delo v šoli (G10: *»In po koncu, če hočeš it na primer delat v šolo alpa ne vem, bit nek terapevt, moreš po koncu našega faksa še vedno neki doštudirat.«*). Po končanem študiju socialnega dela se študentke brez pedagoške izobrazbe namreč ne morejo zaposliti na področju vzgoje in izobraževanja.

Sogovorniki druge stopnje so nezadovoljstvo s prispevkom fakultete opisali kot premalo poglobljen in preozko zastavljen študij, na katerem so dobili premalo kompetenc na

predavanjih, nezadovoljni pa so bili tudi z nekaterimi profesorji, ki bi morali po njihovem mnenju delati to, kar učijo (M26: *»Če nas učijo, da so dogovorni pristop, pravila, soustvarjanje nekaj, kar moramo delati z uporabniki, potem naj to delajo tudi oni.«*).

Kljub nezadovoljstvu pa so intervjuvanci izpostavili tudi prispevek fakultete, s katerim so zadovoljni. Študentje obeh stopenj so izrazili zadovoljstvo z vzpostavljeno mrežo organizacij, kjer lahko opravljajo prakso (I36: *»To, da mam možnost iti na vse te učne baze se mi zdi zelo dobro, da so pač povezave fakultete že narejene.«*), ter s prakso in teoretično podlago na fakulteti na splošno.

Študentke prve stopnje so omenile, da so predvsem naloge za prakso pripomogle k njihovi kompetentnosti (E27: *»Men se zdi, da tud s temi nalogami za prakso faks pripomore, da sem bolj kompetentna.«*).

Ob nalogah pa je študent druge stopnje kot pozitivno izpostavil tudi dostopnost profesorjev, na katere se lahko obrneš, če potrebuješ pogovor tudi o osebnih stvareh (I38: *»Tud profesorji se mi zdijo zelo dostopni, tud tko, če maš kako osebno stvar lahko greš k njim.«*).

4.12. ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Sogovorniki so o odgovornosti za pridobivanje kompetenc podajali različne odgovore. Študentke in študentje obeh stopenj so omenili, da je odgovornost lahko na strani fakultete, študentov ali na strani obeh.

Fakulteta mora po mnenju intervjuvancev ponuditi najboljše možno (B4: *»Ja js pa mislim, da je odgovornost na faksu, da ponudi najboljše možno.«*). Veliko je tudi na strani profesorjev in njihovega odnosa do predmeta in študentov, ki, kot meni eden izmed sogovornikov druge stopnje, odgovornost velikokrat prelagajo na študente (M36: *»Vedno se potem interpretira, ker sem v dobrem odnosu s kolektivom to vem, kot da je vse na strani študentov.«*).

Motiviranje študentov, da ponotranjijo odgovornost do stroke, je po mnenju študentke druge stopnje v domeni fakultete (K47: *»In mora spodbuditi zanimanje in motivirati študente, da bodo ponotranjili odgovornost, ki jo zahteva naša stroka.«*) in profesorjev, ki morajo z oblikovanim predmetnikom študentom predati relevantna znanja (M34, 35:

»Občutek mam, da so predavanja narejena tko, sploh letos na magistrskem študiju, sam da se ura izpelje, ne pa da se v resnici poda snov, ki je zares relevantna.«).

Pogostokrat se je pogovor o odgovornosti prevesil tudi na stran študentov. Sogovorniki obeh stopenj menijo, da je odgovornost odvisna od študentov in od njihovega vložka v študij, od katerega lahko dobiš veliko, če pričneš sodelovati (A14: *»Ja, to je pa naša krivda. Žal. Če ti daš vsaj mal od sebe, potem se lahk ogromno naučiš in lahk vseeno velik dobiš od tega faksa.«).*

Neudeležba študentk gostujočih predavanj strokovnjakov po mnenju sogovornikov pomeni, da se študentke ne zavzamejo dovolj, četudi fakulteta ponudi neke vsebine (L38, 39: *»Faks pomoje nardi dosti, potem pa se študentje pač ne zavzamejo.«).*

Podajanje odgovornosti na eno in drugo stran je študentke v pogovoru pripeljalo do zaključka, da je odgovorna tako fakulteta (s profesorji, asistenti) kot tudi študentke same (G25: *»Men se zdi, da more vsak prevzet svoj del odgovornosti.«).* Fakulteta bi morala po mnenju študentke druge stopnje zagotoviti pogoje, študentke pa bi jih nato morale izkoristiti (J43, 44: *»Fakulteta mora organizacijsko in vsebinsko zagotoviti pogoje, študentke pa so odgovorne, da izkoristijo priložnosti na vseh nivojih učenja in pridobivanja izkušenj.«).*

Opazko, da za pridobivanje kompetenc ne moremo okriviti le določene izobraževalne institucije ali posameznike, je študent druge stopnje strnil z besedami, da smo za to odgovorni vsi in da je odgovoren vsak zase, pri čemer je omenil še delovanje sistema – torej države in političnih strank (I89-95: *»Vsi smo odgovorni in vsak je zase odgovoren. Ko rečem vsi, imam v mislih vodje fakultete, fakulteto, univerzo, politične stranke, državo.«).*

5. RAZPRAVA

V nadaljevanju bom s pomočjo raziskovalnih vprašanj predstavila ključne ugotovitve, ki sem si jih zastavila na začetku raziskave. Ugotovitve bom povezala tudi s teoretičnimi izhodišči, predstavljenimi v teoretičnem delu.

RV1: Katere kompetence so študentke tekom študija usvojile na področju socialnega dela z mladimi?

Tekom študija Fakulteta za socialno delo v učnem načrtu predpisuje splošne kompetence, ki naj bi jih usvojile vse študentke, ne glede na modul in predmetnospecifične kompetence, ki so vezane na specifične predmete in modul, v primeru te raziskave na področje dela z mladimi.

Tako študentke prve stopnje, kot študentke oz. študentje druge stopnje, so tekom študija iz obeh sklopov, splošnih in predmetnospecifičnih, pridobivali raznolike kompetence, kot so skrb zase, sposobnost in znanje o vzpostavljanju prvega stika in delovnega odnosa, poznavanje in uporaba jezika socialnega dela, ne-obsojanje, ustvarjanje varnega konteksta za uporabnike, krepitev moči, vodenje pogovora, poslušanje, povzemanje, sposobnost kritične refleksije.

Unwing in Hogg (2012) pravita, da so socialne delavke uspešne ter učinkovite, kadar dobro poznajo ne le uporabnika, temveč tudi sebe in svoje delovanje. O tem poročajo tudi študentke in študentje druge stopnje, ki v raziskavi izpostavijo skrb zase. Socialno delo kot poklic skozi leta lahko postane psihološko izčrpajoč, zato je izrednega pomena, da znajo študentke poskrbeti zase, kar predpisuje tudi učni načrt v točki predmetnospecifičnih kompetenc (Fakulteta za socialno delo, 2019), da morajo biti študentke spretni pri prepoznavanju lastnih občutkov in hkrati sposobne poiskati pomoč zase.

Od kompetenc, usvojenih za delo na sebi pa h kompetencam, ki so jih študentke in študentje obeh stopenj pridobili za delo z uporabniki.

Vzpostavljanje prvega stika in delovnega odnosa velja za posebnost stroke socialnega dela, kar potrdi tudi Mešl (2008), ko pravi, da delovni koncept ponuja teorijo, ki je specifična socialnodelovna in prevedljiva v prakso. Po Čačinovič Vogrinčič (2013) se z delovnim odnosom socialna delavka uči od uporabnika, uporabnik pa se uči, kako lahko doda svoj

delež v odnosu. Čačinovič Vogrinčič (2002) trdi tudi, da mora socialna delavka znati podeliti znanje na uporabniku razumljiv način, kar zajema naslednjo posebnost stroke socialnega dela, tj. uporabo jezika, ki je sprejemajoč. Intervjuvanci raziskave so izpostavili, da je jezik socialnega dela v primerjavi z drugimi strokami tisti, ki jim omogoča, da se približajo uporabniku in v odnosu z njim vzpostavijo varne pogoje za delo. Šugman Bohinc (2014) pravi, da je ustvarjanje varnih okoliščin za uporabnike ena izmed pomembnejših kompetenc za delo z mladimi, konkretno za delo v šolski svetovalni službi.

Čačinovič Vogrinčič (2002) znotraj delovnega odnosa opredeli sedem različnih elementov. Eden izmed njih je perspektiva moči, s katerim krepimo moč uporabnika in z dialogom raziskujemo možnosti uresničljivega. Welbourne (2012) jasno zapiše, da uporaba socialno delovnih veščin poveča udeležbo uporabnika v procesu dela in ga podpre, ko to potrebuje ter na ta način krepi njegovo moč.

Akerman (2013) zapiše, da moramo v pogovoru z otroki/mladostniki poleg krepitve njegove moči sproti povzemanj in preverjanj, ali smo ga pravilno razumeli. Povzemanje kot usvojeno kompetenco večkrat omenijo tudi intervjuvanci, za katere je ta pomembna, še posebej med vodenjem pogovora.

Sprotno pa morajo socialne delavke kritično reflektirati tudi svoje počutje in vedenje. Po Welbourne (2012) reflektivni pristop predstavlja proces oziranja v preteklost in ugotavljanja, kaj se je zgodilo v neki situaciji in kako smo se odzvali.

Ob refleksiji navadno ovrednotimo, kako uspešno smo uspeli pretvoriti teorijo v prakso in obratno, čemur Kodele in Mešl (2015) pravita krožnost znanja. Bogo (2010) ob tem poudarja, da pri delu z ljudmi težko izmerimo kakovost dela, zato je potrebna nenehna evalvacija in opazovanje lastnega dela.

RV2: Na kakšen način so študentke pridobivale kompetence tekom študija na Fakulteti za socialno delo ter v okviru drugih neformalnih izobraževanj?

Analiza pridobljenih rezultatov je pokazala, da so študentke in študentje največ kompetenc in znanja pridobili skozi obvezno prakso, ki jo predpisuje fakulteta. Prav tako pa so kompetence pridobivali skozi učne vsebine, podane na fakulteti.

Slednje potrjuje tudi teza Pavlina in Svetlika (2008), ki pišeta o tem, da pridobivanje kompetenc navadno poteka v obeh sistemih, izobraževalnem sistemu in na trgu dela. Pri tem je pomembno poudariti, da so študentke prve stopnje prakso večkrat izpostavile kot način pridobivanja kompetenc tekom študija, medtem ko so študentke oz. študentje druge stopnje kot pomemben vir pridobivanja kompetenc navajali predvsem vaje in predavanja.

Udeleženci raziskave so se strinjali, da je način pridobivanja kompetenc na praksi odvisen od zavzetosti profesorjev na fakulteti in mentorjev na praksi. V kolikor so ti zavzeti, imajo študentke na praksi dobro izkušnjo, v kolikor mentorji na praksi niso zavzeti, si študentke želijo predvsem varnosti na fakulteti.

Goriup (2007) trdi, da se mora posameznik danes nenehno prilagajati zahtevam trga dela in pridobivati nove kompetence. Študentke in študentje so poleg prakse in učne vsebine, formalnega izobraževanja, kompetence pridobivali tudi v okviru neformalnih izobraževanj, na primer s študentskim delom, študijsko izmenjavo v tujini, drugimi študijskimi programi, ki so jih opravljali vzporedno in z obiskovanjem terapevtke.

Kompetence po Gelhard (2011) ne usvojimo samo enkrat, temveč jih moramo nenehno razvijati. Pavlin (2012) ob tem opozarja, da na to, v koliki meri posameznik razvije kompetence, vpliva kar nekaj dejavnikov; med njimi so delovne izkušnje, prostočasne aktivnosti, potovanja in druženja s prijatelji. Vse našteje dejavnike, od katerih je odvisna naša stopnja kompetentnosti, pa spremljajo tudi socializacijski dejavniki, kar pomeni, da je veliko odvisno tudi od staršev, ki nas s socializacijo pripravljajo na uporabo in razvoj kompetenc.

RV3: Kako so študentke kompetence doslej uspele uporabiti v okviru praktičnega učenja in k čemu je to prispevalo?

Pri uporabi kompetenc v praksi se sogovorniki zavedajo, da se morajo pri delu prilagoditi vsakemu uporabniku posebej, da je pomembno, da z vsakim vzpostavijo delovni odnos sodelovanja.

Poštrak (2011) poudarja, da morajo socialne delavke v delovnem odnosu, ki je edinstven z vsakim uporabnikom, skupaj ustvarjati rešitve, na način, da ima vsak svoje odgovornosti in pristojnosti. Ena izmed odgovornosti in hkrati pristojnosti, ki se je zavedajo tudi študentke

in študentje v raziskavi in ki pripomore k bolj kompetentnemu sodelovanju z uporabniki, je tudi jezik socialnega dela.

Ker otroci in mladostniki drugače razumejo pomene kot odrasli, jim morajo socialne delavke s pogovorom in vprašanji ter posredno z jezikom socialnega dela, vseskozi zagotavljati varne pogoje za sodelovanje (Čačinovič Vogrinčič, 2013).

Varni pogoji za sodelovanje pa so lahko zagotovljeni tudi z občutljivostjo socialnih delavk za določene teme pri sodelovanju z uporabniki in z uspešnim iskanjem virov moči, o čemer kot o primeru s prakse poročajo študentke in študentje v raziskavi. Po Hoffman (1994) to pomeni, da socialne delavke odstopijo od moči, ki jim ne pripada in z uporabnikom raziskujejo njegovo zgodbo, brez vsiljevanja svojega pogleda.

V praksi, ki je pomembna za razvoj in uporabo kompetenc, pa se po Mešl (2008) socialne delavke ne smejo zadovoljiti le s poznavanjem teorije v uporabi, temveč morajo znati slednje tudi opisati, saj lahko kompetence le na tak način spremenijo in nadgradijo.

K uspešnemu pretvarjanju teorije v prakso pa po rezultatih sodeč veliko doprinesejo tudi osebne lastnosti, po katerih se med seboj razlikujemo. Musek in Pečjak (2001) menita, da so osebne lastnosti enote celotnega sistema, kar pomeni, da so lastnosti, ki jih imamo, del nas in lahko pomembno določajo odnos z uporabnikom.

Po Svetlik idr. (2005) se lahko v praksi študentke naučijo tudi veliko več »tehničnega (kako)« in »socialnega (kdo)« znanja, medtem ko izobraževalni sistem ponuja predvsem »faktografsko (kaj)« in »reflektivno (zakaj)« znanje. S tem se strinjajo tudi sogovorniki, saj menijo, da so pri uporabi kompetenc v praksi največkrat odgovarjali na »kako« ravnati v določeni situaciji in »kdo« vse je udeležen.

Udeleženci raziskave so o uporabi kompetenc v praksi še poudarili, da se zavedajo, da gre za prakso, za učni proces, kjer imajo možnost preizkušanja in oporo mentorja, kar ne morejo primerjati z zaposlitvijo na delovnem mestu, kjer moraš prevzeti več odgovornosti v smislu zapisovanja poročil, soočanja s težkimi primeri.

RV4: Ali so študentke, ki zaključijo magistrski program na modulu socialno delo v VIZ bolj kompetentne za socialno delo z mladimi kot študentke, ki zaključijo dodiplomski študij na modulu socialno delo z mladimi?

Učni načrt Fakultete za socialno delo opredeljuje kompetence prve in druge stopnje, pri čemer se te delijo na splošne in predmetnospecifične kompetence. Razvidno je, da so kompetence druge stopnje razširjene in sledijo kot nadgradnja prve stopnje.

V raziskavi so študentke prve stopnje na vprašanje o pridobljenih kompetencah naštele manj kompetenc za delo z uporabnikom, kot študentje oz. študentke druge stopnje. Četudi jih niso naštele, to ne pomeni, da jih niso pridobile ali da jih ne uporabljajo v praksi, kar so pokazali tudi rezultati teme uporabe pridobljenih kompetenc v praksi. Nakazuje se, da so študentke prve stopnje seznanjene s kompetencami v učnem načrtu in da jih v veliki meri tudi uporabljajo.

Primerjava študentk prve s študentkami oz. študenti druge stopnje, kaže na več znanja o občutljivosti ravnanja s temami in spoštljivim vstopanjem v odnos pri slednjih. Študentje oz. študentke druge stopnje so v intervjujih v večji meri izpostavili tudi zavedanje pomembnosti o skrbi zase in krepitvi moči uporabnika.

Študentke oz. študentje druge stopnje se zaradi prakse in zaradi izkušenj, ki jih imajo za delo z ljudmi, čutijo bolj usposobljene za izvajanje pogovora, medtem ko tudi tisti, ki se ocenjujejo kot delno usposobljeni, poznajo tehnike in strategije v pogovoru, ki jim pomagajo, da se znajdejo v pogovoru z otrokom/mladostnikom.

Nasprotno pa po zaključenem modulu socialno delo v vzgoji in izobraževanju čutijo manko znanja o določenih temah, npr. o travmah, motnjah hranjenja, samopoškodovanju, razvoju otroka.

Udeleženi v raziskavi so izrazili, da potrebujejo pri svojem delu še veliko izkušenj, ki jim bodo pomagale na poti k še večji kompetentnosti.

Študentke oz. študentje z zaključenim magistrskim programom na modulu socialno delo v vzgoji in izobraževanju so sicer pridobili bolj specifična znanja, kot je predvideno tudi skozi učni načrt, kjer po končani prvi stopnji sledi nadgradnja kompetenc druge stopnje.

Študentke in študentje druge stopnje so imeli tudi možnost pridobivati še eno leto izkušenj v okviru prakse, a jih samo zaradi tega težko opredelimo kot bolj kompetentne za delo z mladimi, saj so tudi študentke prve stopnje ravno zaradi kompetenc, ki jih pridobivajo izven formalnega okvirja, usposobljene za delo z mladimi.

Razlika, ki se vendarle pojavi med dvema stopnjama je vidna v ocenah povprečne vrednosti posamezne kompetence. Tam se jasno nakazuje, da študentke prve stopnje tako splošne kot predmetnospecifične kompetence ocenjujejo z nižjimi povprečnimi vrednostmi kot študentke in študentje druge stopnje.

RV5: Ali se študentke počutijo opremljene za izvajanje pogovora z otrokom/mladostnikom?

Kadar govorimo z otrokom ali mladostnikom, je pomembno ne samo kaj govorimo, temveč tudi kako se pogovarjamo z njim. Akerman (2013) pravi, da lahko otroku v odnosu z neskladnim verbalnim in neverbalnim poročanjem, z besedami, ki so nepremišljene in s prikritimi sporočili, povzročamo nestabilnost.

Večina intervjuvancev se čuti opremljene za izvajanje pogovora z otrokom/mladostnikom. Vsi izmed njih so imeli priložnost pogovor že preizkusiti bodisi na praksi, bodisi na fakulteti na vajah ali predavanjih. Nekateri so usposobljenost pripisali tudi osebnostnim lastnostim.

Po Peklaj in Puklek Levpušček (2006) kompetentnost med drugimi vključuje vedenjsko raven. Slednja bi za študentke in študente pomenila, da znajo aktivirati in uporabiti potencialne, kadar se znajdejo v primeru, kjer se ne čutijo najbolj usposobljene. Po besedah študentov se ravno zaradi manka strokovne samozavesti velikokrat zgodi, da se ne čutijo dovolj kompetentne ali pa da imajo stroke, ki so bolj »uveljavljene« in imajo za sabo že več stoletno zgodovino velikokrat večjo težo, kar študentom jemlje strokovno moč.

Nekaj študentk oz. študentov obeh stopenj je tako izrazilo dvom o opremljenosti izvajanja pogovora; njihova usposobljenost naj bi bila odvisna predvsem od teme pogovora. V kolikor bi bile teme »težke« (npr. družinska preteklost uporabnika), bi imele težave predvsem pri odpiranju in zapiranju teme na ustrezen način. Kljub temu pa so intervjuvanci navedli, da bi znali uporabiti strategije v pogovoru, ki bi jih z uporabnikom lahko pripeljala do soustvarjanja zelenih izidov. Strategije v pogovoru Akerman (2013) opiše kot priporočila za pogovor z otrokom. Med drugim omeni ujemanje izrečenih besed z občutki uporabnika, možnost izbire namesto vsiljevanja rešitve, sprotno povzemanje in izogibanje moraliziranju, priganjanju, dvojnimi sporočili in obtoževanju. Poleg priporočil pa je po Geldard in Geldard (2008) pomemben tudi »ustrezen medij«, ki ga uporabimo v pogovoru z otrokom ali mladostnikom. Z različnimi podpornimi tehnikami, kot so gibanje, lutke, kiparjenje, pri otroku oz. mladostniku vzbudimo zanimanje ter mu hkrati omogočimo, da lažje izrazi svoje občutke.

Naj za konec navedem še omejitve in prispevek izvedene raziskave. Omejitve raziskave so predvsem število udeležencev, ki jih je bilo na drugi stopnji premalo za konkretno primerjavo s prvo stopnjo. Tudi ocene posameznih kompetenc po lestvici so ravno zaradi premajhnega vzorca med seboj neprimerljive.

Posamezni intervjuji, ki so bili izvedeni na drugi stopnji, so mestoma pomanjkljivi, saj se intervjuvanci niso imeli možnosti slišati med sabo in dodati še kakšnega mnenja, kot so to imele udeležence fokusne skupine prve stopnje. Razlog, da na drugi stopnji nisem izvedla fokusnih skupin je v pridobivanju udeležencev – nekateri so po končanem študiju le malokrat na fakulteti, drugi so pričeli delati ali pa imajo otroke, zaradi česar nismo mogli uskladiti termina srečanja.

S študentkami prve stopnje, ki so sodelovale v fokusni skupini, sicer obiskujemo isti letnik in smo se poznale že pred izvajanjem raziskave, kar je lahko vplivalo na njihovo izražanje in moje subjektivno dožemanje mnenja.

Prispevek raziskave pa vidim v raziskovanju kompetentnosti študentk in študentov, specifično za področje socialnega dela z mladimi.

Ugotovitve raziskave lahko pomembno prispevajo k pripravi predlogov za spremembe na področju izobraževanja za socialno delo z mladimi. Prav tako lahko raziskava služi kot vpogled v primerjavo kompetentnosti študentov in njihovo pridobitev znanj na dodiplomski in podiplomski ravni.

6. SKLEPI

Tekom raziskovanja sem prišla do naslednjih sklepov:

- Študentke prve stopnje so tekom študija pridobile predvsem kompetence za delo z uporabnikom, to so; poslušanje, povzemanje, preverjanje razumevanja, vodenje pogovora, ustvarjanje varnega konteksta in ne-obsojanje. Študentke druge stopnje so poleg omenjenih kompetenc dobile tudi kompetence za delo na sebi, kot so skrb zase, pristnost in reflektiranje.
- Udeleženci raziskave so kompetence v okviru formalnega izobraževanja v največji meri pridobili na praksi, za katero je poskrbela fakulteta. Predvsem študentke in študentje druge stopnje pa so med načini pridobivanja kompetenc še posebej izpostavili tudi učno vsebino. V okviru neformalnega izobraževanja pa so študentke in študentje kompetence pridobivali s študentskim delom, študijsko izmenjavo v tujino, drugimi študijskimi programi, ki so jih opravljali vzporedno, in z obiskovanjem terapevtke.
- Zavedanje pomena vzpostavljanja delovnega odnosa in pomembnosti zagotavljanja varnega prostora v pogovoru z uporabniki je študentkam in študentom pomagalo pri delu z uporabniki v praksi.
- Raziskava nakazuje, da imajo študentke in študentje, ki so zaključili magistrski program socialnega dela na modulu socialno delo v vzgoji in izobraževanju, več znanja o občutljivosti ravnanja s temami in spoštljivim vstopanjem v odnos z uporabnikom. Nakazuje se tudi, da so študentke prve stopnje seznanjene s kompetencami učnega načrta in da jih v veliki meri tudi uporabljajo.
- Rezultati kažejo, da se študentke in študentje v večini počutijo opremljene za izvajanje pogovora z otrokom, pri tem pa bi še potrebovali več vaje, refleksije pogovora, povratnih informacij s strani mentorjev in profesorjev o vodenju pogovora ter več strokovne samozavesti.

- Udeleženi v raziskavi za še večjo opremljenost pri delu z mladimi potrebujejo več iger vlog in konkretnih primerov, za katere je verjetno, da se bodo zgodili v praksi, spremembe v predmetniku, več sodelovanja s profesorji in aktivnejšo vlogo na praksi.

7. PREDLOGI

V nadaljevanju navajam predloge, ki izhajajo iz raziskave.

- Kompetence se nenehno spreminjajo, zato bi učni načrt potreboval osvežitev že definiranih splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc, ki bi jih lahko strnili in dodali nove, glede na predloge študentk in študentov iz raziskave in anket ob koncu posameznega študijskega leta.
- Fakulteta za socialno delo bi na podlagi rezultatov raziskave, lahko pričela z izvajanjem sprememb v predmetniku na področju dela z mladimi na način, da bi v predmetnik vnesla še druga znanja za delo z otroki (npr. znanje o razvoju otroka, delo v primeru travm, ipd.).
- Po končanem modulu bi vodstvo fakultete lahko organiziralo okrogle mize, na katerih bi evalvirali področje socialnega dela z mladimi tako s študentkami, kot tudi profesorji.
- Predlagam, da fakulteta v večjem obsegu organizira obiskovanje institucij na področju dela z otroki in mladostniki, s poudarkom na predstavitvi delovanja institucije, z namenom predstavitve in refleksije vloge socialne delavke v instituciji.
- Tekom vaj bi morali več časa nameniti tehniki igre vlog s primeri, za katere je zelo verjetno, da se bodo zgodili v praksi, čemur mora nujno slediti tudi refleksija vodenja pogovora.
- Vzpostavitev sistema sprotnega preverjanja znanja s krajšimi kolokviji bi študentkam omogočala vpogled v znanje, ki ga imajo in ki ga morajo še nadgraditi.
- Raziskave o kompetencah je potrebno delati kontinuirano in tudi na drugih področjih socialnega dela, saj se s tem zagotavlja in preverja kakovost študijskega programa.

8. UPORABLJENA LITERATURA

- Akerman, B. (2013). Moč besed v pogovoru z otrokom. V V T. Kodele, N. Mešl (ur.), *Otrokov glas v procesu učenja in pomoči – Priročnik za vrtce, šole in starše* (str. 81–97). Ljubljana: Zavod republike Slovenije za šolstvo.
- Canals. Joseph (1995). Mesto antropologije v teoretskem ozadju socialnega dela. *Socialno delo* 34. št. 2. 97–107
- Čačinovič Vogrinčič, G. (2002). *Koncept delovnega odnosa v socialnem delu*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Čačinovič Vogrinčič, G. (2013). Spoštovanje otroštva. V T. Kodele, N. Mešl (ur.), *Otrokov glas v procesu učenja in pomoči – Priročnik za vrtce, šole in starše* (str. 11–41). Ljubljana: Zavod republike Slovenije za šolstvo.
- Čačinovič Vogrinčič, G., Kobal L., Mešl N., Možina M. (2005). *Vzpostavljanje delovnega odnosa in osebnega stika*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Černivec, D. (2015). *Samoocena usposobljenosti študentk in študentov Fakultete za socialno delo* (Diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo
- Geldard, G., Geldard, D. (2008). *Counselling Children: A practical Introduction*. L.A., London, New Delhi, Singapore: SAGE Publications.
- Gelhard, A. (2011). *Kritika kompetenc*. Ljubljana: Krtina.
- Goriup, J. (2007). *Nekateri sociološki vidiki (potrebni) načrtovanih sprememb v izobraževanju za 21. stoletje ter njihovih (ne)slutenih posledic*. Maribor: Filozofska fakulteta.
- Healy, K. (2005). *Social Work Theories in Context: Contemporary Perspectives on Change*. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications.
- Hoffman, L. (1994). A Reflexive Stance for family Therapy. V Čačinovič Vogrinčič, G. (ur), *Vzpostavljanje delovnega odnosa in osebnega stika* (str. 12). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Hyland, T. (2006). Competence, knowledge and education. *Journal of Philosophy of Education*. 27: 57–68.
- Kodele, T., Mešl, N. (2015). *Refleksivna uporaba znanja v kontekstu praktičnega učenja*. *Socialno delo*, 54 (3–4), 189-203.
- Kodele, T., Mešl, N. (ur.) (2013). *Otrokov glas v procesu učenja in pomoči – Priročnik za vrtce, šole in starše*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

- Kotnik, R. (2013). *Nova paradigma v izobraževanju: je manj lahko več?* Maribor: Subkulturni azil, zavod za umetniško produkcijo in založništvo.
- Lipičnik, B. (1998). *Ravnanje z ljudmi pri delu*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
- Marentič Požarnik, B. (2006). Uveljavljanje kompetenčnega pristopa terja vizijo pa tudi strokovno utemeljeno strategijo spreminjanja pouka. *Vzgoja in izobraževanje*, 37(1), 27–33.
- Medveš, Z. (2010). *Obča, splošna in poklicna izobrazba*. Sodobna pedagogika, št. 4, str. 52–72. Ljubljana: Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Mesec, B. (1998). *Uvod v kvalitativno raziskovanje v socialnem delu*. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.
- Mešl, N. (2008). *Razvijanje in uporaba znanja v socialnem delu z družino*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Musek, J. (1993). *Osebnost in vrednote*. Ljubljana: Educey.
- Musek, J., Pečjak, V. (2001). *Psihologija*. Ljubljana: Zavod SR Slovenije za šolstvo.
- Nonaka, I. & Takeuchi, H. (2004). *Hitotsubashi on Knowledge Management*. Singapore: John Wiley & Sons.
- Pavlin, S. & Svetlik, I. (2008). *Razvoj profesionalnih kompetenc v slovenskem visokošolskem prostoru*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Pavlin, S. (2012). *Slovensko visoko šolstvo s perspektive zaposljivosti diplomantov*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Peklaj, C. & Puklek Levpušček, M. (2006). Definiranje učiteljskih kompetenc: začetni korak za prenovu pedagoškega študija. V: C. Peklaj (ur.), *Teorija in praksa v izobraževanju učiteljev* (str. 19–28). Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
- Polanyi, M. (1967). *The Tacit Dimension*. New York: Anchor Books.
- Poštrak, M. (2003). Kaj posebnega lahko ponudi socialno delo pri delu z mladimi. *Šolsko svetovalno delo: revija za svetovalne delavce v vrtcih, šolah in domovih*, 8, 3–4: 26–33.
- Poštrak, M. (2011). Refleksija metod dela z mladimi z vidika socialnega dela. V M. Kuhar, Š. Razpotnik, B. Dekleva, *Okviri in izzivi mladinskega dela v Sloveniji* (str. 197). Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

- Poštrak, M. (2015). Koncepti socialnega dela z mladimi. *Socialno delo*, 54, 5: 296–280.
- Štefanc, D. (2006). Koncept kompetence v izobraževanju: definicije, pristopi, dileme. *Sodobna pedagogika*, 57, 123: 66–85.
- Spencer, L. & Spencer, S. M. (1993). *Competence at Work. Models for Superior Performance*. New York: Wiley.
- Svetlik, I., Kohont, A., Gorišek, K., Rozman, B., Lamberger, J., Brank, B. (2005), *Kompetence v kadrovski praksi*. Ljubljana: GV Izobraževanje.
- Šugman Bohinc, L. (2008). Odgovori visokošolskih institucij, ki poudarjajo generiranje novih poklicev. V S. Pavlin, I. Svetlik, *Razvoj profesionalnih kompetenc v slovenskem visokošolskem prostoru* (str. 111). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Unwing, P. & Hogg, R. (2012). *Effective Social Work with Children and Families*. Los Angeles, London, New Delhi, Singapore, Washington: SAGE.
- Warnock, M. (1978). Schools of thought. V J. Goriup, *Nekateri sociološki vidiki (potrebni) načrtovanih sprememb v izobraževanju za 21. stoletje ter njihovih (ne)slutenih posledic* (str. 12). Maribor: Filozofska fakulteta.
- Weinert, F. E. (2001). Concept of Competence: A Conceptual Clarification. V L. H. Salganik in D. S. Rychen (ur.), *Defining and Selecting Key Competencies* (str. 45–65). Seattle: Hogrefe in Huber Publishers.
- Welbourne, P. (2012). *Social Work with Children and Families*. London, New York: Routledge.
- Žerak, N. (2007). *Integracija kompetenc v upravljanje človeških virov* (Diplomsko delo). Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.

INTERNETNI VIRI

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. (2019). Delovna področja. *Osnovne definicije*. Pridobljeno 30. 3. 2019 s http://www.ursm.gov.si/si/delovna_podrocja/osnovne_definicije/.
- UNICEF Slovenija. *Konvencija o otrokovih pravicah*. (2009). Pridobljeno 30. 3. 2019 s <https://unicef.blob.core.windows.net/uploaded/documents/KOP.pdf>.

-Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo. Dodiplomski študij. Program 1. stopnje. Pridobljeno 23. 3. 2019 s https://www.fsd.uni-lj.si/izobrazevanje/dodiplomski-studij/studijski_program/program_1%20stopnje/.

-Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo. Podiplomski študij. Magistrski (2. stopnja). Pridobljeno 23. 3. 2019 s <https://www.fsd.uni-lj.si/izobrazevanje/podiplomski-studij/magistrski/>.

-Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo. Dokumenti. Poročila. Pridobljeno 23. 3. 2019 s <https://www.fsd.uni-lj.si/fakulteta/dokumenti/porocila/>.

-Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo. Predstavitveni zbornik prvostopenjskega univerzitetnega študijskega programa socialno delo za študijsko leto 2018/19. Pridobljeno 23. 3. 2019 s https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:OcYS-4Ku2f0J:https://www.fsd.unilj.si/mma/fsd_predstavitveni_zbornik_2018_19_1_stopnjapdf/2018020209230361/+&cd=1&hl=sl&ct=clnk&gl=si.

9. PRILOGE

9.1. PRILOGA 1: SMERNICE ZA FOKUSNE SKUPINE IN INTERVJU DEFINICIJA KOMPETENC

1. Kaj si predstavljate pod pojmom kompetenca? Podvprašanje: Kako bi definirali, kaj je kompetenca?

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

2. Katere kompetence za delo socialne delavke ste po vašem mnenju pridobili tekom študija?

NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC TEKOM ŠTUDIJA

3. Na kakšen način ste pridobivali omenjene kompetence tekom študija na področju dela z mladimi?
Podvprašanje: Ste jih pridobivali tudi v okviru drugih neformalnih izobraževanj (prostovoljno delo, treningi, izmenjave,...?)

PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

4. Kako vidite prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc na področju dela z mladimi (npr. obvezna praksa, predmetnik)?

ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

5. Na kateri strani je po vašem mnenju odgovornost za pridobivanje kompetenc na področju dela z mladimi – na strani izobraževalnega sistema (fakultete) ali na strani študenta? Prosim utemeljite svoj odgovor.

UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

6. Kako ste do sedaj uspeli uporabiti kompetence na področju dela z mladimi v praksi?

OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

7. Kako opremljeni se, glede na pridobljene kompetence, počutite za izvedbo pogovora z otrokom/mladostnikom?

POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

Kaj bi potrebovali, da bi se počutili še bolj opremljene (v primeru, da bodo odgovorili, da ne dovolj ipd.)?

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

8. Katere kompetence bi še potrebovali pri socialnem delu z mladimi, pa jih niste pridobili?

PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Kako bi jih po vašem mnenju lahko pridobili?

9.2. PRILOGA 2: VPRAŠALNIK 1. STOPNJA

Kako bi na lestvici od 1 do 5; pri čemer 5 pomeni, da ste kompetenco popolnoma usvojile in 1, da te kompetence sploh niste usvojile, ocenile vsako posamezno kompetenco (prosim obkrožite in na kratko utemeljite):

VPRAŠALNIK

SPLOŠNE KOMPETENCE UČNEGA NAČRTA

1. stopnja:

-usposobljenost prepoznavanja virov različnih sistemov v praksi in kritična analiza ter ocena

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-sodelovanje v profesionalno odgovornem načinu in soustvarjanje potrebnih rešitev

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-mreženje,

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-razvijanje inovativnih pristopov v podpori in pomoči pri reševanju socialnih stisk

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

PREDMETNOSPECIFIČNE KOMPETENCE UČNEGA NAČRTA

1. stopnja:

-poznavanje in sposobnost uporabe jezika SD

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-razumevanje delovanja institucij

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-znanje in spretnosti za uporabo strokovnih metod in postopkov

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

- znanje in sposobnost vzpostavljanja prvega stika in delovnega odnosa na konkretnem področju SD

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-znanje in sposobnost pogovarjanja (spoznavanja, pogajanja, dogovarjanja)

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-kritično branje strokovnih govoric

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-poznavanje in sposobnost uporabe prispevka za SD pomembnih drugih strok (sociologija, psihologija, antropologija, pedagogika, pravo idr.)

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-spretnosti prepoznavanja in obvladovanja lastnih občutkov in sposobnost iskanja pomoči zase

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-sposobnost vzdrževanja in zagovarjanja strokovne avtonomije SD

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-znanja in spretnosti za skupno analizo potreb

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-zmožnost argumentiranega razpravljanja in soustvarjanja želenih razpletov (npr. rešitev problemov) na konkretnem področju SD

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-znanje in sposobnost beleženja in dokumentiranja

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-sposobnost ustvarjanja pristopov in metod dela glede na individualne potrebe uporabnikov

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-sposobnost strokovne refleksije lastne prakse

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-zmožnost prevzemanja etične in profesionalne odgovornosti biti socialna delavka

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-uporaba raziskovalnih postopkov in metod za izvajanje raziskav

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

9.3. PRILOGA 3: VPRAŠALNIK 2. STOPNJA

Kako bi na lestvici od 1 do 5; pri čemer 5 pomeni, da ste kompetenco popolnoma usvojile in 1, da te kompetence sploh niste usvojile, ocenile vsako posamezno kompetenco (prosim obkrožite in na kratko utemeljite):

VPRAŠALNIK

SPLOŠNE KOMPETENCE UČNEGA NAČRTA

2. stopnja:

-spoznavanje temeljnih vrednot, konceptov, načel, metod in teorije socialnega dela na področjih vzgoje in izobraževanja

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-usposobljenost študentk v temeljnih spretnostih, metodah in postopkih socialnega dela in za samostojno delo na področjih vzgoje in izobraževanja

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

- ustvarjanje praktične integracije oz. sinteze konceptov, metod, spretnosti in etičnega ravnanja

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

PREDMETNOSPECIFIČNE KOMPETENCE UČNEGA NAČRTA

2. stopnja:

-poznavanje in razumevanje temeljnih konceptov in delovnih pristopov socialnega dela na področju svetovalnega dela v vzgoji in izobraževanju

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-poznavanje in razumevanje delovanja institucij

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-sposobnost sinteze sodobnih konceptov sodelovanja v delovnem odnosu z neposredno prakso svetovalnega in pedagoško andragoškega dela v vzgoji in izobraževanju

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-uporaba temeljnih konceptov in delovnih pristopov v neposredni praksi vzgoje in izobraževanja

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-kritična refleksija vloge svetovalnega delavca v vzgoji in izobraževanju in lastnih predpostavk

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-zmožnost etičnega ravnanja v svetovalnih interakcijah na področju vzgoje in izobraževanja

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

-sposobnost soustvarjanja inovativnih rešitev v procesih varovanja (preventive) in krepitev moči različnih sistemov v kontekstu vzgoje in izobraževanja

1 2 3 4 5

Kratka utemeljitev: _____

9.4. PRILOGA 4: PREPIS FOKUSNE SKUPINE IN INTERVJUJEV TER IZBOR IZJAV

ZAPIS POGOVORA S FOKUSNO SKUPINO (1. stopnja)

DATUM: 2. 4. 2019

TRAJANJE: 1,5 h

KRAJ: Fakulteta za socialno delo, čitalnica

DEFINICIJA KOMPETENC

Kaj si predstavljate pod pojmom kompetenca?

E: Da maš neko znanje, da delaš na nekem področju (A1).

S: Točno to sem hotela povedat; neka znanja in sposobnosti ter veščine (B1).

E: Tudi osebne značilnosti (A2).

T: Lahko so splošne, lahko pa bolj specifične (C1). Če se ukvarjaš z nekim poklicem, rabiš kompetence za tisto področje, kjer delaš.

U: Meni se zdi, da so kompetence lahko v enem delu priučene (D1), en del je pa naših osebnostnih lastnosti.

M: Jaz bi dodala še to, da lahko ogromno kompetenc črpaš iz prakse (E1).

K: Mislim, da je kompetenca tisto, kar ti daje neko samozavest, da se čutiš pripravljenega na delo (F1).

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

Katere kompetence za delo socialne delavke ste po vašem mnenju pridobili tekom študija?

B: Mogoče kako bolj prisluhni uporabniku (G1) in kako povzeti povedano (G2). Preveriti razumevanje (G3). Pomoje je vsaka izmed nas že imela neke predispozicije, preden je prišla na ta faks in smo jih potem samo še utrdili in bolj specifično razvili tekom študija (G4).

M: Na faksu smo pomoje tudi ful bolj razvili empatijo (E2). To mislim na način, da se znaš bolj vživeti v zgodbo drugega (E3), da ga bolj razumeš (E4), da ga ne obsojaš (E5).

U: Faks je po mojem mnenju dal veliko teoretične podlage (D2), prostor, kjer sem največ dobila zase je praksa (D3). Tam si najbolj prisiljen biti v neki situaciji in potem vidiš kako odreagiraš. Najbolje znam voditi pogovor (D4), najti ravnotežje med tem, da se ne vživim preveč in da sem profesionalna (D5).

E: Teoretičnega dela je bilo pomoje veliko, ampak bolj me skrbi to, kar nismo pridobili.

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

Katere kompetence pa so po vašem mnenju tiste, ki jih niste pridobile? In kako bi jih lahko?

E: Jaz se ne počutim kompetentno dovolj, da bi šla do enga mladostnika in z njim odpirala ene težke teme (A3) o njegovi preteklosti al pa prihodnosti. Ne počutim se dovolj kompetentno v smislu, da bi znala pogovor odvoditi tako, da ga ne bi potisnila še globlje (A4).

Katere pa so zate težke teme?

E: V smislu, da z mladostnikom na primer odpreš temo o njegovi družinski preteklosti (A5). Če to temo odpreš, jo moraš znati tudi zapreti, na ustrezen način (A6). A pa mi to res znamo? Js mislim, da ne.

B: Ja, se strinjam s tem glede zapiranje teme, da ne končaš kr nekje (G5). Js včasih tut odreagirat nisem znala (G6). Mi je mladostnik nekaj povedal in sem bila v šoku (G7), nisem vedela kako se odzvati. Tisto, kar na primer na vajah zaigramo, se da voditi, odreagirati, ko pa je neka realna situacija pa se nisem počutla dovolj kompetentno (G8), da bi znala uporabiti neko podporno tehniko.

J: Js mislim, da okvirno se na faksu naučimo kako naj bi nekaj zgledlo, ampak dokler ne prideš na prakso in se tam soočiš z realnimi zadevami, ne veš (H1). Se mi zdi, da na faksu ne govorimo o realnih primerih in igramo samo tiste, ki se v praksi bolj ali manj ne zgodijo (H2). Tako da včasih ne vem, kak odreagirati (H3).

U: Js mislim, da se določene teme, ki so pomembne, na našem faksu spuščajo (D6) in zato ne pridobivamo nekega znanja, ki bi nas pripravilo na situacijo v praksi (D7). Npr. čisto konkretno; trgovine z ljudmi (D8), prisilne poroke (D9), ki zadevajo tudi delo z mladimi. O tem ne izvemo nič tekom študija. Tud na primer kako delati na CSD-ju (D10). Tam je ful ene papirologije in ker še nisem delala na CSD-ju na primer sploh ne vem, kako izpolniti eno vlogo (D11), kako speljat neke postopke na CSD-ju (D12). Tud, čisto konkretno, prva socialna pomoč – ful je pomembna, ampak nič ne govorimo o tem (D13), kako delat s tem na CSD-ju.

T: Js bi se tle strinjala. Sm bla štiri leta na CSD-ju in se mi zdi, da to kar se učimo tle in to kar je na praksi je dan in noč (C2). Js si zelo malo lahko pomagam na CSD-ju s tem, kar tle dobim (C3). Sploh kar se tiče postopkov (C4), kaj dejansko delajo strokovni delavci (C5), kako poteka prva pomoč (C6), katere so storitve (C7). Pač ne znam odreagirat v neki situaciji (C8). Js sm tut dostikrat samo gledala in nisem vedla kaj storit (C9). Premalo poudarka je blo tudi na telesni govorici (C10) – no neki je blo, ampak premalo. Na primer kako po telesni govorici prepoznati znake, ki kažejo na to, da je nekdo jezen (C11). Sej smo igrali te stvari, ampak ni isto.

J: Js bi se še tu vključila. Po moje se na faksu štiri leta ponavljajo stvari (H4). Dogovor o sodelovanju – milijonkrat, kak vodit pogovor – milijonkrat. Sej ok, to so osnove, ampak na neki točki bi se mogli začeti pogovarjat o tem kako dejansko delati (H5).

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

M: Jaz sem delala prakso na šoli in se mi zdi da na faksu nismo nič rekli o otrocih s posebnimi potrebami (E6), o ADHD-ju (E7), o disleksiji (E8), avtizmu (E9). Tega je ful v praksi in če bo kira izmed nas zaposlena kot šolska svetovalna delavka se bo ravno s tem ukvarjala. Se mi zdi pomembno, da bi kaj takega vključili. Pač neke podporne tehnike (E10) al pa kaj to sploh je ADHD (E11), se mi zdi, da velik študentov sploh ne ve, ko se mal pogovarjam z njimi. Torej najprej kaj sploh je to, potem pa kak delat s takimi otroki (E12), kire so tiste podpore tehnike, ki so ok, čemu se je dobro izognit (E13).

PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

U: Js sem mela en tak primer v na praksi – fantka z ADHD-jem in mi je pobegnu iz knjižnice. Ko sm povedala mentorci na faksu, mi je rekla naj preštudiram literaturo in to uporabim za končni esej. Mislim ... s tem mi ni nič pomagala in mi je manjkala podpora z njene strani. Rabila bi več podpore s strani mentorice na faksu (D14). Ker to je ful ena taka stvar – morš vedet a jemlje zdravila, kira zdravila, kako delat s takim uporabnikom.

E: Ja js tuki mislim, da moreš take stvari potem pridobit samoiniciativno (A7). Js pol na primer, kar mi faks ne da, grem brat literaturo (A8). Ful berem o neki temi, se grem ukvarjat s to mularijo, s takimi primeri, zato da pol to usvojim (A9). Če čakaš, da ti sam faks neki da, pol lahk skos čakaš. Moreš bit ful samoiniciativen na našem faksu, se sam pobrigat za ene stvari. Tuki pač ni podpore glede nečesa.

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

M: Js bi sam še neki glede ADHD-ja. Men včasih pol na skavtih kdo reče, ja dej, sej ti to študiraš, ti veš kak delat s temi mulci. Ampak js nič ne vem. Ker nismo nič rekli na to temo.

E: Ja, glede tega se men zdi, da nam dost bolj govorijo o nekih stigmah, ki jih majo ti otroci, premalo pa o konkretnih tehnikah dela z otroki s posebnimi potrebami (A10). Sej js štekam, da nismo psihologi in pedagogi in da se ukvarjamo bolj s socialnim vključevanjem, ampak v nekih točkah, bi nam pa to znanje mogl podat. Čist tko, da veš na primer: ta otrok je na nekih tabletah, to lahk pri njemu izzove tako in tako vedenje, stranski učinki so ti in ti (A11).

K: Pomoje velik tut nismo dobil glede mreženja (F2). Če ti prideš nekam na prakso, se morš povezovat z različnimi institucijami (F3); npr. da delaš v šoli in pol rabiš neko mnenje od psihologa alpa enga na nekem drugem področju, da ti bo pomagu (F4). To je ful pomembno. Se mi zdi, da noben izrecno ne reče »dejte se povezovat tut z drugimi strokami, rabl boste mnenje od psihologa, pedagoga, psihiatra...«. Kot socialni delavci mormo bit socialni in ne mormo vedno pričakovat, da bomo sami rešli celo situacijo. Pač, pomembnost povezovanja različnih strok (F5) – to se mi zdi, da nismo dobl.

M: Neki, kar se mi zdi, da smo tut premal dobl je to glede mej – na primer do kake meje bit prijatl z nekom na praksi in kje pol začeti nek strokovni odnos (E14). Sej smo govoril neki o tem, ampak spet, premalo. Se pravi kak postaviti mejo, js tega ne obvladam dober.

U: In še ena stvar – asertivnost, kako bit odločen (D15). Na faksu se o tem sploh ni nič rekl – a kira ve sploh kaj to pomeni? Js sm to zvedla na enem treningu in se pol boljš naučila o tem, kak včasih tud reči »ne« (D16), kak bit odločen.

PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Nekaj smo že govorili o tem – kako pa bi po vašem mnenju naj pridobili te kompetence, ki jih nismo?

U: Ja zagotovo s treningi (D17), kokr sem rekla. Se pravi neko kontinuirano učenje o tem kako bit odločen, kako se naučit rečt »ne« (D18).

E: Delo na konkretnih primerih (A12). Se pravi, neka situacija – kaj boste vi zdej nardil, kako boste odreagirat. Tut na izpitih pogrešam mal več tega govora o primerih (A13), vedno sam neke teoretične stvari razlagamo in premal je vprašanj o povezavi s prakso. Torej pač, da bi delali primere – npr. vržena si v to in to situacijo, kako boš odreagirala. Da ti da že za mislit o tem.

J: Js pa mislim, da za reševanje primera morš znat teorijo (H6). Če ne boš vedu teorije, ne boš mel pojma, kak rešit primer (H7).

E: Ja, sej je kul da poznaš koncepte pa metode dela in to je fajn in super, sam kolk pa smo dejansko to na primerih vadl – pomoje premalo. Več bi morali vaditi neke primere.

M: Predmetnik bi blo treba spremenit pomoje (E15). Premal je predmetov, ki bi poudarjali to praktično znanje – se pravi, da bi delali neke čist konkretne primere (E16). En predmet bi lahko bil na primer delo z otroki s posebnimi potrebami (E17) al pa analiziranje aktualnih primerov na področju dela z mladimi (E18).

S: Ja, tle k smo glih omenle predmetnik. Men se zdi škoda, da so iz modula dali en predmet ven in je potem na primer naša generacija ponavljala predmet, ki ga je delala v prvem letniku (Begunci, priseljenci, etnične manjšine) (B2). Za modulske predmete se mi res zdi škoda, da jih dajo ven, ker naj bi bli bolj specifični in bi nam dali neko bolj konkretno znanje (B3).

K: Men se zdi škoda tud, da so psihologijo družine ven vrgl (F6). Pomoje bi tam dobil ena dosti bolj konkretna znanja, kot eni predmeti, ki jih mamu zdej in kjer oddajamo iste stvar, kot smo jih v prvem letniku (F7).

U: Profesorji nam skos govorijo, da je socialno delo znanost, posebna stroka, ampak dokler ne bojo začeli zahtevati več od nas, bojo eni pač zaspal skoz faks in bomo izgubljal na veljavnosti (D19). Al pa na primer pogrešam tud, da premal govorimo o njih aktualnih debatah (D20) – a mamu kdaj take primere, k bi konkretno na primer izhajal iz medijev alpa iz prakse in bi pol delal na njih? Pomoje ne. Se pravi, da bi delal mal več o tem in da bi govoril tut o primerih iz medijev s profesorji (D21), k pol k me sprašujejo, mene bodočo socialno delavko, js ne vem kako bi obravnavala nek tak primer.

T: Tud recimo, da bi več vabli kakšnih strokovnjakov (C12). Jih mamu ful na različnih področjih in oni majo zagotovo ogromno znanja v praksi. Lahk bi jih blo še več in potem tud vidiš na primer v ktirih poklicih vse lahko delaš kot socialni delavec (C13), kako pridet do te službe, kaj rabiš, če hočeš to službo dobit (C14).

B: Js pogrešam tud to, da se zdej vsa leta znanja samo kopičijo in nimam občutka, kot da se zares nadgrajujejo pa bi se morala (G9). In po koncu, če hočeš it na primer delat v šolo alpa ne vem, bit nek terapevt, moreš po koncu našega faksa še vedno neki doštudirat (G10). Ja, sej FSD ti da ful nekega znanja in širine, ampak se mi zdi, da se tud polja zaposlovanja pol tko skrčijo in moreš kr neki še študirat zraven in dobivat neke kvalifikacije. To bi blo dober, da bi se spremenil, da bi vnesl neke predmete, s ktirimi bi lahk nardil pol enga tečaja alpa kvalifikacije z SD v šolstvu (G11).

Aja in še to bi rekla glede ADHD-ja. To smo mogoč slišal skoz kakšne seminarske, ampak se mi zdi, da naši sošolci pač ne jemljejo teh seminarjev resno in pol se itak nič ne naučiš o tej temi (G12). Ne vem, pomoje bi mogl bolj resno zastavit vse skupi, profesorji bi morali poskrbeti za te teme (G13).

E: Ja, to je pa naša krivda. Žal. Če ti daš vsaj mal od sebe, potem se lahk ogromno naučiš in lahk vseeno velik dobiš od tega faksa (A14). Se mi zdi, da moreš pač začet sodelovat na predavanjih, se porinit malo v ospredje (A15) – ker nas je ogromno in če ne sodelujemo, potem iz tega ni nič.

B: Ja to se sigurno strinjam – kolker si vzameš, tud dobiš. Mogoče se navežem sam še na to, kar si ti rekla T. glede strokovnjakov. Premal jih je, to je res, ampak pol k pa dejansko pridejo ti strokovnjaki, pa mi ne vzamemo tega resno in kr ne gremo na te okrogle mize in na ta predavanja. Pomoje bi res mogl profesorji začet več zahtevat od nas (G14), da bi ble stvari obvezne (G15), ker potem nektiri ne bi zraven delali še sto stvari in bi dejansko resno hodli na faks in tako dojemali tud stroko socialnega dela. Čeprav velikrat potem od strokovnjakov tud slišiš, da se mi tuki učimo črko A, zuni, v realnosti se pa dogaja črka B (G16). In js isto pogrešam mal več predavanj in debat o tem, kar je trenutno aktualno (G17). Da bi govoril o teh primerih (G18), jih analizirali (G19).

J: Meni se poleg vsega kar ste rekly še zdi, da bi nas morali še bolj pripraviti na prakso (H8). Sem mela v prvem letniku, ko sm šla na prakso tako krizo, da nisem vedla kaj storiti (H9). Pač, da bi se bolj pogovarjali o primerih, ki so možni, da se nam zgodijo na praksi (H10). Ne samo o takih primerih, da mora otrok na drugo šolo, kot jo želi in kak potem urediti in se pomeniti z mamo in očetom, kar smo delali na vajah. Pač, da bi delali malo težje primere (H11) – tak kot smo že rekly prej.

U: Pomoje je to, na kak način bomo pridobili kompetence odvisno tudi od profesorjev oz. mentorjev za prakso na faksu (D22). Tuki bi se mogla narediti selekcija, ktiri od profesorjev ma dejansko izkušnje na področju dela z mladimi, na primer v zavodu, in potem bi delali s takimi mentorji (D23). Pomoje bi nam taki profesorji bolj znali pomagati v nekih krizah (D24), tak kot si ti rekla J. in nam dat nasvete. V prvem in drugem letniku se mi zdi, da je to še posebej pomembno, ker se moreš počutiti varno in moreš vedeti, da maš nekoga, ki ti bo dal nasvet in nekoga, ki ma neki pojma o tej stvari in ti ne bo rekel samo »preštudiraj literaturo« (D25). To govorim zato, ker smo že večkrat govorili o tem, da nimajo vsi ok mentorjev na praksi in bi mogu faks bit ona baza, ki je varna (D26).

M: Ja, ker pač profesorji so res dobri teoretiki, ampak v praksi pa nimajo tolik izkušenj (E19) in valda ti pol ne morjo pomagat. Mogoče bi mogli tu narediti neko selekcijo pri izbiri profesorjev, ki jih zaposlijo (E20) – da pač majo ti neki let praktičnih izkušenj za sabo (E21).

E: Js tudi vidim problem v tem, da majo profesorji premalo praktičnih izkušenj in potem nam ne znajo odgovoriti na neke dileme.

U: Ja, to glede praktičnih izkušenj profesorjev se strinjam plus dodala bi, da morjo tudi oni met nekega supervizorja za sabo in nekoga, na kirga lahko naslovijo naše vprašanje al pa dilemo, če ga mogoče v nekem trenutku ne znajo odgovoriti. Se prav, da bi tudi profesorji šli skozi neka usposabljanja kako bit mentorji (D27).

NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC TEKOM ŠTUDIJA

Na kakšen način ste pridobivali omenjene kompetence tekom študija na področju dela z mladimi? Podvprašanje: Ste jih pridobivali tudi v okviru drugih neformalnih izobraževanj (prostovoljno delo, treningi, izmenjave,...?)

E: Na praksi (A16).

Samo na praksi?

E: Ne, sigurno smo dobili veliko tudi z literaturo na faksu (A17).

U: Men se zdi razmerje tam nekje 60-70% na praksi (D28), 30-40% skoz literaturo na faksu (D29). Se mi zdi odvisno tudi od posameznika pa kje si prakso delal, kolk se je mentor tam zavzel za tebe.

B: Tudi kakšna je bila tle podlaga, kolk si vložu v študiranje literature. Js sm pol tiste stvari, k sm jih sama naštudirala, lažje vnesla v prakso (G20).

M: Navsezadnje smo veliko dobili tudi iz teh nalog, ko smo jih mogli pisati za prakso (E22) pa pisanja refleksij (E23).

B: Mogoče tudi tko, ko smo šli npr. na ogled institucije – v Radeče. Lahko bi bilo tega več, valda, ampak fino, da smo šli. Na tak način vidiš kako se dela, kako stvari funkcionirajo.

Ste kompetence morda pridobivale tudi v okviru neformalnih izobraževanj, kot so na primer treningi, izmenjave, prostovoljno delo?

U: Js recimo na tej moji organizaciji, kjer delam prostovoljno (D30). Tam mamo ful velik treningov in tega, skoz se nekam hod. Veliko se povezujemo z ostalimi institucijami in tam vidim, kako stvari delujejo (D31). In bla sm tudi na izmenjavi (D32) – tam so velik bolj usmerjeni v npr. predmete in teme kot so socialno delo in duševno zdravje (D33) al pa socialno delo v Evropi in so hodli predavatelji iz cele Evrope in predavali njihovo prakso (D34). Se mi zdi, da sem tudi s poslušanjem kako nektire stvari delajo v drugih državah velik dobila (D35).

In seveda spet to, kar smo itak že rekly – izmenjava in predmetnik mi je dal tudi to, da sm začejala razumeti, da ja, sej si socialni delavec in nisi psiholog, ampak morš tudi vedeti na primer ktire tablete nekdo jemlje, kako delujejo na posameznika. O ADHD-ju sm se tam učila na primer.

M: Jaz sem voditeljica pri tabornikih (E24) in prostovoljno hodim še vedno na šolo, tam k sem prakso delala (E25). Se mi zdi, da potem če ostaneš v stiku z njimi, lahko nadaljuješ to pridobivanje kompetenc. Aja pa animatorka sem bla tud (E26).

E: Ja js sm bla tud animatorka na morju, tako da z animiranjem otrok sem tudi dosti dobila (A18). Tam smo mel dost delavnic na temo otrok s posebnimi potrebami, kako jih sprejemati na primer (A19).

PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

Kako vidite prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc na področju dela z mladimi (npr. obvezna praksa, predmetnik)?

U: Obvezna praksa je prva stvar (D36). Dajo ti priložnost, tam en spisek, k je ful organizacij gor in ne rabiš sam iskat prakso, ampak je že vzpostavljena neka mreža organizacij, kamor lahk greš (D37). No, hkrati, če pa želiš kjerkol drugje delat lahk pa še vedno sam najdeš in greš tja (D38).

E: Pa da je velik prakse, to je ful dober (A20).

U: Ja, to je res dober. Men se zdi, da je tuki faks res odprt in da ne komplicirajo, tud če prideš s kako svojo idejo, jo lahk uveljaviš (D39).

M: Men se zdi, da tud s temi nalogami za prakso faks pripomore, da sem bolj kompetentna (E27). Vedno se mi je zdelo grozno jih delat, ker jih je ogromno, ampak zdej vidim, da sm lahko na tak način sama raziskovala neko temo, ki me zanima in dobila strokovno širino (E28).

Pa tud refleksije, ki jih mormo pisat skozi celi faks niso tak slabe, kot jih hočemo prikazat (E29).

E: Ja, včasih jih je težko pisat, ampak ti da nek pogled vase, da sam štekaš kaj se ti dogaja. Se mi zdi, da faks dosti nardi na tem, da delamo na sebi s temi refleksijami in nalogami (A21).

T: Pa mogoče se to ne navzuje konkretno na mlade, bi se pa teoretično lahko; men se zdi, da so mi velik dali pravni predmeti (C15). Sicer so bli trn, ker je velik vrst prava in nekih zakonov, ampak se mi zdi pomembno, da se to učimo in da to znamo. Lahko bi se na primer na področju mladih bolj poglobili v zakonike, ki se jih tičejo (C16). Ker od teh predmetov sem vsaj js, največ odnesla.

ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Na kateri strani je po vašem mnenju odgovornost za pridobivanje kompetenc na področju dela z mladimi – na strani izobraževalnega sistema (fakultete) ali na strani študenta? Prosim utemeljite svoj odgovor.

E: Js mislím, da je 50-50 (A22).

U: Oboje (D40).

E: Mogoče je mal večja odgovornost celo na nas samih (A23). To pa zato, ker se mi zdi, da je ogromn študentov preveč pasivnih, brez občutka za to, kaj bi delali alpa zakaj so tuki (A24). Velikrat se na faks povabi tud kakšnega strokovnjaka in potem nas izmed 80 študentov pride 5 (A25). Se mi zdi, da tuki se pa potem mnogi ne zavedajo-zavedamo, kolk je na nas odgovornosti in kak pasivni smo (A26).

M: To je taki začaran krog (E30). Se včasih vprašam kdo je bolj »kriv« - če mi ne hodimo več, ker mamó mi dosti, al če se profesorji več ne trudijo, ker smo mi tak pasivni (E31).

S: Ja js pa mislím, da je odgovornost na faksu, da ponudi najboljše možno (B4). Da nam ponudi kompetence kolker pač je zmožen (B5). To bi se mógł 100% nardít na faksu in pol bi mógł tud mi, študentje, 100% zagrabit (B6) in delat po standardih faksa in izkoristit neke priložnosti – strokovnjake, obiske institucij (B7).

Zdej trenutno, se mi zdi da faks daje 50% od sebe in potem tud mi sam 50% delujemo.

Kako pa se kaže to 50% delovanje?

S: Velik stvari ni obveznih in študentje potem ne hodijo, ne jemljejo resno (B8). Znižujejo se standardi (B9) pa bi se mógł standardi višat in bi mógł več od nas zahtevat (B10).

U: Men se zdi, da smo začel mi študentje popuščat (D41).

E: Profesorji premal zahtevajo od nas (A27), vsak lahko pride na faks, ni previsoke omejitve (A28), večini je tko, da so tuki ne pod prvo izbiro – med njimi sem tudi js. Če vzameš, kar dajo, lahko ogromno pridobiš. Večina študentov pa pač ne vzame tega, ker se jim ne da in ker mislijo, da bojo nardil z levo roko.

T: Ja, faks se mogoč da nardit z levo roko, sam pol je pa praksa, pa delo (C17). Tam pa ne moreš delat polovično pa z levo roko (C18). Meni osebno se je faks tuki zameru, ker se mi zdi, da res zahtevajo premal, da nisi v realnih stresnih situacijah, kolker si pol na praksi alpa na delu (C19).

In, ja, je na nas, se strinjam, ampak morjo tud profesorji dat svoj vložek, ker na primer enih velikrat sploh ni na predavanja in jih čakaš (C20), prideš sam zarad tistga predavanja v Ljubljano, pa jih ni.

B: Ja, na tak način se mi zdi, da lahk vidiš kak odnos ma profesor do svojga predmeta (G21). In če ga ni, ne obvesti da ga ne bo, če zamuja brez opravičljivih razlogov, potem tud js ne morem met enakega odnosa do nekega predmeta (G22). Alpa seveda tud odnos profesorja do študenta – če te jemljejo resno, potem ti tud resno jemlješ faks in predmet (G23). Tko da, velik je tud na njih, če veš zahtevajo, bolj resno vzameš, bolj resno študiraš tisto literaturo (G24).

T: Itak vidiš potem, da tut tista predavanja ko niso obvezna so pri enih profesorjih ful obiskana (C21). Zato, ker majo resen odnos do predmeta (C22).

U: Mogoč se bo tole grozn slišal, ampak bi se mogla nardit selekcija – štekam, da majo eni profesorji zraven faksa mogoče še kake druge zaposlitve in so potem izmučeni in pozabijo, da morjo prit na predavanje, ampak morjo pa tud sami za sebe pogledat, če vejo, da ne morjo dat 100% od sebe, potem naj sprejmejo eno vlogo alpa se naučijo vse stvari hendlat. Mal bolj bi mogu faks odgovorno zaposlovat profesorje (D42) in upoštevati tud ankete, ki jih študentje oddamo na koncu leta za vsak predmet (D43).

B: Men se zdi, da more vsak prevzet svoj del odgovornosti (G25) – na primer, če se js kot študent ničesar ne udeležujem pa nikamor ne grem na nobeno predavanje polpa na konc tle sedim pa rečem: »Nimam nobenih kompetenc!«. To ne gre, mormo prevzet odgovornost (G26). In potem tud profesorji, da niso jezni, če enkrat ne pridemo, ko organizirajo neko gostujoče predavanje, oni so pa prej tud ful zamujal in nismo mel predavanj (G27).

S: Najlaži je s prstom kazat kdo je kriv, mormo prevzet tud mi študenti svoj del odgovornosti (B11) in šele ko damo vse od sebe pol lahk rečemo: »Ok, mogoče pa tuki ne dobim nekih stvari dovolj podrobno s faksa (B12).«

UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

Kako ste do sedaj uspeli uporabiti kompetence na področju dela z mladimi v praksi?

T: Men se zdi, da znam najbolj se približat mladim, zato ker se zavedam, da ni univerzalne formule za vse, ampak se morš vsakmu prilagodit (C23). To, kar sm ful dobila je tud, da vem, da kar vžge pri enmu ne bo nujno pri drugmu (C24). Mladim je treba prisluhnit, videt kar jih zanima (C25).

E: Men se zdi, da znam ful dober prevest teorijo v prakso – npr. tele dejavnike odraščanja ful štekam (A29).

Kako si uspela to potem prevesti v prakso?

E: Ja tko, da sm sploh z mladim, ki ma slabe izkušnje z ostalimi odrasli, uspela vzpostaviti odnos (A30), pa ustvariti varen prostor (A31). Pri temu ti pa pomaga vsa literatura (A32) in refleksija (A33), ki ga morš potem prenest v realno sliko, v prakso (A34).

M: Vzpostavitev odnosa (E32) in da daš otroku delček sebe (E33). Morš dat otroku vedeti, da ti ni vseeno za njega (E34). Potem da do vsakega pristopiš na drugačen način (E35), ampak še vedno na isti (E36). Vsakemu tud morš dat priložnost, da ti zaupa zgodbo (E37).

Pri tabornikih pa delam ful s skupino (E38), takda mi je pomembno tud da vem, kakšna je skupinska dinamika (E39), kako se dogovoriti za pravila (E40), kak vzpostaviti sploh odnos (E41), ustvariti varen prostor (E42). Pa da upoštevam njihove želje (E43) – da se pogovarjaš pač, da vejo, da jih slišiš (E44). Js se velik z njimi potem pogovarjam o ljubezni pa o šoli pa o drugih vrstnikih, o temah, ki so njim blizu (E45).

T: To, da jih razumem in ne tolik obsojam (C26). To se mi zdi, da je neki kar sm se naučila in prevajam v prakso.

K: In da res pokažeš, da ti je mar (F8), tko kot smo že rekle. Da na primer jih nimaš sam tisto uro na učni pomoči, ampak da poskrbiš za njih tud, ko jih vidiš na šoli (F9). Da jih povprašaš kako so, da jih pozdraviš (F10). Se mi zdi, da si na tak način skoz vključen (F11).

M: Pa vseeno bi mogoče poudarila, da dokler si samo na praksi nimaš take odgovornosti in maš za sabo mentorja (E46). Js na primer nisem mela opravka s papirologijo in sm lahko dala več poudarka na odnosu (E47) in smo si potem petke dajali z otroki pa smo se meli fino. Tud oni so z mano delali stvari, ki so jim ble fine – smo ustvarjali, risali. Ko si zaposlen pa vidiš tudi vse ostalo, tudi slabe stvari pridejo (E48).

OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

Kako opremljeni se, glede na pridobljene kompetence, počutite za izvedbo pogovora z otrokom/mladostnikom? Kaj bi potrebovali, da bi se počutili še bolj opremljene (v primeru, da bodo odgovorili, da ne dovolj ipd.)?

M: Js se počutim usposobljeno (E49). Ker že mam tolko kilometrine s prostovoljnimi aktivnostmi, prakso, da vem kaj nardit (E50).

U: Js tud počutim se usposobljeno, konkretni primeri na praksi, kjer so me potisnli v neke situacije, sem se ogromno naučila in bi znala zvodit en pogovor (D44). Seveda bi se lovila, ampak bi si pa upala.

B: Enako js, trenutno se počutim usposobljeno (G28). Se mi pa zdi, da morš to nenehno vadit (G29). Zdnje leto nism veliko delala z mladimi in sej da sm pozabla, ampak bi se mogla mal upeljat. Sigurno pa izkušnje, ki jih mam, pripomorejo (G30).

S: Js bi rekla, da sm ene 70-80% opremljena (B13). Ne bi se hvalila, da sm ne vem kako kompetentna, ampak bi si upala, imam ta pogum (B14).

T: Js sm tam nekje na sredini (C27).

E: Men se zdi, da je odvisn za kakšn pogovor bi šlo – če bi bil to pogovor z mladostnikom, zlorabljenim v otroštvu, bi mi blo težko, ker nimam dovolj znanja kako odpirat neko zlorabo (A35). Se mi zdi, da rabiš za to ogromno kilometrine (A36), ne sam štir leta. Pač to ne gre na izi.

POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

Bi rabile še kaj, poleg kilometrine, da bi se počutile bolj opremljene za izvajanje pogovora z otrokom/mladostnikom?

J: Meni se zdi, da ti pol kilometrina da veliko samozavesti (H12). In da je to tisto, kar moreš pridobit.

E: Mentor je tut lahko pomemben člen (A37)– npr. na praksi. Da nas usmeri (A38), da lahko reflektiramo z njim kaj je blo, kaj smo opazli (A39). Pa da je tud z nami, da nam da potem feedback kako je blo, kje se še lahko izboljšamo (A40).

B: Pa če razmišljamo že malo za naprej, je pomembno tud potem, ko si zaposlen, met skoz nekoga, s komer lahko analiziraš, reflektiraš nek primer. Kot supervizorja na primer.

S: Ja, edin na tak način rasteš, če maš nekoga s komer debatiraš (B15). Tud intervizije (B16), aktivni (B17), znotraj dela so lahko pomembni.

T: Pa to vedenje, da nisi sam, da ne rabiš sam nosit bremena in teže (C28). Npr. da maš nek težek primer in da lahko o tem jasno spregovoriš s svojimi sodelavci (C29).

M: Pa tudi mreža, ki si jo sam ustvariš (E51). Da že zdej na primer veš, s kiro sošolko alpa ne vem, psihologinjo, bi se lahko pogovoril glede nekega primera pa ni nujno iz tvoje institucije (E52).

ZAPIS INTERVJUJA S ŠTUDENTOM OZ. ŠTUDENTKO 2. STOPNJE (I)

DATUM: 18. 4. 2019

TRAJANJE: 1,5 h

KRAJ: Fakulteta za socialno delo, čitalnica

DEFINICIJA KOMPETENC

Kaj si predstavljaš pod pojmom kompetenca?

To so vsa znanja, ki jih imaš, glede tega kako se neke stvari lotiti (I1) – teoretično, praktično (I2), osebne izkušnje (I3) s tem, izkustvena znanja (I4). Hkrati kompetence razumem tudi kot zmožnost sodelovati z drugimi ljudmi (I5) in prepletati njihovo znanje s svojim (I6). Kompetence so lahko tudi iskanje informacij (I7) – v knjigah, na internetu, spoznati se na medije (I8).

Kompetence so tudi sodelovanje z ljudmi na mednarodni ravni (I9), razumevanje njihovih kultur in navad (I10). V kulturah se kompetence še dodatno lahko razvijajo in širijo (I11). Na misel mi pridejo tudi računalniške kompetence – kako stvari zapisati, prikazati (I12).

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

Katere kompetence za delo socialnega delavca si po tvojem mnenju pridobil tekom študija?

Aktivno poslušanje (I13) sem sicer upošteval že prej, a sem mogoče tekom študija to še bolj osvetlil. Potem krepitev moči (I14) in pozornost usmerjena na pozitivne stvari (I15), da si pozoren na izjeme v dogodkih (I16), na katerih potem gradiš odnos. Pohvale (I17) – da vsakič, ko sodeluješ z ljudmi podaš pohvalo, da jim daš vedet, da ti je pomembno, da so prišli, da se zahvališ. Potem tudi proslavljanje z uporabniki vsakih malih korakov (I18). Dobil sem tudi to, da si čim bolj pristen (I19) in da znaš hkrati postavljati meje (I20), si asertiven (I21). In da pri tem seveda poskrbiš za sebe (I22). Nisem čisto vseh dobil tuki na faksu (I23). Meni je bilo najbolj pomembno izkustveno učenje (I24), tako da sem hodil tudi k terapevtki in sem še tam dobil neke kompetence (I25).

NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC TEKOM ŠTUDIJA

Na kakšen način si pridobival omenjene kompetence tekom študija na področju dela z mladimi?

Ja, kot sem že omenil – terapija (I26) je bila ena stvar. Drugače pa mi je pomembno izkustveno (I27) doživeti stvari in sem največ tega dobil na vajah (I28), ko smo delali igre vlog (I29) in smo imeli te notranje in zunanje kroge.

Tud v službi sm se dost naučil – sem delal v eni restavraciji s hrano (I30), tam delaš z različnimi ljudmi, vse se dogaja hitro, tako da lahko v praksi testiraš različne stvari – na kaj si pozoren. Pomembno je, kam svoj fokus usmeriš v dobre stvari, drugače se lahko hitro zapleteš s kom. Tako da študentsko delo, ki ni neka redna služba mi je tudi bla dobra priložnost za testiranje kompetenc v praksi. Tam me tudi niso poznali v nekem socialnodelovnem kontekstu, ampak sem bil zanje čisto običajna oseba, tako da je bilo še toliko boljše.

Na dodiplomskem študiju sem bil na modulu psihosocialna pomoč in podpora in tam smo imeli dialoške pristope (I31) in smo imeli izkustveno zadevo – na zadnjem srečanju smo potem izvedli pogovor, da smo bili v vlogi socialnega delavca in potem še v vlogi uporabnika, prisotne so bile tudi ostale profesorice, ki so nas potem korigirale (I32). Vse je bilo v varnem okolju (I33), kar se mi zdi pomembno, da si bolj sproščen.

Tudi pisanje vsak dan (I34) mi je pomagalo – dosti opazujem sebe in delam samorefleksijo (I35).

PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

Kako vidiš prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc na področju dela z mladimi (npr. obvezna praksa, predmetnik)?

Prvo kar mi pride na misel je, da bi mogli bit velik prispevek, to je namen, to je ključno, kar se tuki dogaja.

Praviš da bi moral biti, kakšen pa je?

To, da mam možnost it na vse te učne baze se mi zdi zelo dobro (I36), da so pač povezave fakultete že narejene. Mentorske in vaje so vsekakor tudi zelo pomembne in prisotne (I37), tud profesorji se mi zdijo zelo dostopni (I38), tud tko, če maš kako osebno stvar lahko greš k njim. Meni osebno bi bilo dobro imeti še več izkustvenih vaj (I39), ker to je tisto, kar naredi potem te strokovne premike, ker si osebno vključen. Seveda je to lahko dilema, nevem, nisem se še toliko s tem ukvarjal, ampak mislim, da je tuki neka prepoved na fakulteti, tko zakonsko, da šola ne sme biti terapevtska organizacija. Meni bi bilo vseeno dobro imeti še več teh izkustvenih vaj, kot jih že imamo oz. smo jih imeli – se pravi več odgovora na to kako delati (I40). Kako delati na primer s čustvi, našimi notranjimi procesi (I41) – o tem na primer nismo veliko govorili. Kako pač hendlati z nekimi našimi lastnimi stvarmi v življenju.

PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Fino, da se je odprla ta tema, ker je eno izmed mojih vprašanj tudi katere kompetence bi še potreboval pri socialnem delu z mladimi, pa jih nisi dobil? In kako bi jih po tvojem mnenju lahko pridobil?

Ja eno je že to, kar sm reku. Rabil bi več tega, kako naj si razlagam svoja čustva, notranje procese, ki se mi dogajajo (I42). Vsi mam neke stvari, ki se pojavljajo, ene mogoče bolj razrešene, druge manj. Dober bi mi bilo na primer, da bi imeli na primer gledališče, kjer bi lahko izrazili, izživeli to, kar se nam dogaja in se preko tega učili na izkustven način (I43). To bi potem lahko bil tudi kreativen pristop sodelovanja z ljudmi (I44) in seveda hkrati poskrbiš za sebe (I45) – to mi manjka.

Še več bi na primer lahko bilo iger vlog (I46), ker tam pridobivaš in razvijaš kompetence, na primer reakcije, vedenje kako postaviti vprašanja v pogovoru (I47). Za to bi bil potreben seveda varen prostor med profesorji in študenti (I48). Včasih, se spomnim, so to delali tako, da so šli na razne večdnevne taborje, kjer so se profesorji in študentje med seboj povezali, bolje spoznali (I49), ker bi bili več dni skupaj in ne samo uro in pol, kjer ni dovolj časa in prostora za varno navezo. Se pravi stvari bi morale biti kontinuirane – enkrat na teden pri istem profesorju na primer (I50).

Se mi zdi kr veliko teoretičnega znanja, precej manj pa praktičnega, oz. meni bi bilo bolje, če bi ga (praktičnega) bilo več (I51). Predvsem izkustvenega (I52), da preizkusiš stvari, ki jih izveš v teoriji. Naše delo je prefinjeno, filigransko – majhne stvari so tiste, ki štejejo.

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

Zdej katere bolj konkretno pa so tiste kompetence, ki bi jih še bolj rabu.

Najprej mi pride na misel, kako obvladovati mejo med učno pomočjo in med tem kako ne biti učna pomoč in biti strokovni delavec (I53), ki ga zanima kaj se z uporabnikom dogaja. Kot študentje na praksi se mi zdi, da smo lahko velikokrat izkoriščani za učno pomoč in ne vem kako to razločiti (I54). Se pravi, kako poskrbeti za to, da delaš svoje delo (I55). Kako uskladiti neka ta pričakovanja sodelujočih – v družini na primer pričakujejo, da boš učil njihovega otroka, ti pa se na faksu nisi učil, kako učiti nekoga (I56). Pomembno je potem povedati, imeti pogum, da to ni tvoja vloga (I57) – ampak kako je tisto, kar mi manjka. O tem bi se morali pač pogovoriti, kakšno je naše delo na praksi, to bi na tak način potem lahko rešili.

Potem tudi kako delati s skupino (I58), kako motivirati ljudi (I59), kako ustvariti varne kontekste (I60), tudi kako povezovati organizacije med seboj (I61). Vse to bi se dalo pogovarjati se na mentorskih (I62). Ne bi se smeli (študentje in profesorji) toliko obremenjevati z ocenami, ampak bolj z vsebino. Da bi se potem na mentorskih – to se mi zdi da manjka, več pogovarjali o neki vsebini (I63) – kje je družina v nekem trenutku, je mama bolj razbremenjena, manj, kako naj kot študent odreagiram (I64).

Predvsem mentorske skupine lahko imajo tu pomembno vlogo (I65). Moral bi se ustvariti še bolj varen prostor (I66) in mentorskim bi morali nameniti več časa (I67). V višjih letnikih pogrešam to, da se izpostavimo (I68), da povemo to, kar doživljamo (I69) in da se iz tega potem tudi učimo (I70), da je to naš namen in ne da smo tiho na teh vajah in srečanjih. Seveda bi nas morali tudi profesorji pri tem bolj spodbujati (I71) – da govorimo, da se odpremo.

Kar še pogrešam je tudi na primer kako uporabljati izjeme v odnosu (I72), kako uporabljati humor (I73). Humor je tako zelo pomemben. Ne vem, mogoče bi mogl imet en predmet humorja, da bi se učili nekih tehnik, ki lahko pripomorejo k izboljšanju vzdušja (I74).

Pa tudi tišina – tudi s tem ne vem točno kako delati (I75). Kje ji nameniti prostor, kje je potrebno imeti besede (I76).

Tudi na primer še vedno premalo poznam svoje osebno notranje delovanje (I77), psiha in to. Menda obstajajo neke psihične strukture (I78) pa modeli osebnosti (I79) – mi se o tem nismo učili pa bi rad vedel več o tem. Da poznamo tudi pri delu z mladostnikom kako delati v primeru travm (I80) – da znamo to poimenovati in razumeti.

Ali pa kako sprožati kreativnost pri ljudeh (I81).

Kako ljudem predajati, da so sami odgovorni zase (I82), da so asertivni (I83).

Aja, in to na primer; imamo veliko predmetov kot so na primer psihologija v socialnem delu na prvi stopnji, potem pa na drugi stopnji in že v četrtem letniku to izgubimo. Več bi moralo biti vsebine (I84) – predvsem psihologije, ki bi se jo moralo potem delati izkustveno, na primerih (I85).

Še nekaj bi rad povedal. Ful bi rad napredoval in se več naučil, ker se mi zdi, da tega nismo toliko omenjali na faksu, na področju branja telesne govorice (I86). Tko kot so ti forenziki, kriminalisti, ki se znajo pogovarjati z ljudmi zelo prefinjeno – vsak premik razumejo, vedo, kaj se dogaja na primer osumljenemu. Vse nezavedne, neverbalne komunikacije analizirajo (I87). Te stvari so zelo poglobljene in tuki bi se rad še ful bolj naučil. Sem govoril z eno socialno delavko in je rekla, da je zasliševanje drugačno od pogovora socialnega dela, ampak da je veliko bolj konkretno in da vsebuje neke tehnike, ki bi tudi nam prišle prav. Tuki so potem tudi tehnike, znanja, ki meni manjkajo; kako se pogovarjati z ljudmi, ki so bili žrtve spolnega ali kakršnega koli nasilja (I88). Blo bi fajn, če bi se na faksu še več ukvarjali s tem. To si želim si še naučit.

Ja, še kr neki stvari je, ki bi se jih moralo več delati.

ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Na kateri strani je po tvojem mnenju odgovornost za pridobivanje kompetenc na področju dela z mladimi – na strani izobraževalnega sistema (fakultete) ali na strani študenta? In zakaj?

Vsi smo odgovorni (I89) in vsak je zase odgovoren (I90). Ko rečem vsi imam v mislih vodje fakultete (I91), fakulteto (I92), univerzo (I93), politične stranke (I94), državo (I95), ampak v našem primeru fakulteta – ljudje na fakulteti, profesorji (I96), asistenti (I97), s katerimi sodeluješ. Tudi seveda kako so oblikovani predmetniki (I98), kaj določajo zakoni (I99), je odvisno od tega kako kvaliteten bo študij na primer.

Veliko odgovornosti vidim tudi na vsakem posameznem študentu oz. študentki (I100). Tud zdej, ko se ukvarjam z eno temo – reorganizacijo, sem na intervjujih od enega izmed sogovornikov izvedu, da ima vsak strokovni, socialni delavec moč, odgovornost in kompetentnost in da mora vsak sam skrbeti za to, da opravlja kvalitetno delo. Na nek način se strinjam in lahko rečem, da moramo biti študentje odgovorni za delo, ki ga opravljamo (I101). Seveda pa je tu tudi fakulteta, oz. nad njo še univerza, ki mora opraviti svoj del – kvaliteten predmetnik, praksa.

Js mislim, da če res želiš neko stvar izpopolnit, moreš dat vse od sebe. Da daš vse od sebe pomeni, da morejo oboji prispevat – tako fakulteta kot študentje.

Mogoče vseeno pogrešam več sodelovanja med študenti in fakulteto (I102). Da se predlogi, ki jih imamo – npr. to izkustveno učenje, da se potem to uresniči (I103).

UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

Kako pa si do sedaj uspeli uporabiti kompetence, ki jih imaš, na področju dela z mladimi v praksi?

Js sm delu ful z mladimi in če primerjam sebe od začetka študija do zdej, sem se precej izboljšal. Aktivno poslušanje na primer sem še izboljšal v praksi (I104) in sem zelo pozoren in se mi zdi, da sem tudi uspešen pri iskanju izjem – ko ti mladostnik neki govori in potem se naslednjič tega spomniš in je to kot neka izjema – dober primer (I105). Tudi na primer kako sodelovati z družino (I106), kako krepiti njihovo moč skupaj in moč vsakega posameznika (I107). Pa seveda tudi, da sem občutljiv kako neko stvar povem mladim al pa v družini (I108).

OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

Ko ravno govoriš o tem, kako neko stvar poveš mladim ...Kako opremljenega pa se, glede na pridobljene kompetence, počutiš za izvedbo pogovora z otrokom/mladostnikom?

Nekak na prvo žogo bi reku, da se počutim precej bolj opremljenega, kot, ko sem začel s študijem (I109). Če imam lestvico od 1-10, bi rekel 8 (I110). Vem, da je še veliko stvari, ki se jih moram naučiti pri sodelovanju z mladimi.

POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

Zdaj si torej na 8, kaj pa je tisto, kar bi te pripeljalo do 10? Kaj bi potreboval, da bi se počutil še bolj opremljenega?

Vsekakor, da bi imel terapijo še naprej (I111); se pravi, da imam kontekst, v katerem se lahko o vseh teh stvareh pogovarjam s svojo terapevtko (I112), kjer je varen in zaupen prostor (I113). Da se pač o vsem, kar se ti dogaja, iskreno pogovarjaš (I114). Za to moraš biti pogumen (I115) in moraš imeti varen prostor. Meni se zdi, da lahko največ napreduješ preko pogovora (I116). Ali pa tudi preko nekega »life coachinga« (I117), konkretnega feedbacka (I118). Tudi če so direktni, morajo vseeno biti, ker s tem napreduješ. Seveda morajo biti ti direktni feedbacki podani na spoštljiv način (I119). To bi na primer potreboval na fakulteti, ko se gremo igro vlog – po koncu bi potem prav prišel nek feedback (I120).

ZAPIS INTERVJUJA S ŠTUDENTOM OZ. ŠTUDENTKO 2. STOPNJE (J)

DATUM: 17. 4. 2019

TRAJANJE: 1 h

KRAJ: Fakulteta za socialno delo, čitalnica

DEFINICIJA KOMPETENC

Kaj si predstavljaš pod pojmom kompetenca?

Zame to pomeni, da imaš neko znanje, vednost (J1), izkušnje, ki jih znaš uporabiti v danem trenutku in kontekstu (J2). Da znaš neko znanje fleksibilno uporabljati (J3), ga prilagajati situaciji (J4), sodelovati s človekom, s katerim delaš, da bo tudi zanj uporabno (J5). Kompetence razumem tudi kot stalno razvijajoče se (J6). Skos se učiš o njih, nikol ne moreš zares nehati jih pridobivati.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

Katere kompetence za delo socialne delavke si po tvojem mnenju pridobila tekom študija?

To je ful široko vprašanje, nekaj sto njih, verjetno. Sposobnost razumevanja in prepoznavanja psihosocialnih pojavov (J7) in odzivanja nanje (J8), sposobnost vstopanja v življenjski svet ljudi (J9), komunikacijske spretnosti (J10), sposobnost kritičnega mišljenja (J11).

Bi morda lahko naštel/a še kakšno, če se omejiš samo na študij socialnega dela?

Te, ki sem jih omenila se že navezujejo na študij SD. Ostale bi bile še na primer sposobnost ustvarjanja varnega in spodbudnega konteksta (J12), sposobnost soustvarjanja (J13), sposobnost razvijanja fleksibilnostih tehnik in metod SD (J14).

NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC TEKOM ŠTUDIJA

Na kakšen način si pridobivala omenjene kompetence tekom študija na področju dela z mladimi?

Vsekakor na vajah (J15), v predavalnici (J16), na praksi (J17). Pa tudi na vzporednem študiju psihoterapije sem zelo veliko dobila (J18).

Kako konkretno si znanje pridobivala na vajah, v predavalnici, na praksi, s študijem psihoterapije?

Na vajah je bilo delo bolj specifično (J19), praktično je bilo na praksi (J20). Tam si dobil primer in si mogu delati z njim (J21). Na predavanjih pa je bla podana predvsem teorija (J22). Aja in prostovoljno delo sem tudi opravljala na različnih koncih – v stanovanjski skupini, osnovni šoli (J23). Za študij psihoterapije pa morem rečt, da mi je velik dal v smislu, da sem spoznavala sama sebe (J24).

PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

Kako vidiš prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc na področju dela z mladimi?

Jah, težko rečem. Za dodiplomski študij ne vem, ker nisem obiskovala modula SD z mladimi, podiplomski študij pa bi moral biti širše zastavljen in bolj poglobljen (J25). Absolutno tudi bolj organizirana in kvalitetna praksa (J26).

Na kak način bi lahko bil podiplomski študij po tvojem mnenju širše in bolj poglobljeno zastavljen?

Več vsebin in bolj poglobljene (J27), manj ponavljanja vsebin pri predmetih iz dodiplomskega študija (J28). Več o na primer travmah v otroštvu (J29), družinski dinamiki (J30), razvoju otroka (J31), konkretnimi pristopi pri delu z otrokom (J32) in tehnikami dela z otrokom (J33). Tega se mi zdi, da je manjkalo.

Omenila si tudi bolj organizirano in kvalitetno prakso – kaj imaš v mislih s tem?

Da bi se na praksi imeli možnost naučit kaj v aktivni vlogi (J34), da ne bi bilo toliko poudarka na opazovanju (J35), pomoči mentoricam (J36), papirologiji (J37), ampak da bi lahko tudi samostojno opravili kakšne naloge (J38), imeli stike z otroki (J39) in starši (J40), več teh izkušenj. Jaz osebno sem imela tega premalo, ampak vem, da je to odvisno tudi od mentorja na praksi, ki ga dobiš (J41).

ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Na kateri strani je po tvojem mnenju odgovornost za pridobivanje kompetenc na področju dela z mladimi – na strani izobraževalnega sistema (fakultete) ali na strani študenta?

Na obeh, torej na strani študentov in fakultete (J42).

Lahko utemeljiš?

Fakulteta mora organizacijsko in vsebinsko zagotoviti pogoje (J43), študentke pa so odgovorne, da izkoristijo priložnosti na vseh nivojih učenja in pridobivanja izkušenj (J44).

Kako konkretno naj po tvojem mnenju fakulteta organizacijsko in vsebinsko zagotovi pogoje?

To vprašanje že samo odgovori nanj. Z organizacijo vsebin (J45). Na primer z izkustvenimi delavnicami (J46), izkustvenimi vajami (J47), reflektiranimi izkušnjami (J48).

Kako ocenjuješ, da študentje izkoriščajo te priložnosti, ki jih fakulteta ponudi?

Po mojih opažanjih večina ne izkoristi priložnosti, ki jih da fakulteta (J49). Nekateri pa tako celostno, da je samo občudovanja vredno (J50) kaj vse potegnejo ven iz ene izkušnje in kako jo uporabijo v številnih kontekstih.

UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

Kako pa si ti do sedaj uspela uporabiti kompetence na področju dela z mladimi v praksi?

Na fakulteti kompetenc dela z mladimi nisem dobila skoraj nič (nisem obiskovala takih predmetov ali pa je bilo premalo vsebin), so mi pa pomagali drugi socialnodelovni koncepti, ki sem jih lahko uporabila in prilagodila delu z mladimi (J51).

Kakšno delo z mladimi pa si opravljala?

Spremljanje otrok v osnovni šoli, ki imajo čustvene, vedenjske, učne, socialne, duševne in druge težave (J52). Pred leti pa v mladinskem domu v stanovanjski skupnosti, tam sem lahko uporabila socialnodelovne koncepte.

Katere druge socialnodelovne koncepte, ki si jih prej omenila, imaš v mislih?

Vse. Perspektiva moči pri mladostnikih, torej, da nisi v nadrejenem položaju (J53), ustvarjanje in vzdrževanje varnega odnosnega konteksta, da se mladostnik ob tebi varno počuti (J54), komunikacijske večšine, da veš kaj reči v nekem trenutku (J55).

OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

Kako opremljena se, glede na pridobljene kompetence, počutiš za izvedbo pogovora z otrokom/mladostnikom?

Počutim se opremljeno in kompetentno za pogovor s človekom (J56). Pogovor z otroki je nekoliko bolj specifičen (J57). Za pogovor z otrokom se počutim srednje opremljeno (J58). Otroku se moraš znati približati s pravo komunikacijo (J59), uporabljati moraš besede, ki so njim blizu in ne kompleksnih besed, ki jih uporabljamo odrasli oz. socialni delavci (J60).

POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

Kaj bi potrebovala, da bi se počutila še bolj opremljena?

Morda bi potrebovala nekoliko več znanja iz razvojne psihologije (J61) (na primer razvoj mišljenja in razumevanja pri otroku, da bi lažje prilagodila komunikacijo) (J62), sicer pa le več izkušenj (J63).

Kako bi po tvojem mnenju pridobila več izkušenj?

Vsekakor še več prakse (J64), in še bolj pomembno, da bi bile izkušnje iz prakse reflektirane (J65). To bi morali še v večji meri početi z mentorji na fakulteti (J66). Pa potem seveda tudi to, kot sem že rekla, da bi nam na praksi bolj zaupali, da bi lahko bolj aktivno sodelovali (J67).

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

Katere kompetence bi še potrebovala pri socialnem delu z mladimi, pa jih nisi pridobila? Kako bi jih po tvojem mnenju lahko pridobila?

Vsekakor znanja iz razvojne psihologije (J68). Torej kako se otrok razvija (J69), kaj zna pri določeni starosti (J70). In to mislim tko, na psihološkem in fizičnem nivoju (J71).

PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Zdej kako pa to naredit... Ja definitivno, bi morali vnesti teme razvoja na primer v enega izmed predmetov (J72).

Katere teme konkretno in v katere predmete bi jih po tvojem mnenju lahko vnesli?

Nasplošno razvojno psihologijo, v katerikoli predmet (J73). Mogoče na magistrski stopnji v predmet svetovalno delo v vzgoji in izobraževanju (J74). Tam najbolj vidim to temo o razvojni psihologiji, ker lahko dobiš na pogovor mladostnika ali otroka pri katerem moraš oceniti njegov razvoj.

ZAPIS INTERVJUJA S ŠTUDENTOM OZ. ŠTUDENTKO 2. STOPNJE (K)

DATUM: 19. 4. 2019

TRAJANJE: 1 h

KRAJ: Vič

DEFINICIJA KOMPETENC

Kaj si predstavljaš pod pojmom kompetenca?

Kot neke sposobnosti (K1). Se pravi, da znaš tisto znanje, ki si ga pridobil tekom študija, prenesti v prakso (K2). Meni to predstavlja strokovni način dela z udeleženci (K3).

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

Katere kompetence za delo socialne delavke si po tvojem mnenju pridobila tekom študija?

Pomembne kompetence, kar jih js dojemam so defenitivno individualno delo (K4), skupinsko delo (K5), potem iz tega vidika, da usvojiš nek nov način dela z mladimi (K6), da razvijaš inovativne pristope (K7). Da strokovno socialno delo lahko vpeljem v vsakdanje življenje (K8); od komunikacije (K9), do soustvarjanja (K10), do usmeritve k rešitvam (K11). Pa tudi sprejemajoč jezik, ki ga uporabljamo v socialnem delu (K12); opažam, da drugi profili (pedagogi, vzgojitelji, psihologi) uporabljajo jezik, ki stigmatizira, socialno delo pa je gre bolj v smeri uporabnika.

To se mi zdijo najbolj pomembne kompetence, ki sem jih usvojila.

NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC

Na kakšen način pa si pridobivala omenjene kompetence tekom študija na področju dela z mladimi?

Največ sem jih dobila skozi prakso (K13), ki jo imamo vsa leta. Tle lahko najbolj preverjaš kompetence, ki jih obdelaš skozi teorijo, na faksu. Seveda je pri tem pomembno tudi, da imaš dobrega mentorja – tako na učni bazi kot na faksu (K14). Js sm mela srečo, da sem imela skozi vsa leta dobre mentorice na učni bazi. Na faksu ti tud pomagajo, ampak bolj pri nalogah, ki jih moreš naredit, zato je tolik bolj važna mentorica oz. mentor na praksi.

Veliko sem se tudi samoizobraževala (K15), to pomeni, da sem se poglobila v neko stvar, ki me je bolj konkretno zanimala. Prebirala sem literaturo in se na tak način učila in pridobivala kompetence (K16). Ker trenutno delam v vrtcu, kjer sem svetovalna delavka, sem zato ocenila, da bom potrebovala dodatne kompetence in vpisala sem se v srednješolski program predšolske vzgoje (K17).

Kaj točno imaš v mislih s samoizobraževanjem?

Da sem, kot sem že rekla, se vpisala v srednjo šolo predšolske vzgoje – tj. poklicni tečaj. Da sem, ko sem nekje začela delati, prebrala članke, literaturo, o delovanju neke organizacije, o njihovem načinu dela, o področju dela, da sem potem lažje razumela celoto delovanja.

Poleg prakse sem torej še dodatno iskala izobraževanja.

Si dobivala omenjene kompetence tekom študija na področju dela z mladimi tudi v okviru neformalnih izobraževanj?

Delala sem študentsko delo v vrtcu (K18) in tam sem lahko z otroki preizkusila različne usvojene kompetence, načine dela (K19). In tam se je potem pokazalo, ali so uspešni.

Imela sem tudi svoj pevski zbor deklet do 10 let, kjer ni šlo samo za to, da se učimo peti, temveč je bilo veliko pogovora (K20). Tako da sem tudi tukaj pridobivala kompetence za delo z mladimi.

UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

Katere kompetence pa so ti tukaj – pri delu v vrtcu in delu v pevskem zboru, najbolj prišle prav, so bile najbolj uporabne?

En tak primer je bil, ko sta se dva otroka skregala in sem potem lahko uporabila znanje iz mediacije, ki sem ga pridobila na faksu (K21). Šla sem iz tega, da sem raziskala situacijo na obeh dveh straneh in ju potem spraševala, kako bi bila ona dva zadovoljna, da bi se stvar rešila in da se zaradi ene igrache ne bi pripravili (K22). Tuki so bili otroci včasih malo zmedeni, ker so bili navajeni, da jim je vzgojiteljica igracho vzela in dala drugemu otroku, zdaj so pa kar naenkrat lahko tudi oni povedali, kar si mislijo. Dobili so glas (K23).

Še en primer imam, ko je bil en otrok jezen in me je hotel zbrcati, potem pa sem mu rekla, da ga razumem, da je jezen in da je lahko jezen (K24), ker velikokrat vzgojiteljice al pa starši rečejo: »Joj pa daj ne jokaj itd.« in s tem zatrejo otrokova čustva. No, js sm takrat želela raziskati, kaj je bilo tisto, zaradi česar me je otrok takrat želel zbrcati – kaj je bil trenutni vzrok za njegovo vedenje (K25). Na ta način sva potem rešila situacijo.

Spomnim se, da smo na magisteriju imeli en predmet pri eni asistentki, kjer smo imeli te preoblikovane stavke v pozitivno smer, pozitivna sporočila (K26). Potem smo v skupini vzpostavili ta pozitivna pravila in jih začeli uporabljati. Tako sem potem tud v vrtcu to uporabila (K27), na primer: »Knjigice čuvamo, jih listamo, pospravljamo.« In ne: »Knjig ne trgamo.« Se pravi ta usmerjenost v pozitivno, v rešitev (K28). Seveda tudi jaz sporočila so mi prišla prav (K29); ko me je otrok brnil, sem povedala, da se jaz počutim prizadeto, da mene boli, da jaz ... V glavnem, s poudarkom na jaz, meni.

Zdej prav so mi prišle tudi na primer kake kreativne socialno-delovne metode: delo z lutkami (K30). Ta teden sem bila v skupini v vrtcu in sem uporabila lutko, ki naredi pri otroku to animistično mišljenje in lahko s tem zelo veliko dosežeš (K31). Tudi lutka je potem začela uporabljati jaz sporočila. Otroci so jo na primer malo preveč božali in sem jaz rekla, preko lutke, da se počutim ogroženo, da sem sramežljiva, da bi raje videla, da me vprašajo, ali me lahko pobožajo.

Lutka kot pomoč pri delu z otroki – je to nekaj, kar si dobila na FSD ali v sklopu kakega drugega izobraževanja?

Ne spomnim se čisto, čisto točno kje je bilo. Zagotovo v predšolski vzgoji, mislim pa, da smo tudi na prvi stopnji imeli en izbirni predmet, kjer smo izdelovali lutke pa pri mediaciji na drugi stopnji, kjer so lutke igrale v procesu reševanja sporov. Lahko bi se uporabljale še več, ker pri delu z otroki je tako, da se odraslim ne bodo nujno takoj zaupali in odprli, igracha pa jim predstavlja nekaj, kar jim je blizu.

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

Katere kompetence pa bi še potrebovala pri socialnem delu z mladimi pa jih nisi pridobila na fakulteti?

Vsekakor znanje s področja duševnega zdravja (K32). Mogoče bi več tega dobila, če bi šla na modul duševno zdravje, ampak si tega nisem izbrala, ker me bolj zanimajo mladi. Od avtizma (K33), Downovega sindroma (K34), govorno-jezikovnih ovir (K35)– vse te pridružene ovire, ki jih imajo otroci s posebnimi potrebami. Na tem področju sem mogla v novi službi ful sama nardit in se naučit, ker je veliko dela ravno z otroki s posebnimi potrebami. Vsaj v neki osnovi bi jih rabili. Na magistrskem študiju smo imeli samo eno

predavanje o avtizmu – imeli smo gostjo, ki je govorila o avtizmu, ampak pogrešam pa metode dela, ki jih lahko uporabimo z otroki, ki so na primer avtisti (K36).

Ko enkrat začneš delati, si v službi ali pa na praksi, vidiš kaj ti še manjka in kje se še moraš izobraževati.

PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Kako pa bi po tvojem mnenju lahko dobili omenjene kompetence?

Ja lahko bi v sklopu predmeta šolsko svetovalno delo, kjer bi se lahko en del namenil metodam dela z otroki s posebnimi potrebami (K37). S tem, da bi morali že na dodiplomski stopnji za vse študente, ne samo za tiste na mladih, imeti predmet o poznavanju ovir uporabnikov (K38) – ne samo otrok, vseh ljudi. Ko imaš enkrat to znanje, ne rabiš potem na magisteriju še enkrat dati vse to čez, ampak se lahko res osredotočiš na metode dela – gradiš (K39). Tisto, kar že veš, potem dopolnjuješ.

PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

Kako pa vidiš prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc na področju socialnega dela z mladimi? Na primer s prakso, predmetnikom?

Definitivno obvezna praksa od prvega letnika naprej predstavlja dobro stvar, tudi zato, ker se stopnjuje (K40); v prvem in drugem letniku samo spoznaváš življenjski svet, nato se že bolj vključuješ v procese pomoči in reševanja. Seveda bi prakse lahko bilo še več oz. bi lahko bila v prvem in drugem letniku bolj strnjena in ne samo en oz. dva tedna (K41).

Kako bi torej ocenila, da fakulteta prispeva k pridobivanju kompetenc na področju dela z mladimi?

Fakulteta prispeva dovolj dobro (K42). Nekaj so obvezne stvari, drugo pa so še obštudijske stvari. Fakulteta ti ponudi mreže in lahko potem pridobivaš kompetence tudi na tistem področju (K43).

ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Na kateri strani je po tvojem mnenju odgovornost za pridobivanje kompetenc?

Odgovornost je na strani obeh (K44). Fakulteta mora v osnovi zagotoviti znanje (K45) in praktične izkušnje (K46), ki jih in mora spodbuditi zanimanje in motivirati študente, da bodo ponotranjili odgovornost, ki jo zahteva naša stroka (K47). Seveda pa je veliko tudi na študentih (K48). Študente razumem kot odrasle osebe, ki bolj ali manj vedo, kaj želijo in kam želijo priti (K49).

Mora pa pri tem fakulteta spodbuditi in motivirati študente za delo, da bodo faks vzeli bolj resno (K50).

Bi lahko procentualno opredelila odgovornost?

Glede na to, da je študij samostojna izbira in da se študent sam odloči zanj – je to že 50%. Potem je ostalih 50% to, kar profesor predava in ponudi. Tako, da lahko rečem 50-50.

Kako pa naj fakulteta spodbudi in motivira študente?

Ta način, k fakulteta zahteva prisotnost na predavanjih – nam so na primer na magisteriju rekli, da če ne bomo hodili, bomo delali dodatne naloge ali pa, da če ne bomo imeli dovolj visoke udeležbe, ne bomo mogli na izpit. To se mi ne zdi primeren način spodbude (K51), glede na to, da smo na fakulteti za socialno delo in da smo odrasli ljudje. Ta način »spodbude« se mi ne zdi primeren. Ker včasih imaš pač neke objektivne razloge. Seveda, obvezne vaje, ampak ne pa vsa predavanja.

Vsekakor si ne želim tega nadzorovanja (K52). Znanje se potem itak preveri na izpiti. S tem nekim negativnim preverjanjem se zmanjša želja po študiju. Po moje faks lahko spodbudi in motivira študente tako, da se med študenti in profesorji vzpostavi nek dogovorni način sodelovanja (K53) in ne tak, s katerim hočjo profesorji nadzorovat študente.

UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

Kako pa si do sedaj uspela uporabiti usvojene kompetence na področju dela z mladimi v praksi?

Najprej preko prakse, kjer sem bila pod vodstvom mentorjev (K54).

Potem pa tudi preko pisanja dnevnikov (K55), kar ni taka neumna stvar, ko se nam na trenutke mogoče zdi. To je dobro, da profesorji spodbujajo, ker s tem spodbujajo naše lastno mišljenje. Potrebno je samoreflektirati (K56). Preizkušati različne pristope, ki nam ustrezajo ali ne ustrezajo (K57). Moraš imeti pogum, saj smo pač v učnem procesu, se učimo (K58). Seveda delaš vedno v dobrobit uporabnika.

In da je potem zadaj še vedno nekdo, pri komer lahko preveriš, se pozanimaš o nečem (K59) – vsaj na praksi. Potem, pri samostojnem delu, pa počasi pričinjaš samoocenjevati svoje delo in reflektirati. To je zame najboljši način.

OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

Kako opremljena se, glede na pridobljene kompetence, počutiš za izvedbo pogovora z otrokom/mladostnikom?

V tem trenutku se mi zdi, da sem dovolj opremljena (K60). Zakaj? Ker imam trenutno za sabo že nekaj pogovorov, ki jih izvajam v vrtcu (K61) in kjer so prisotni še starši, logopedi, vzgojitelji (K62). Tam delamo te individualne načrte za otroke s posebnimi potrebami (K63). Pri vsakem sem si stvari zapisala in ugotovila, da mi je pri prvem pogovoru manjkalo to, pri drugem to, pri tretjem tisto (K64)... Manjkajoče elemente potem dodajam v naslednjih pogovorih.

POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

Ti pogovori, ki smo jih izvajali na vajah, preko iger vlog, so dobre smernice, ampak dokler ne preizkusiš sam v praksi, na nekem resničnem primeru, ne boš zares vedel, kakšen pristop ti ustreza (K65). Seveda brez teh smernic in tega znanja tudi ne bi znala začeti, končati pogovora, ustvariti varnega prostora (K66) ampak še vedno moraš stvari potem poskusiti (K67).

Mogoče se na vajah stvari zdijo smešne, ko pa prideš v resničen primer vidiš, da so take stvari res potrebne in nujne. Tekom faksa nam manjkajo resnični primeri (K68).

Ko rečeš resnični primer – kaj imaš v mislih s tem?

Da ni primer s faksa – da sodelujoči nismo sošolci in da ni igra vlog, ampak da so resnični ljudje, ljudje v procesu pomoči (K69).

Se ti zdi, da je to nekaj, kar bi faks lahko ponudil kot zagotovilo za pridobivanje kompetenc?

Dobro vprašanje. V bistvu bi moral. Če nas že opremljajo z ustreznim znanjem in teorijo, potem bi moral faks dodati še ta izkustveni, resnični del (K70), kjer bi nas potem profesorji lahko tudi ocenili, nam dali takojšen feedback (K71). Na žalost se potem nekateri z izvajanjem pogovora srečajo šele, ko pričnejo delati, četudi bi to lahko še bolj intenzivno počeli na faksu. Zdej kako to izvest, organizirat, to bi bilo v domeni faksa. Ampak lahko bi potem bili to ljudje, ki niso z nami na faksi – ne nujno ljudje, ki imajo resno ogrožujočo težavo, ampak nekaj, da bi lahko vadili ta resnični primer (K72). Vseeno je drugače, če imaš pred sabo neznance ali pa sošolce.

Kaj bi še potrebovala za pogovor z mladostnikom, da bi se počutila še bolj opremljeno?

Potrebovala bi mogoče še več znanja o razvoju otroka in mladostnika (K73) – katere naj bi bile osnovne smernice ustreznega razvoja pri otroku in mladostniku. Da veš, kateri so tisti pokazatelji (jezikovno, motorično, grafično, socialno), ki kažejo na razvoj (K74), da jih znaš prepoznati (K75).

Js to sicer pridobivam znotraj predšolskega izobraževanja – če na primer otrok pri štirih letih govori samo »mama«, »avto«, »brbr«, bom vedela, da je to verjetno otrok, ki bi potreboval usmeritev za pomoč pri govoru.

ZAPIS INTERVJUJA S ŠTUDENTOM OZ. ŠTUDENTKO 2. STOPNJE (L)

DATUM: 23. 4. 2019

TRAJANJE: 1 h

KRAJ: Šiška

DEFINICIJA KOMPETENC

Kaj si predstavljaš pod pojmom kompetenca?

To je znanje, ki ga dobiš na določenem področju kjer študiraš (L1). Če smo ravno pri socialnem delu, torej znanje, ki ga dobiš na študiju socialnega dela za delo v praksi (L2). To vidim tudi kot nek okvir za delo, ki ti pomaga v praksi (L3).

PRIDOBLENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

Katere pa so tiste kompetence za delo socialne delavke, ki si jih po tvojem mnenju pridobila tekom študija?

Men se zdi predvsem neko odprtost, da ti da naš faks. V smislu odprtost do vseh skupin, ne glede al so migranti, istospolni (L4) ... Dobila sem to odprtost in občutljivost do teh tem (L5). Sploh zdaj v praksi, ko ž delam na eni srednji šoli ugotavljam, da je to nekaj kar manjka veliko pedagoškim delavcem. To je neki, kar dela socialno delo posebno.

Drgač pa na splošno vzpostavljanje odnosa (L6) – to itak poslušamo skozi vsa štiri leta in tako dobiš občutek kako pristopiti (L7), kje graditi odnos (L8), kako se približati, pridružiti uporabniku (L9).

Potem tudi glas otroka – prisluhneš mladostniku, upoštevaš, da imajo vsi svoj glas (L10). Pomemben se mi zdi tudi kontekst, ki ga dobimo, da to štekamo. Da raziščeš življenjski svet uporabnika (L11), da razumeš kaj ga je pripeljalo do tega (L12).

Pa tudi znanje, ki ga dobimo pri sinergetiki, ti vzorci (L13). To se mi zdi v praksi tko zlo uporabno; ko ti mladostnik reče, da on takšen je, da se ne more spremenit. Pa se v resnici lahko, ker gre za neke vzorce.

NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC

Na kakšen način pa si pridobivala omenjene kompetence tekom študija na področju dela z mladimi?

Se mi zdi predvsem prek predavanj (L14). Več prakse bi bilo več potrebne, pa igre vlog. Igre vlog smo se sicer šli, ampak niso iste kot realnost, si pa potem vsaj več upaš v praksi, tako da so mi tudi igre vlog dale kompetence (L15).

Na drugi stopnji so mi predvsem predavanja o šolskem svetovalnem delu bla tko zlo blizu, so mi dala en tak celosten pogled.

Pa praksa (L16) definitivno. Sem bla na eni OŠ in tam je bla zlo kvalitetna praksa.

Si jih pridobivala tudi mogoče v okviru drugih neformalnih izobraževanj – s prostovoljnim delom, treningi, izmenjavami, ...?

In ja prostovoljno delo vsekakor. Sem šla na eno srednjo šolo in delam tam še danes (L17). Glih zato, k me to področje zanima.

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

Katere kompetence pa nisi pridobila na področju socialnega dela z mladimi pa bi jih potrebovala?

Kako pristopiti k različnim mladostnikom (L18) – ker so eni iz bolj ranljivih družin, eni so bolj odprti (L19). Da bi več govorili o teh razlikah (L20).

Meni konkretno manjka tudi podlaga o različnih ovirah, ki jih imajo mladostniki (L21) – intelektualnih, fizičnih ... Na primer ne vem točno kako pristopiti komu z avtizmom (L22). Sej vem o določenih specifikah avtizma, ampak ne pa kako delati s tako osebo. To bi ti lahko dalo več opore in sigurnosti, če bi to vedela.

Js mam predvsem težave v praksi tudi kakšen odnos sploh moramo vzpostaviti (L23) – jaz grem velikokrat v precej prijateljski odnos, ampak potem imam 600 dijakov na šoli in itak ne zmorem biti z vsemi prijateljica in imeti prijateljskega odnosa. Se mi zdi, da mi manjka tudi več znanja o meji (L24). Ja, sej smo socialni delavci in smo odprti in pomagamo, ampak kje se pa ta pomoč konča, kje tudi poskrbeti sam zase (L25).

PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Zdaj me pa zanima kako bi jih pa po tvojem mnenju lahko pridobila?

Najprej, se mi zdi, bi se morali naši profesorji med seboj uskladiti glede stvari, ki jih predavajo (L26). Na primer to glede meje; eni se grejo bolj profesionalni način in pravijo, da so meje pomembne, drugi trdijo, da so meje nepomembne (L27) in da mora biti vsak v svojega uporabnika malo zaljubljen, da mu lahko daš številko, da te lahko kliče kadarkoli.

Pač fino bi bilo, da bi se uskladili med sabo.

Tud na primer s to igro vlog bi lahko veliko nardili (L28). Ja, sej mam zadržke glede te igre vlog, ampak bi morali dajati več poudarka, nas bolj spodbujati pri temu (L29). Potem bi do magisterija ziher bli bolj pripravljeni sodelovati. Eno je slišati stvari, drugo jih je probati v praksi.

Rekla si, da imamo zadržke glede igre vlog, kaj si mislila s tem?

Mislím, men je blo zlo blizu to opazovat in gledat, težko sm se pa sama izpostavila. Čeprav do magisterija sem potem neki nardila, ker sm htela in sm se javla, da se neki naučím.

Aja, smo imel na enih vajah to igro vlog, notranje in zunanje kroge. Zunanji krog je potem lahko nadomestil nekoga v notranjem, ki je igral pogovor v socialnem delu, s ploskom, ko je menil, da se je tistemu, ki igra, malo ustavilo. In je šla ena po velik čakanja in je šla druga ... Potem sem šla pa jaz in noben ni zaploskal in me zamenjal, ko se mi je zataknilo. Vsi so potem govorili kaj bi mogla nardit, noben pa ni bil pripravljen probat. Itak sem bla potem zmedena.

Kaj bi potrebovala takrat?

Da bi po koncu vaj dobila en feedback (L30). Se mi zdi, da od tistega, ki vodi vaje, moreš dobit potem neko povratno informacijo (L31). Ker če ti samo to igraš na vajah in potem greš, ostaneš prazen s tem, se počutiš nekompetentnega (L32). Veš, da je šlo narobe, ampak ne veš kako točno popravt. Tud če je negativno, rabiš samo slišati feedback.

Prej si govorila tudi o ovirah mladostnikov – da teh kompetenc nisi pridobila. Na kak način pa bi lahko pridobila te kompetence?

Sej na magisteriju smo mel nek predmet v ktirnu smo govoril npr. o Downovem sindormu, ampak ne pa prav o delu s takimi otroki. To bi lahko pač dodali, da bi imeli predmet o ovirah pri mladostnikih (L33). Sej verjetno ni take razlike, ampak še vedno se mi zdi, da je tako delo specifika.

Imam sorodnico, ki ima Downov sindrom in včasih ne vem kaj naj nardim, ko me ven podi. Ja, prav, pa grem ven ane. Ampak mogoče bi bilo takrat bolje nardit kaj drugače, pa ne vem točno kaj in kako.

Več bi morali biti »kako« delati, več konkretnih primerov (L34).

PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

Kako pa vidiš prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc na področju dela z mladimi? Npr. z obvezno prakso, predmetnikom.

Ja, fakulteta ti ponudi možnosti za prakso (L35), ampak potem je od tebe odvisno, kaj si izbereš za prakso, ker vse pač niso enako kvalitetne (L36), tudi mentorji na učnih bazah se ne zavzemajo vsi enako za študente.

ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Na kateri strani pa je po tvojem mnenju odgovornost za pridobivanje kompetenc na področju dela z mladimi?

Pri vseh stvareh sta kriva dva ali več členov (L37), nikoli ni en sam.

Faks pomoje nardi dosti (L38), potem pa se študentje pač ne zavzamejo (L39). Če ti neko stvar sam nardiš, jo raziskuješ, se o njej posvetuješ, je to po moje potem več vredno.

UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

Kako pa si uspela uporabiti kompetence, o katerih sva že govorili, na področju dela z mladimi v praksi?

Recimo če gremo čist konkretno. Na šoli, kjer delam, imamo dijaka, ki se definira kot ona, dala si je žensko ime (L40). Sem mela nek pogovor z njo in sem jo vprašala, a želi, da jo naglasim z ona ali on in je rekla ona (L41). To je malenkost, ampak sem se ji uspela približati (L42) s tem.

Tud recimo, če nekdo noče sodelovati al pa jim je težko kaj povedat ne rečem, da mormo zdej kakoli nardit, da po vsej sili mora sodelovati (L43), ampak razumem, da so mogoče nekateri bolj zadržani in potem sprašujem počasi, postopoma (L44), da se ustvari varen prostor (L45). Na primer rečem, da želim slišati tudi njegovo/njeno mnenje, da me zanima, kaj si misli o neki stvari (L46). Čim bolj probam bit socialno-delovna (L47) v smislu, da nisem js tista, ki bo za dijake – uporabnike povedala, kaj je prav, ampak lahko pa povem kaj mislim in na koncu oni odločijo kaj bodo s to informacijo (L48). Jasno dam vedeti, da je to moje mnenje in da vsak uporabnik zase ve, kaj je najbolje zanj.

OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

Kako opremljena pa se, glede na pridobljene kompetence, počutiš za izvedbo pogovora z otrokom/mladostnikom?

Včasih se sploh ne čutim opremljeno (L49), ker nikol ne vem kaj bo. Včasih se izgubim med pogovorom (L50), ampak je potem pomembno, to so nam tud na faksu povedali, da to podeliš to, da zdej ne veš več kako naprej, da si se izgubil (L51). Da nekak skupi z uporabnikom prideta ven iz tega (L52).

Pomoje nikoli ne moreš rečt, da si čisto opremljen (L53) – vsak je drugačna osebnost, vsakemu se moreš drugače prilagodit. Pomembno je, da poslušáš, da ga sprejemaš (L54) – to je potem lahko v pomoč, da lahko pogovor odpreš in potem nadaljuješ.

POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

Rekla si, da se včasih ne počutiš opremljeno za izvajanje pogovora z otrokom/mladostnikom, ker ne veš kaj bo. Kaj bi takrat potrebovala, da se ne bi tako počutila?

Js se bi takrat skušala spomnit kakega primera s faksa, kaj smo rekl, kaj naj bi nardil v takem primeru (L55). Ene koncepti so se sicer ponavljali, ampak je fino da je tko, ker se potem spomniš, ko jih najbolj rabiš, čeprav ne veš, da si jih v resnici sploh usvojil.

Drugače pa izkušnje (L56). To je potem tisto, k ti dajo večjo sigurnost, opremljenost (L57). Večkrat kot greš čez nek pogovor, bolj se boš počutu opremljenega, sigurnega za naprej.

ZAPIS INTERVJUJA S ŠTUDENTOM OZ. ŠTUDENTKO 2. STOPNJE (M)

DATUM: 24. 4. 2019

TRAJANJE: 1 h

KRAJ: Fakulteta za socialno delo

DEFINICIJA KOMPETENC

Kaj si predstavljaš pod pojmom kompetenca?

Neka priučena sposobnost, ki jo razviješ, lahko se jo naučiš od drugih (M1) ali pa jo dobiš iz prakse za opravljanje nekega dela (M2).

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

Katere kompetence za delo socialnega delavca pa si po tvojem mnenju pridobil tekom študija?

Vodenje pogovora (M3) definitivno, to se mi zdi ena taka močna kompetenca. Aktivno poslušanje (M4), konstantno reflektiranje (M5), vodenje skupine (M6).

Tudi perspektiva moči (M7) se mi zdi stvar, ki se ji daje poudarek tekom študija. Pa potem iskanje izjem v pogovoru (M8), da si pozoren na neke pozitivne stvari. To so te osnovne in hkrati glavne stvari, ki sem jih dobil.

NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC TEKOM ŠTUDIJA

Na kak način pa si pridobival omenjene kompetence tekom študija na področju dela z mladimi?

Vse, kar sem dobil ni bilo tolik iz predavanj, ampak je bilo največ iz prakse (M9).

Prakso sem letos opravljal na eni srednji šoli, tam sem bil v svetovalni službi, delal sem dodatno strokovno pomoč, imel sem tudi priložnost odvoditi eno učno uro. Tako da ja, praksa je bil tisti del, kjer se je meni cel študij povezal in je ratal smiselno. Ker preko predavanj tega za moje pojme ni bilo, sem mogu več iskat koker sem dobil (M10).

Si jih pridobival tudi v okviru drugih neformalnih izobraževanj (npr. prostovoljno delo, treningi, izmenjave ...)?

Bil sem na Erasmus izmenjavi na Nizozemskem (M11). Šel sem specifično tja, ker je bil modul zasnovan kot kreativne metode in ustvarjalnost pri delu (M12). To se mi zdi, da je nekaj, kar socialni delavci pri delu z mladimi rabimo. Da imamo to kreativnost, ustvarjalni pristop. To mi je zelo pomagalo. In potem sem na praksi na učni uri, k sem jo imel, uporabil to kreativnost – smo se pogovarjali o disfunkcionalni komunikaciji in sem uporabil dramo kot tehniko spoznavanja neke teme.

Pa seveda se je praksa potem pretvorila še v prostovoljno delo (M13) – na enem društvu sem bil 5 let – tam sem se ogromno naučil o delu z mladimi, o vodenju skupine, o tem kako na neformalen način izobraževati in hkrati imeti predavanje – recimo, da je to kot neko izkustveno delo. Ena taka metoda je silent floor in pišeš asociacije, ki ti padejo na pamet. To pomeni, da si v tišini in potem dobiš eno besedo, daš uporabnikom plakat, začnejo pisat nanj, nardiš analizo tega. Se pravi dosti izhajam iz njih – da oni pokažejo, kar že znajo, ti pa potem to povežeš s teorijo.

UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

Ker se je ravno odprla ta tema, me zanima, kako si uspel do sedaj uporabiti kompetence na področju dela z mladimi?

Eno stvar sem že omenil – te kreativne metode, k smo jih delal na Erasmusu sem potem lahko uporabo na praksi (M14).

Če greva čisto na te osnovne kompetence, k sm jih na začetku povedal – vzpostavljanje odnosa, aktivno poslušanje, perspektiva moči ... To so vse kompetence, ki sem jih na društvu, kjer sem delal, zelo velik uporabljal. Tko na osebnem svetovanju, interviziji, delavnicah. To je potem zame ratal način življenja, brez tega si ne predstavljam več delati.

Kako konkretno pa si uspel uporabiti te kompetence?

Aktivno poslušanje recimo men predstavlja to, da sem pozoren na to, da sem pozoren na stvari, ki mogoče ne delujejo pomembne, se pa pojavljajo konstantno (M15). Aktivno poslušanje je men tudi to, da nisem predvidevu, kaj je pomembno, ampak da sem se res prejel z mladimi pozanimal, če jim je neka stvar zares pomembna (M16). Da nisem prekinjal med poslušanjem (M17).

Potem perspektiva moči pa predstavlja en primer punce, s ktiro sem mel osebna svetovanja (M18), je imela zelo težko zgodbo za sabo, imela je velik dejavnikov tveganja, ki so oteževali njeno šolsko, družinsko življenje... Imela je velik izzivov in nič kar je delala njej ni bilo dober. Konstantno se je pa pojavljala ena tema in to je bilo navdušenje nad mačkami (M19). Navidezno to ni mogoče nič, ampak ko je govorila o tem, je žarela (M20). In pol je prišlo do tega, da je na vseh delavnicah začela delati kipe iz mačk, pisat pesmi o mačkah (M21). To je postal nek njen fokus (M22) in v tem je začela uživati. Absurdna stvar, ampak njej je bila to neka nova izkušnja, da nekaj zmore, meni pa, da sem znal v njej to prepoznati (M23).

PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

Kako pa vidiš prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc na področju dela z mladimi?

Zdi se mi, da v teoriji je ful lepo, ampak moje videnje je tko, da je bilo velikokrat marsikaj izrečenega, ne pa narejenega (M24). Marsikdo, ki predava, bi lahko bil vzor tega, kar govori. Recimo, da profesorji o tem, kar nas učijo, tudi delajo (M25). Če nas učijo, da je dogovorni pristop, pravila, soustvarjanje nekaj, kar moramo delati z uporabniki, potem naj to delajo tudi oni (M26). Veliko je to, da že poskusijo. Velikrat pa pridemo do tega, da nekdo samo nekaj odpredava in se hkrati ne posluša (M27).

Od fakultete sem dobil za prebirati (M28), ja, ampak velik več sem dobil iz prakse (M29) pa veliko sem dobil zato, ker sem se sam zanimal in želel raziskati (M30). Če mam neko situacijo pred sabo, na koga se lahko obrnem ...na branje literature.

ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Na kateri strani je po tvojem mnenju odgovornost za pridobivanje kompetenc? Na strani fakultete, študentov?

Zdi se mi, da jo imamo vsi (M31). Ker kompetenc nisem tolik dobil s strani faksa, sem jih šel sam iskat (M32). Ampak to sm js. Js sm se z veseljem sam učil neke stvari. Zdi se mi da profesorji, ki poučujejo tuki, se kr radi mal izognejo odgovornosti (M33). Občutek mam, da so predavanja narejena tko, sploh letos na magistrskem študiju, sam da se ura izpelje (M34), ne pa da se v resnici poda snov, ki je zares relevantna (M35).

Vedno se potem interpretira, ker sem v dobrem odnosu s kolektivom to vem, kot da je vse na strani študentov (M36). Kot da je s študenti neki narobe, da ni šlo čez. Nikol pa niso kritično ovrednotili svojga dela (M37) – no, ne smem vse metati v isti koš, nekateri so to naredili in se potem vidi, da so drugače pristopili do nas. So pa vseeno zaposleni na fakulteti premalo odgovornosti prevzeli (M38), zlo hitro so pa pač okrivili študente za kakršnekoli težave v procesu. Marsikateri študent je pa seveda tudi njih okrivil.

Krivimo, kažemo s prstom na en drugega. Kje pa je v resnici ta odgovornost?

Men se zdi, da odgovornost profesorja ni samo, da reče: »literatura obstaja«, ampak da te zna angažirati, da kakovostno pripravi uro (M39). Ne samo da pride in govori, ampak da kakovostno dela. Na študentovi strani je pa tudi odgovornost, da študira (M40).

Ko rečeš, da mora profesor kakovostno pripraviti uro – kaj misliš s tem?

Men se zdi kakovostno pripravljena ura tudi tista, kjer predavatelj pride in govori izpred katedre. Z izkušnjami, primeri, angažiranjem, vabilom študentov, da dajemo feedback, odpiranjem kontroverznih tem, nenehnim spodbujanjem k sodelovanju.

Marsikdo, k ima enosmerno predavanje je potem zaprtem mehurčku, od koder gredo informacije samo v eno smer, brez interesa za vedenje kaj meni druga stran (M41). To je meni nepripravljenost. Poiskati poslušalce (M42) in jih doseči z informacijami, vprašanji, praktičnimi izkušnjami (M43) ... to je kakovostno pripravljena ura.

Tako da ja ... na obeh je odgovornost.

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

Katere kompetence bi pa še potreboval pri socialnem delu z mladimi, pa jih nisi pridobil? Kako bi jih po tvojem mnenju lahko?

Bil je en predmet, kjer so se pregledala vsa ta društva, zavodi, stanovanjske skupine za mlade (M44) ... Naša generacija pa tega ni doživela, ni šla obiskat ničesar (M45). Tko da to meni manjka. Ne tolik delovanje institucij, ampak da bi specifično vedu kako mladostniku pomagat (M46). Kakšne so opcije pomoči mladostnika, da ga odstranimo iz okolja, ki je njemu nevarno (M47). Kam poslat na primer nekoga, ki je mladoleten (M48), kam poslat specifično kakšen spol (M49). Js tega na faksu tega tako specifično nisem dobil. Kasneje sem to dobil na praksi.

Manjkalo mi je tudi duševno zdravje mladih (M50) – noben ne govori kolk je samopoškodbenega vedenja (M51), kolk je motenj prehranjevanja (M52), samomorilnosti (M53) ... Tko, da bi se res tega dotaknli. Na koga naj se tuki sploh obrnem, katere strokovnjake naj naslovim (M54). Potem tudi kako odreagirati na to samopoškodovanje ali pa motnje hranjenja ali pa samomorilnost mladostnika (M55).

Js sm se pol dodatno izobraževal na to temo, ker sem imel take primere na delu. Fino bi mi bilo, da bi to vsi slišali, da bi vsi imeli to možnost.

PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Kako pa bi po tvojem mnenju to lahko pridobili?

Ja zdej neki sm dobil preko samoizobraževanja. Sam sem se pozanimu (M56).

Faks pa... zdi se mi, da je ogromno predmetov, ki pokrivajo take teme – npr. to o institucijah, sam je tko, kot da je vse v oblakih.

Kaj misliš s tem, ko rečeš, da je vse v oblakih?

Da ni konkretno. Govoriš o sistemih, institucijah, o konkretnih postopkih pa ni nikoli govora – kako na primer prvič pospremiš nekoga, da si gre pogledat stanovanjsko skupino in kako naprej postopek steče. Tega na faksu nisem slišal, bi pa to rabu v praksi. Kot sem reku, ja, se omenijo, ne da se pa poudarka na teh postopkih, kaj točno in kako mora socialna delavka neko stvar nardit – kako predstaviti na primer stanovanjsko skupino, kaj vse zgodi ob prvem ogledu. Ti postopki mi manjkajo, da bi vedu že prej kaj se bo zgodilo. Fajn bi blo, če bi vsaj slišali o tem, da bi vedeli, da je to možnost, če se pojavi tveganje.

Tko kot se ti sanja pač za socialno varnost kaj morš nardit ... da morš na CSD, da so tam vloge, da jih izpolniš za denarno pomoč. Pač vem, da to obstaja in vem kam lahko grem to poiskat, če se bom znajdu v tej situaciji.

Kako pa bi faks naredil to pripravo?

Tekom predavanj (M57), vaj (M58). Pri vajah je lahko nek bolj prost postopek – tko kot na primer predavajo o tem kako vzpostaviti delovni odnos.

Sej to ni velik – to samo povejo, kaj se zgodi, če gre mladostnik v stanovanjsko skupino oz. kak je postopek.

OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

Kako opremljenega pa se, glede na pridobljene kompetence, počutiš za izvedbo pogovora z otrokom/mladostnikom?

Zlo (M59). Ampak ne vem, al je to posledica faksa al nekih mojih osebnih lastnosti (M60). Mislim, da bolj mojih osebnih lastnosti, ki sem jih že prinesu s sabo in jih potem podkrepil s praktičnim delom. Torej pač posledica predmeta Praksa na fakulteti, ne pa sam faks po sebi (M61).

POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

Počutiš se torej kompetentnega, je včasih vendarle kaj, kar bi rabil, da bi se počutil še bolj opremljenega za pogovor z otrokom/mladostnikom?

Kar bi rabu je ta strokovna samozavest (M62), ker se včasih počutim manjvredno, ko začne govoriti kaka psihoterapevtka al pa psihologinja (M63). Oni mislijo da vejo, js, socialni delavec pa verjamem osebi (M64) in je tuki velik razkorak – men se zdi, da je pomembno, da je oseba varna, da sploh začne govoriti (M65), drugi profili pa misljo, da imajo neko moč, da oni vse vejo.

To je sicer fajn lastnost in fajn je, da je socialno delo odprto, ampak js se potem včasih pri tem izgubim (M66) in nimam te dobre poklicne samopodobe, da bi lahko samozavestno povedu, da študiram socialno delo (M67).

Če bi fakulteta znala nardit kaj na tem, da bi med študentu izboljšali občutek samozavesti, bi blo super (M68).

Ker naša poklicna samopodoba je zelo slaba. To sicer pomoje ne vpliva na delo z uporabniki, vpliva pa na sodelovanje z drugimi strokami (M69) - socialno delo je pač odprto, druge stroke so pa zacementirane, imajo neke jasne postopke, medtem ko pri socialnem delu včasih ni nekih trdnih, jasnih števil. Men se zdi, da nismo opremljeni za to, da nimamo to samozavest zagovarjanja naše stroke (M70).

Posledica česa pa misliš da je to, da, kot si rekel ni neke trdne metodologije in da nimamo samozavesti?

Meni se zdi največji plus socialnega dela, da smo odprti, da ne obsojamo v naprej. Mogoče je to lahko zlo dober argument v prihodnje, ko se bom počutu nesamozavestnega.

Faks te vsaj dober pripravi na to, da si odprt, na to te res ful dober pripravijo. Začneš odprto razmišljati, razmišljati o sebi. Ne pripravijo nas pa dobro na to, da smo zagovorniki socialnega dela. Da bi bili ponosni, samozavestni, da bi lahko kljub negativnim reprezentacijam v medijih, s ponosom rekli: »js sm pa socialni delavec.« (M71) Ne vem, kako pa lahko imajo ostale stroke to – npr. psihologi, so ful samozavestni.

Pač faks bi nas lahko malo bolj opremu s tem, da znamo zagovarjati stroko, da bi se izboljšala javna podoba o socialnem delu (M72).

9.5. PRILOGA 5: ODPRTO KODIRANJE KRATKIH UTEMELJITEV
SPLOŠNE KOMPETENCE 1. STOPNJE (S)

-usposobljenost prepoznavanja virov različnih sistemov v praksi in kritična analiza ter ocena

Tabela 9.5.1: Odprto kodiranje kratkih utemeljitev

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S1	Največ tega sem dobila na praksi	Pridobljene kompetence na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S2	Veliko tega smo delali in na fakulteti in na praksi	Pridobljene kompetence na praksi in fakulteti	Praksa in fakulteta	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S3	Po mojem mnenju se prepoznavanju virov različnih sistemov na faksu nismo dovolj posvetili	Premalo posvečanja prepoznavanju virov različnih sistemov	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence
S4	Premalo smo delali to kritično mišljenje	Premalo dela na kritičnem mišljenju	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence
S5	Kritično razmišljanje se premalo spodbuja	Premalo spodbude kritičnega mišljenja	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence
S6	Za iskanje virov dobila podporo na praksi, ne s strani faksa	Podpora in kompetence pridobljene na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence

-sodelovanje v profesionalno odgovornem načinu in soustvarjanje potrebnih rešitev

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S7	Dobila na fakulteti in praksi	Pridobljene kompetence na praksi in fakulteti	Praksa in fakulteta	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S8	Ne počutim se dovolj strokovno za to kompetence	Ne pridobljena strokovnost za kompetenco	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence
S9	Kar sem pridobila, sem na praksi	Pridobljene kompetence na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S10	Predvsem znanje, ki sem ga dobila iz prakse	Pridobljeno znanje na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S11	Premalo smo delali na primerih na faksu	Premalo dela na primerih	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence
S12	Na praksi sem se naučila	Največ znanja o sodelovanju	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence

	največ kako sodelovati in soustvarjati	in soustvarjanju na praksi			
S13	Dobila na vajah in predavanjih, največ na praksi s strani mentorja	Pridobljene kompetence - na vajah - predavanjih, - na praksi s strani mentorja	Učna vsebina in mentor na praksi	Način pridobivanja	Splošne kompetence

-mreženje

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S14	Pridobljeno predvsem na praksi, kjer smo sodelovali z drugimi institucijami	Pridobljeno na praksi pri sodelovanju z drugimi institucijami	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S15	Na praksi	Pridobljeno na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S16	Premalo imam znanja o sorodnih ustanovah	Premalo znanja o sorodnih ustanovah	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence
S17	Na faksu smo res malo rekli na temo mreženja	Premalo govora o mreženju na fakulteti	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence
S18	Predvsem znanje iz prakse	Pridobljeno na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S19	Kompetenco pridobila iz prakse	Pridobljena kompetenca na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S20	Imela sem priložnost, da sem prakso opravljala na praksi, kjer mreženje pomembno	Pridobljena kompetenca na praksi, kjer mreženje pomembno	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S21	Na faksu nismo govorili o mreženju in povezovanju strok, to mi je v praksi manjkalo	Manko govora o mreženju in povezovanju na fakulteti	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence

-razvijanje inovativnih pristopov v podpori in pomoči pri reševanju socialnih stisk

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S22	O inovativnih pristopih smo	Premalo govora o	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence

	na faksu premalo govorili, zato tega nisem usvojila	inovativnih pristopih na fakulteti			
S23	To sem dobila predvsem na praksi	Pridobljeno na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S24	Preko prakse, torej izven študija	Pridobljeno na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S25	Menim, da sem močna področju razvijanja inovativnih pristopov v podpori in pomoči	Močna na področju razvijanja inovativnih pristopov v podpori in pomoči	Osebnosti	/	Splošne kompetence
S26	Na faksu se ne spodbuja lastnega mišljenja in ustvarjalnosti	Fakulteta ne spodbuja lastnega mišljenja in ustvarjalnosti	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence
S27	Kompetence sem pridobila iz prakse	Kompetence pridobljene na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
S28	Premalo dela na konkretnih primerih	Premalo dela na konkretnih primerih	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence

SPLOŠNE KOMPETENCE 2. STOPNJE (Z)

-spoznavanje temeljnih vrednot, konceptov, načel, metod in teorije socialnega dela na področjih vzgoje in izobraževanja

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
Z1	Pridobil sem vrednote kot so spoštovanje uporabnikov, njihova individualnost	-Spoštovanje uporabnika - Upoštevanje uporabnikove individualnosti	Vrednote	Zadovoljstvo	Splošne kompetence
Z2	Znam uporabljati splošne delovne metode, koncepte v VIZ	-Splošne delovne metode - Koncepti v VIZ	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Splošne kompetence
Z3	preveč ponavljanja temeljnih konceptov iz 1. stopnje	Ponavljjanje temeljnih konceptov iz prve stopnje	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence
Z4	Spoznamo zakone, delo svetovalne	-Zakoni -Delo svetovalne službe	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Splošne kompetence

	službe, kar se mi zdi ok				
Z5	Na vajah smo delali preveč hipotetične scenarije	Hipotetični scenariji	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence

-usposobljenost študentk v temeljnih spretnostih, metodah in postopkih socialnega dela in za samostojno delo na področjih vzgoje in izobraževanja

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
Z6	To kompetenco sem pridobil na praksi	Pridobljene kompetence na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence
Z7	Preko vaj in nalog na faksu	Pridobljene kompetence na vajah in preko nalog	Učna vsebina	Način pridobivanja	Splošne kompetence
Z8	Preveč teoretsko usmerjeno, zato nisem dovolj usposobljena za temeljne postopke socialnega dela	Postopki socialnega dela: -Preveč teoretsko usmerjeni -Občutek nekompetentnosti	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Splošne kompetence
Z9	V pomoč bi bilo več iger vlog in delo v svetovalni službi na praksi	-Več iger vlog -Praksa v svetovalni službi	Učna vsebina	Način pridobivanja	Splošne kompetence
Z10	Dobil preko prakse	Pridobljene kompetence na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence

-ustvarjanje praktične integracije oz. sinteze konceptov, metod, spretnosti in etičnega ravnanja

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
Z11	Zelo v redu mi bilo, da smo imeli dvojna mentorska srečanja (na praksi in na FSD), tam sem lahko še bolj usvojil kompetence	Mentorska srečanja na praksi in na faksu	Sodelovanje UB in FSD	Način pridobivanja	Splošne kompetence
Z12	Učenje teh skozi celoten študij na fakulteti	Učenje kompetenc skozi študij	Fakulteta	Način pridobivanja	Splošne kompetence
Z13	Vsebine, ki smo jih delali na predavanjih so	-Komplementarnost vsebin -Skladnost vsebin	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Splošne kompetence

	komplementarne in skladne				
Z14	Bilo bi v pomoč več iger vlog in delo v šolski svetovalni službi	-Več iger vlog -Praksa v svetovalni službi	Učna vsebina	Način pridobivanja	Splošne kompetence
Z15	Ključno vlogo igrala praksa, tam sem dobil največ	Pridobljene kompetence na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Splošne kompetence

PREDMETNOSPESIFIČNE KOMPETENCE 1. STOPNJE (S)

-poznavanje in sposobnost uporabe jezika SD

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S29	Največ o jeziku SD dobila skozi predmet vzpostavljanje delovnega odnosa	Pridobljeno znanje o jeziku SD skozi predmet vzpostavljanje delovnega odnosa	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S30	Velik poudarek o jeziku na fakulteti, to sem usvojila	Pridobljeno znanje o jeziku na fakulteti	Fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S31	Veliko sem naredila na sebi skozi faks, zato jezik SD razumem	Zaradi dela na sebi razumevanje jezika SD	Osebnosti	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S32	Veliko smo delali na tem, jezik SD obvladam	Obvladanje jezika SD	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S33	O jeziku SD smo veliko govorili	Veliko govora o jeziku SD	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S34	Ogromno krat smo ponavljali jezik SD, se mi zdi da že kar prevečkrat	Ponavljjanje teme jezika SD	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S35	Teorija o jeziku SD na faksu in praksa	Znanje jezika SD pridobljeno na praksi in fakulteti	Praksa in fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S36	O jeziku SD smo veliko govorili pri različnih predmetih, se mi zdi da razumem	Razumevanje jezika SD	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

-razumevanje delovanja institucij

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S37	Da razumem delovanje institucij, sem	Razumevanje institucij	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

	dobila na praksi	pridobljeno na praksi			
S38	Nekaj o delovanju institucij izvedela na fakulteti, večino na praksi	Znanje o delovanju institucij pridobljeno nekaj na fakulteti in večino na praksi	Praksa in fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S39	Delovanje institucij sem spoznala na praksi	Delovanje institucij spoznano na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S40	Dobro razumem delovanje CSD in OŠ ker sem tam delala prakso, ostale institucije slabo, zato bi morali na faksu več govoriti o tem	Poznavanje samo institucij, kjer opravljena praksa	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S41	Zelo pomanjkljivo znanje o institucijah	Pomanjkljivo znanje o institucijah	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S42	Nekaj smo obravnavali o institucijah, ampak premalo	Premalo obravnave institucij	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S43	Premalo govora je bilo o institucijah na splošno	Premalo govora o institucijah	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S44	Nekaj vem, a bi si želela vedeti na primer katere institucije sploh obstajajo, kako delujejo, lahko bi si jih tudi ogledali	Več o: -Katere institucije obstajajo -Kako delujejo -Ogled institucij kot predlog	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-znanje in spretnosti za uporabo strokovnih metod in postopkov

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S45	Predvsem znam vzpostaviti delovni odnos in delati z družino	Pridobljeno znanje o vzpostavljanju delovnega odnosa in delu z družino	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

S46	Premalo konkretizirane strokovne metode in tehnike	Premalo konkretne strokovne metode in tehnike	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S47	Na faksu nisem dobila dovolj, zato se ne počutim kompetentno glede strokovnih metod in postopkov	Ne usvojena uporaba strokovnih metod in postopkov na faksu	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S48	V teoriji znam, ni pa znanja o prenosu na prakso	Premalo znanja o prenosu teorije v prakso	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S49	Potrebovala bi več praktičnih izkušenj o strokovnih metodah	Več praktičnih izkušenj o strokovnih metodah	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S50	Nekaj o strokovnih metodah sem pridobila na vajah, večino tekom prakse	Znanje o strokovnih metodah pridobljeno na vajah in praksi	Učna vsebina in praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-znanje in sposobnost vzpostavljanja prvega stika in delovnega odnosa na konkretnem področju SD

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S51	VDO sem dobila skozi predmet vzpostavljanje delovnega odnosa	Pridobljena kompetenca VDO skozi predmet vzpostavljanje delovnega odnosa	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S52	O vzpostavljanju delovnega smo na fakulteti veliko govorili, se počutim opremljeno	Veliko govora o vzpostavljanju delovnega odnosa na fakulteti	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S53	Prvi pogovor bi šel, otopela bi ob vzpostavljanju stika pri hudi stiski uporabnika	Strah vzpostavljanja stika ob hudi stiski uporabnika	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S54	Imam občutek, da sem pri vzpostavljanju stika »močna«	Občutek znanja o vzpostavljanju	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S55	V teoriji obvladamo pogovor, v praksi se to	Kompetenca pogovarjanja pridobljena z izkušnjami	Izkušnje v praksi	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

	pridobi z izkušnjami				
S56	Odnos znam vzpostaviti zaradi prakse	Vzpostavljanje odnosa na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S57	Teoretično in na splošno znam dobro, včasih bi rabila več informacij kako se približati uporabniku v konkretni situaciji, za kar menim da bi lahko delali več na vajah	Več o kako se približati uporabniku v konkretni situaciji	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S58	Kar se tiče mladih, vzpostavljanje delovnega odnosa obvladam in se čutim kompetentno, saj sem to usvojila tekom faksa	Občutek kompetentnosti pri vzpostavljanju delovnega odnosa z mladimi	Fakulteta	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

-znanje in sposobnost pogovarjanja (spoznavanja, pogajanja, dogovarjanja)

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S59	Na fakulteti bi morali bolj izpostaviti »težje primere«, ki so bolj pogosti v praksi	Več: - Težjih primerov na fakulteti -Dela s primeri, ki bolj pogosti	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S60	Večino tega kako se pogovarjati sem dobila na praksi	Kompetenca pogovora pridobljena na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S61	Menim, da mi gre pogovarjanje dobro zaradi prakse, prostovoljstva, osebnih izkušenj	Kompetenca pogovarjanja razvita skozi: -Prakso - Prostovoljstvo - Osebnih izkušenj	Praksa, prostovoljstvo, osebne izkušnje	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S62	Če imaš razvito kompetenco pogovarjanje je odvisno je od osebe in njenih osebnih kompetenc	Razvitost kompetence pogovarjanje odvisna od osebe in njenih osebnih kompetenc	Osebnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S63	Iz prakse se znam pogovarjati	Kompetenca pogovarjanja	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

		pridobljena na praksi			
S64	Pridobljeno s prakso	Pridobljeno na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S65	O pogovarjanju smo govorili na vajah, največ izkušenj mi je dala praksa z realnimi primeri	Kompetenca pogovarjanja pridobljena skozi: -Vaje -Izkušnje na praksi z realnimi primeri	Učna vsebina in praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-kritično branje strokovnih govoric

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S66	Zdi se mi, da branja strokovnih člankov nisem razvila tekom študija	Občutek, da branje strokovnih člankov ni bilo razvito tekom študija	Fakulteta	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S67	Premalo se spodbuja branje iz različnih področij	Premalo spodbude za branje z različnih področij	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S68	Premalo se spodbuja branje strokovnih člankov	Premalo spodbude branja strokovnih člankov	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S69	Branje strokovnih govoric mi gre dobro	Občutek, da je branje strokovnih govoric razvito	Fakulteta	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S70	Ker mislim, da je moje mnenje manj pomembno se pri branju strokovnih govoric ne počutim kompetentno	Pri branju kritičnih govoric občutek: -Manj pomembnega mnenja -Občutek nekompetentnosti	Osebnostne lastnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S71	Na branju strokovnih tem je na predavanjih premalo poudarka	Premalo poudarka na branju strokovnih tem	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

-poznavanje in sposobnost uporabe prispevka za SD pomembnih drugih strok (sociologija, psihologija, antropologija, pedagogika, pravo idr.)

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
------------	--------	-------	------------	---------	------

S72	O psihologiji in pedagogiki bi si želela vedeti več	-Več o psihologiji -Več o pedagogiki	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S73	Ostale stroke ne poznam dobro	Premalo poznavanja ostalih strok	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S74	Bolj na nivoju poznavanja strok, kot konkretna uporaba drugih strok	Poznavanje strok brez uporabe	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S75	Psihologiji in pedagogiki smo namenili premalo časa, zato se v tem ne čutim kompetentno	-Premalo časa za psihologijo -Premalo časa za pedagogiko	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S76	V praksi vidiš kako je pomembno imeti izkušnjo uporabe drugih za SD pomembnih strok	Pomembnost poznavanja uporabe drugih za SD pomembnih strok v praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S77	Premalo usmerjenosti na druge stroke	Premalo o drugih strokah	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S78	Premalo govorenja o drugih strokah	Premalo govora o drugih strokah	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S79	Največ sem izvedela na področju prava, zato sem tu najbolj kompetentna	Kompetentnost na področju prava	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

-spretnosti prepoznavanja in obvladovanja lastnih občutkov in sposobnost iskanja pomoči zase

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S80	Odvisno od posameznika, jaz sem se z obvladovanjem lastnih občutkov tem dosti ukvarjala	Obvladovanje lastnih občutkov odvisno od posameznika	Osebne lastnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S81	Odkar sem na faksu veliko bolj spremljam sama sebe in se	Spremljanje in razumevanje same sebe skozi refleksijo	Osebne lastnosti	/	Predmetnospecifične kompetence

	razumem skozi refleksijo				
S82	Morali bi se več pogovarjati o tem kje poiskati pomoč zase	Premalo govora o tem, kje poiskati pomoč zase	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S83	Obvladovanje lastnih občutkov odvisno od osebe in osebnosti posameznika	Obvladovanje lastnih občutkov odvisno od osebe in njene osebnosti	Osebnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S84	Sem taka oseba, da s prepoznavanju lastnih občutkov nimam težav	Brez težav pri prepoznavanju lastnih občutkov zaradi osebnosti	Osebnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S85	Ogromno sem naredila na sebi tekom faksa	Delo na sebi tekom študija	Osebnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S86	O iskanju pomoči na faksu ne govorimo, poudarjamo samo lastne občutek	Premalo o iskanju pomoči	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S87	Dobila tekom faksa kako spoznavati lastne občutke in poiskati pomoč	Pridobljena kompetenca o spoznavanju občutkov in iskanju pomoči na fakulteti	Fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-sposobnost vzdrževanja in zagovarjanja strokovne avtonomije SD

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S88	Občutek premalo znanja zagovarjanja SD, saj ne govorimo o aktualnih stvareh in zato nekih stvari ne znam argumentirati	Premalo znanja o zagovarjanju SD zaradi izpuščanja aktualnih stvari	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S89	Zagovarjanje avtonomije je popolnoma odvisno od »moči« sogovornika	Zagovarjanje avtonomije SD odvisno od sogovornika	Osebnosti	/	Predmetnospecifične kompetence

S90	Mislím, da bi zagovarjanje SD morali bolj spodbujati na predavanjih	Več spodbude zagovarjanja SD na predavanjih	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S91	Težko zagovarjaš nekaj, v kar nisi prepričan, tako da težko zagovarjam stroko SD	Občutek, da kompetenca zagovarjanja stroke SD zaradi neprepičanosti ni razvita	Strokovna samozavest	/	Predmetnospecifične kompetence
S92	Včasih ne vem, ali je vredno zagovarjati stroko SD	Občutek, da kompetenca zagovarjanja stroke SD ni razvita	Strokovna samozavest	/	Predmetnospecifične kompetence
S93	Ker se ne čutim povsem kompetentno težko zagovarjam stroko	Občutek, da kompetenca ni razvita	Strokovna samozavest	/	Predmetnospecifične kompetence

-znanja in spretnosti za skupno analizo potreb

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S94	Več predmetov bi lahko bilo vezano na analizo potreb	Več predmetov o analizi potreb	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S95	Se mi zdi, da nismo dosti delali skupne analize potreb	Premalo dela skupne analize potreb	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S96	Kompetenco o skupni analizi potreb sem dobila na fakulteti	Skupna analiza potreb pridobljena na fakulteti	Fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S97	Dobila na praksi, da znam napraviti analizo potreb	Analiza potreb pridobljena na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-zmožnost argumentiranega razpravljanja in soustvarjanja zelenih razpletov (npr. rešitev problemov) na konkretnem področju SD

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
------------	--------	-------	------------	---------	------

S98	Vsekakor dobila na praksi kako soustvarjati zelene razplete	Soustvarjanje zelenih razpletov pridobljeno na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S99	Na fakulteti glede soustvarjanja veliko poudarka	Poudarek soustvarjanja na fakulteti	Fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S100	Pri delu z mladimi se pri tem počutim usposobljeno, predvsem pri delu z njimi sem zmožnost soustvarjanja zelenih razpletov tudi dobila	Ustvarjanje zelenih razpletov pridobljeno pri delu z mladimi	Delo z mladimi	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S101	Soustvarjanje rešitev mi gre dobro zaradi osebnih lastnosti	Soustvarjanje rešitev pridobljeno zaradi osebnih lastnosti	Osebnostne lastnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S102	Znanje pridobljeno iz prakse	Pridobljeno iz prakse	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S103	Iz teorije, ki sem jo sama prebiral sem se naučila soustvarjati zelene razplete	Prebrana teorija v lastni iniciativi za učenje soustvarjanje zelenih razpletov	Samoizobraževanje	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S104	Praksa	Pridobljeno iz prakse	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S105	Največ izkušenj glede tega mi je dala praksa	Največ izkušenj iz prakse	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-znanje in sposobnost beleženja in dokumentiranja

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S106	Želela bi si več smernic in konkretnih primerov na faksu	-Več smernic – Več konkretnih primerov	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S107	Kako beležiti sem se naučila na praksi	Znanje beleženja pridobljeno na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S108	O beleženju in dokumentiranju ne vem skoraj nič, ker nismo veliko govorili o tem	Premalo pridobljena kompetenca beleženja in dokumentiranja	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

S109	Zelo redko sem to počela	Redko beleženje in dokumentiranje	Izkušnje	/	Predmetnospecifične kompetence
S110	Premalo znanja o postopkih	Premalo znanja o postopkih	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S111	Beleženje sem delala na praksi	Beleženje pridobljeno na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S112	Beleženje dobila skozi seminarske, intervjuje	Znanje o beleženju pridobljeno: -Skozi seminarske naloge -Skozi intervjuje	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-sposobnost ustvarjanja pristopov in metod dela glede na individualne potrebe uporabnikov

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S113	Ustvarjanje pristopov glede na individualne potrebe pridobila skozi vaje	Ustvarjanje pristopov glede na individualne potrebe uporabnikov pridobljen na vajah	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S114	Na inovativnih pristopih bi moralo biti več poudarka	Več poudarka na inovativnih pristopih	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S115	Menim, da je veliko na moji ustvarjalnosti glede ustvarjanja pristopov	Ustvarjalnost posameznika glede ustvarjanja pristopov	Osebnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S116	Po moje se znam prilagoditi posamezniku in ustvariti pristope glede na njegove potrebe zaradi svojih osebnih lastnosti	Prilagodljivost uporabniku in ustvarjanje pristopov zaradi osebnih lastnosti	Osebnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S117	Glede tega se počutim kompetentno, to smo veliko delali tekom faksa	Občutek, da se je kompetenca razvila	Fakulteta	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S118	Sposobnost ustvarjanja pristopov glede na uporabnika sem dobro	Razvite kompetence o ustvarjanju pristopov glede	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

	razvijala skozi prakso	na uporabnika skozi prakso			
S119	Praksa	Praksa	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S120	Premalo specifično govorili o metodah glede na individualne potrebe uporabnika na faksu	Premalo specifično o metodah prilagojenih uporabniku	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

-sposobnost strokovne refleksije lastne prakse

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S121	Najbolj sem refleksijo pridobila s pisanjem končnega poročila za prakso	Pridobljena sposobnost pisanja refleksije skozi končno poročilo	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S122	Dnevniki za prakso so okrepili mojo sposobnost refleksije	Pisanje dnevnikov prakse okrepili sposobnost refleksije	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S123	Vodim osebni dnevnik	Vodenje osebnega dnevnika	Osebne izkušnje	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S124	Refleksijo zmoreš, ko imaš veliko izkušenj v praksi. To pride z izkušnjami	Znanje refleksije pridobljeno skozi izkušnje v praksi	Izkušnje v praksi	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S125	Skozi pisanje dnevnikov prakse sem pridobila to kompetenco	Pisanje dnevnikov prakse okrepilo kompetenco refleksije	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S126	Veliko delala na sebi in zapisovala	Zapisovanje o sebi	Delo na sebi	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S127	Refleksij je na fakulteti veliko	Pisanje refleksij pridobljeno na fakulteti	Fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S128	Poglobljena refleksija na praksi in tudi na fakulteti	Znanje refleksije pridobljeno na praksi in fakulteti	Praksa in fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-zmožnost prevzemanja etične in profesionalne odgovornosti biti socialna delavka

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S129	Mediji podcenjujejo poklic socialne delavke, kar mi jemlje pogum in občutek kompetentnosti	-Podcenjevanje medijev poklica socialne delavke -Manjši občutek kompetentnosti	Strokovna samozavest	/	Predmetnospecifične kompetence
S130	Počutim se premalo kompetentna za prevzemanje odgovornosti biti socialna delavka	Premalo pridobljena odgovornost biti socialna delavka	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S131	Premalo zaupam vase glede prevzemanja odgovornosti biti socialna delavka	Nezaupanje vase glede odgovornosti biti socialna delavka	Osebne lastnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S132	Glede odgovornosti biti socialna delavka še nisem čisto avtonomna	Neavtonomnost glede odgovornosti biti socialna delavka	Strokovna samozavest	/	Predmetnospecifične kompetence
S133	V praksi se ne čutim dovolj kompetentno za prevzemanje odgovornosti biti socialna delavka	Občutek nekompetentnosti v praksi za prevzemanje odgovornosti biti socialna delavka	Praksa	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

-uporaba raziskovalnih postopkov in metod za izvajanje raziskav

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
S134	Potrebovala bi več vaj in boljše razlago kako se lotiti teh postopkov in metod	-Več vaj -Več razlage postopkov in metod za izvajanje raziskav	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
S135	O raziskovalnih postopkih smo veliko govorili tekom celotnega študija, sem zadovoljna s tem	Znanje o raziskovalnih postopkih pridobljeno tekom študija	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S136	Na področju raziskovanja	Kompetenca raziskovanja	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

	smo veliko delali, zdi se mi, da sem kompetentna	pridobljena tekom študija			
S137	Veliko smo imeli predmetov na tematiko raziskovanja	Veliko predmetov na temo raziskovanja	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S138	Metodologija je moja šibka točka	Metodologija kot šibka točka	Osebne lastnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S139	To me osebno ne zanima in zato imam odpor do tega	Osebno nezanimanje raziskovanja	Osebne lastnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
S140	Mislím, da smo v 1. in 2. letniku raziskovalne postopke dobro usvojili	Pridobljene kompetence raziskovalnih postopkov v 1. in 2. letniku	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
S141	Uporabo raziskovalnih postopkov dobila preko metodologije	Uporaba raziskovalnih postopkov pridobljena pri predmetu metodologija	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

PREDMETNOSPECIFIČNE KOMPETENCE 2. STOPNJE (Z)

-poznavanje in razumevanje temeljnih konceptov in delovnih pristopov socialnega dela na področju svetovalnega dela v vzgoji in izobraževanju

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
Z16	Pristopov smo se lahko učili od profesorjev s pedagoške fakultete, kar mi je bilo v redu	Pristopi pedagoških profesorjev pridobljeni na fakulteti	Fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
Z17	Specifično ravnanje sem lahko povezala z osnovnimi načeli socialnega dela	Povezava specifičnega ravnanja z osnovnimi načeli	Povezovanje znanja	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

Z18	Jasno, razumljivo podano znanje o temeljnih konceptih	Razumljivost podanega znanja temeljnih konceptov	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
Z19	Temeljni koncepti in delovni odnosi dobro predstavljeni na predavanjih	Temeljni koncepti delovnega odnosa dobro predstavljeni na predavanjih	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
Z20	Preveč je bilo sinergetike in premalo delovnih pristopov	-Preveč sinergetike - Premalo delovnih pristopov	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

-poznavanje in razumevanje delovanja institucij

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
Z21	Premalo poznam in razumem delovanje institucij	Premalo poznavanje in razumevanje delovanja institucij	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
Z22	Delovanje institucij razumem, sem pridobila na praksi	-Razumevanje delovanja institucij -Pridobljene kompetence na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
Z23	Največ o delovanju institucij sem se naučila na praksi	O delovanju institucij na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
Z24	O institucijah nismo veliko govorili na faksu	Premalo znanja o institucijah	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
Z25	Naša generacija si ni ogledala institucij v vzgoji in izobraževanju, zato to premalo poznam in to mi ni všeč	Premalo znanja o institucijah pri delu za mlade	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence

-sposobnost sinteze sodobnih konceptov sodelovanja v delovnem odnosu z neposredno prakso svetovalnega in pedagoško andragoškega dela v vzgoji in izobraževanju

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
Z26	Sintezo sodobnih konceptov pridobil na mentorskih srečanjih na praksi in na faksu	Znanje sinteze sodobnih konceptov na mentorskih srečanjih na praksi in na fakulteti	Praksa in fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
Z27	Dobila dobro podlago za razvijanje in učenje v svetovalnem delu	Dobra podlaga za razvijanje in učenje v svetovalnem delu	Učna vsebina	Zadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
Z28	Veliko govora na fakulteti o aktualnem dogajanju v povezavi s teorijo	Aktualno dogajanje povezano s teorijo na fakulteti	Fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
Z29	Več povezave oz. govora o pomembnosti sodelovanja učitelja in svetovalne delavke in kako dopolnjevati njune vloge	Več znanja o sodelovanju učitelja in svetovalne delavke in o njihovih vlogah	Fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
Z30	Preko prakse sem imel DSP in odvodil učno uro na temo komunikacijskih vzorcev, zato mislim da imam kompetenco za sintezo sodobnih konceptov	Pridobljeno razvijanje sintez sodobnih konceptov na praksi z DSP in učno uro	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-uporaba temeljnih konceptov in delovnih pristopov v neposredni praksi vzgoje in izobraževanja

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
Z31	Največ pridobil in uporabljal pri sodelovanju z mladostnikom na domu	Pridobljene kompetence pri delu z mladostnikom na domu	Individualno delo	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
Z32	Žal v šoli, kjer sem delala prakso ni bilo prostora za socialno delovne koncepte, tako da s prakso tam nisem bila zadovoljna	Na praksi ni bilo mogoče uporabiti socialno delovnih konceptov	Praksa	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
Z33	Premalo iger vlog za vajo	Premalo iger vlog	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
Z34	Dobil preko prakse kako uporabljati temeljne koncepte in delovne pristope	Uporaba temeljnih konceptov in delovnih pristopov pridobljena na praksi	Praksa	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-kritična refleksija vloge svetovalnega delavca v vzgoji in izobraževanju in lastnih predpostavk

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
Z35	To sem pridobil predvsem skozi lasten terapevtski proces	Kompetence pridobljene skozi terapevtski proces	Terapevtski proces	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
Z36	Na fakulteti smo veliko obravnavali vlogo socialnega delavca v vzgoji in izobraževanju, govorili o razlogih za manko socialnih delavcev v VIZ	-Obravnava vloge socialnega delavca v vzgoji in izobraževanju -Razlogi za manko kadra	Fakulteta	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence
Z37	Pomembno, da si odprt in da upoštevaš kontekst glede refleksije	Odprtost in kontekst v refleksiji	Osebne lastnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
Z38	Na magistrskem študiju smo imeli super vaje znotraj predavanja na temo kritične refleksije	Vaja znotraj predavanja o kritični refleksiji	Učna vsebina	Način pridobivanja	Predmetnospecifične kompetence

-sposobnost soustvarjanja inovativnih rešitev v procesih varovanja (preventive) in krepitev moči različnih sistemov v kontekstu vzgoje in izobraževanja

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	PODTEMA	TEMA
Z39	Pomembno je, da sodelujemo z ljudmi in smo odprti pri soustvarjanju inovativnih rešitev	Sodelovanje in odprtost pri soustvarjanju inovativnih rešitev	Osebnosti	/	Predmetnospecifične kompetence
Z40	O inovativnih rešitvah je bilo premalo vsebin	Premalo vsebin o inovativnih rešitvah	Učna vsebina	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
Z41	Premalo imam prakse glede soustvarjanja inovativnih rešitev	Premalo prakse glede soustvarjanja inovativnih rešitev	Praksa	Nezadovoljstvo	Predmetnospecifične kompetence
Z42	Moraš biti odprt pri inovativnih rešitvah	Odprtost pri inovativnih rešitvah	Osebnosti	/	Predmetnospecifične kompetence

9.6. PRILOGA 6: OSNO KODIRANJE KRATKIH UTEMELJITEV

Legenda:

Odgovori študentk prve stopnje

Odgovori študentk oz. študentov druge stopnje

Tema: SPLOŠNE KOMPETENCE

- Osebnosti
  - Močna na področju razvijanja inovativnih pristopov v podpori in pomoči (S25)

NAČIN PRIDOBIVANJA

- Praksa
  - Pridobljene kompetence na praksi (S1, S9, S6, S10, S12, S15, S18, S19, S23, S24, S27, Z6, Z10, Z15)
  - Pridobljeno na praksi pri sodelovanju z drugimi institucijami (S14)
  - Pridobljena kompetenca na praksi, kjer mreženje pomembno (S20)
- Učna vsebina
  - Pridobljene kompetence na vajah in preko nalog (S13, Z7)
  - Več iger vlog (Z9)
  - Praksa v svetovalni službi (Z9)
- Praksa in fakulteta
  - Pridobljene kompetence na praksi in fakulteti (S2, S7)
- Mentor na praksi
  - Na praksi s strani mentorja (S13)
- Sodelovanje UB in FSD
  - Mentorska srečanja na praksi in na faksu (Z11)
- Fakulteta

- Učenje kompetenc skozi študij (Z12)

ZADOVOLJSTVO

- Učna vsebina
  - Splošne delovne metode (Z2)
  - Koncepti v VIZ (Z2)
  - Zakoni (Z4)
  - Delo svetovalne službe (Z4)
  - Komplementarnost vsebin (Z13)
  - Skladnost vsebin (Z13)
- Vrednote
  - Spoštovanje uporabnika (Z1)
  - Upoštevanje uporabnikove individualnosti (Z1)

NEZADOVOLJSTVO

- Učna vsebina
  - Premalo posvečanja prepoznavanju virov različnih sistemov (S3)
  - Premalo dela na kritičnem mišljenju (S4)
  - Premalo spodbude kritičnega mišljenja (S5)
  - Ne pridobljena strokovnost za kompetenco (S8)
  - Premalo dela na primerih (S11, S28)
  - Premalo znanja o sorodnih ustanovah (S16)
  - Premalo govora o mreženju na fakulteti (S17)
  - Manko govora o mreženju in povezovanju na fakulteti (S21)
  - Premalo govora o inovativnih pristopih na fakulteti (S22)
  - Fakulteta ne spodbuja lastnega mišljenja in ustvarjalnosti (S26)
  - Ponavljanje iz prve stopnje (Z3)
  - Hipotetični scenariji (Z5)
  - Preveč teoretsko usmerjeno (Z8)

Tema: PREDMETNOSPECIFIČNE KOMPETENCE

- Osebnostne lastnosti
  - Razvitost kompetence pogovarjanje odvisna od osebe in njenih osebnih kompetenc (S62)
  - Pri branju kritičnih govoric občutek manj pomembnega mnenja (S70)
  - Pri branju kritičnih govoric občutek nekompetentnosti (S70)
  - Obvladovanje lastnih občutkov odvisno od posameznika (S80, S83)
  - Spremljanje in razumevanje same sebe skozi refleksijo (S81)
  - Brez težav pri prepoznavanju lastnih občutkov zaradi osebnosti (S84)
  - Delo na sebi tekom študija (S85)
  - Zagovarjanje avtonomije SD odvisno od sogovornika (S89)
  - Soustvarjanje rešitev pridobljeno zaradi osebnih lastnosti (S101)
  - Ustvarjalnost posameznika glede ustvarjanja pristopov (S115)
  - Prilagodljivost uporabniku in ustvarjanje pristopov zaradi osebnih lastnosti (S116)
  - Nezaupanje vase glede odgovornosti biti socialna delavka (S131)
  - Metodologija kot šibka točka (S138)
  - Osebno nezanimanje raziskovanja (S139)
  - Odprtost in kontekst v refleksiji (S37)
  - Sodelovanje in odprtost pri soustvarjanju inovativnih rešitev (Z39, Z42)
- Strokovna samozavest
  - Občutek, da kompetenca zagovarjanja stroke SD zaradi neprepričanosti ni razvita (S91, S92, S93)
  - Podcenjevanje medijev poklica socialne delavke (S129)
  - Manjši občutek kompetentnosti (S129)
  - Neavtonomnost glede odgovornosti biti socialna delavka (S132)
- Izkušnje
  - Redko beleženje in dokumentiranje (S109)

NAČIN PRIDOBIVANJA

- Učna vsebina
  - Več o katere institucije obstajajo (S44)
  - Več o kako institucije delujejo (S44)
  - Ogljed institucij kot predlog (S44)
  - Več praktičnih izkušenj o strokovnih metodah (S49)
  - Znanje o strokovnih metodah pridobljeno na vajah in praksi (S50)
  - Pridobljena kompetenca VDO skozi predmet vzpostavljanje delovnega odnosa (S51)
  - Več o kako se približati uporabniku v konkretni situaciji (S57)
  - Več težjih primerov na fakulteti (S59)
  - Več dela s primeri, ki bolj pogosti (S59)
  - Več o psihologiji (S72)
  - Več o pedagogiki (S72)
  - Več spodbude zagovarjanja SD na predavanjih (S90)
  - Več predmetov o analizi potreb (S95)
  - Znanje o beleženju pridobljeno skozi seminarske naloge (S112)
  - Znanje o beleženju pridobljeno skozi intervjuje (S112)
  - Ustvarjanje pristopov glede na individualne potrebe uporabnikov pridobljen na vajah (S113)
  - Več poudarka na inovativnih pristopih (S114)
  - Pridobljena sposobnost pisanja refleksije skozi končno poročilo (S121)
  - Pisanje dnevnikov prakse okrepili sposobnost refleksije (S122, S125)
  - Več vaj (S134)
  - Več razlage postopkov in metod za izvajanje raziskav (S134)
  - Uporaba raziskovalnih postopkov pridobljena pri predmetu metodologija (S141)
  - Temeljni koncepti delovnega odnosa dobro predstavljeni na predavanjih (Z19)
  - Vaja znotraj predavanja o kritični refleksiji (Z38)
- Praksa
  - Razumevanje institucij pridobljeno na praksi (S37, S39, Z22, Z23)
  - Vzpostavljanje odnosa na praksi (S56)
  - Kompetenca pogovora pridobljena na praksi (S60, S61, S63, S64)
  - Pomembnost poznavanja uporabe drugih za SD pomembnih strok v praksi (S67)
  - Analiza potreb pridobljena na praksi (S97)
  - Soustvarjanje zelenih razpletov pridobljeno na praksi (S98, S102)
  - Znanje beleženja pridobljeno na praksi (S107, S111)
  - Razvite kompetence o ustvarjanju pristopov glede na uporabnika skozi prakso (S118, S119)
  - Pridobljeno razvijanje sintez sodobnih konceptov na praksi z DSP in učno uro (Z30)
  - Uporaba temeljnih konceptov in delovnih pristopov pridobljena na praksi (Z34)
- Fakulteta
  - Pridobljeno znanje o jeziku na fakulteti (S30)
  - Pridobljena kompetenca o spoznavanju občutkov in iskanju pomoči na fakulteti (S87)
  - Skupna analiza potreb pridobljena na fakulteti (S96)
  - Poudarek soustvarjanja na fakulteti (S99)
  - Pisanje refleksij pridobljeno na fakulteti (S127)
  - Pristopi pedagoških profesorjev pridobljeni na fakulteti (Z16)
  - Aktualno dogajanje povezano s teorijo na fakulteti (Z28)
  - Več znanja o sodelovanju učitelja in svetovalne delavke in o njihovih vlogah (Z28)
  - Obravnava vloge socialnega delavca v vzgoji in izobraževanju (Z36)
  - Razlogi za manko kadra (Z36)
- Praksa in fakulteta
  - Znanje jezika SD pridobljeno na praksi in fakulteti (S35)
  - Znanje o delovanju institucij pridobljeno nekaj na fakulteti in večino na praksi (S38)
  - Znanje refleksije pridobljeno na praksi in fakulteti (S128)
  - Znanje sinteze sodobnih konceptov na mentorskih srečanjih na praksi in na fakulteti (Z26)
- Učna vsebina in praksa
  - Znanje o strokovnih metodah pridobljeno na vajah in praksi (S50)
  - Kompetenca pogovarjanja pridobljena skozi vaje (S65)
  - Kompetenca pogovarjanja pridobljena skozi izkušnje na praksi z realnimi primeri (S65)
- Izkušnje v praksi

- Kompetenca pogovarjanja pridobljena z izkušnjami (S55)
- Znanje refleksije pridobljeno skozi izkušnje v praksi (S124)
- Prostovoljstvo
  - Kompetenca pogovarjanja razvita skozi prostovoljstvo (S61)
- Osebne izkušnje
  - Kompetenca pogovarjanja razvita skozi osebne izkušnje (S61)
  - Vodenje osebnega dnevnika (S123)
- Delo z mladimi
  - Ustvarjanje zelenih razpletov pridobljeno pri delu z mladimi (S100)
- Samoizobraževanje
  - Prebrana teorija v lastni iniciativi za učenje soustvarjanje zelenih razpletov (S103)
- Delo na sebi
  - Zapisovanje o sebi (S126)

ZADOVOLJSTVO

- Učna vsebina
  - Pridobljeno znanje o jeziku SD skozi predmet vzpostavljanje delovnega odnosa (S29)
  - Obvladanje jezika SD (S32, S45)
  - Veliko govora o jeziku SD (S33)
  - Razumevanje jezika SD (S36)
  - Pridobljeno znanje o vzpostavljanju delovnega odnosa in delu z družino (S45)
  - Veliko govora o vzpostavljanju delovnega odnosa na fakulteti (S52)
  - Kompetentnost na področju prava (S79)
  - Znanje o raziskovalnih postopkih pridobljeno tekom študija (S135, S137)
  - Kompetenca raziskovanja pridobljena tekom študija (S136)
  - Pridobljene kompetence raziskovalnih postopkov v 1. in 2. letniku (S140)
  - Razumljivost podanega znanja temeljnih konceptov (Z18)
  - Dobra podlaga za razvijanje in učenje v svetovalnem delu (Z27)
- Fakulteta
  - Občutek kompetentnosti pri vzpostavljanju delovnega odnosa z mladimi (S58)
  - Občutek, da je branje strokovnih govoric razvito (S69)
- Osebne lastnosti
  - Zaradi dela na sebi razumevanje jezika SD (S31)
- Vrednote
  - Spoštovanje uporabnika (Z1)
  - Upoštevanje uporabnikove individualnosti (Z1)

NEZADOVOLJSTVO

- Učna vsebina
  - Ponavljanje teme jezika SD (S34)
  - Poznavanje samo institucij, kjer opravljena praksa (S40)
  - Pomanjkljivo znanje o institucijah (S41, Z21)
  - Premalo obravnave institucij (S42, S43, Z24, Z25)
  - Premalo konkretne strokovne metode in tehnike (S46)
  - Ne usvojena uporaba strokovnih metod in postopkov na faksu (S47)
  - Premalo znanja o prenosu teorije v prakso (S48)
  - Strah vzpostavljanja stika ob hudi stiski uporabnika (S53)
  - Premalo spodbude za branje z različnih področij (S67)
  - Premalo spodbude branja strokovnih člankov (S68)
  - Premalo poudarka na branju strokovnih tem (S71)
  - Premalo poznavanja ostalih strok (S73, S77, S78)
  - Poznavanje strok brez uporabe (S74)
  - Premalo časa za psihologijo (S75)
  - Premalo časa za pedagogiko (S75)
  - Premalo govora o tem, kje poiskati pomoč zase (S82, S86)
  - Premalo znanja o zagovarjanju SD zaradi izpuščanja aktualnih stvari (S88)
  - Premalo dela skupne analize potreb (S95)
  - Premalo pridobljena kompetenca beleženja in dokumentiranja (S108)

- Premalo znanja o postopkih (S110)
- Premalo specifično o metodah prilagojenih uporabniku (S120)
- Premalo pridobljena odgovornost biti socialna delavka (S130)
- Preveč sinergetike (Z20)
- Premalo delovnih pristopov (Z20)
- Premalo iger vlog (Z33)
- Premalo vsebin o inovativnih rešitvah (Z40)
- Praksa
  - Občutek nekompetentnosti v praksi za prevzemanje odgovornosti biti socialna delavka (S133)
  - Na praksi ni bilo mogoče uporabiti socialno delovnih konceptov (Z32)
  - Premalo prakse glede soustvarjanja inovativnih rešitev (Z41)
- Fakulteta
  - Občutek, da branje strokovnih člankov ni bilo razvito tekom študija (S66)

9.7. PRILOGA 7: ODPRTO KODIRANJE FOKUSNIH SKUPIN

DEFINICIJA KOMPETENC

Kaj si predstavljate pod pojmom kompetenca?

Tabela 9.7.1: Odprto kodiranje fokusnih skupin

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
A1	neko znanje, da delaš na nekem področju	Znanje za delo na določenem področju	Znanje	Definicija kompetenc
B1	sposobnosti ter veščine	Sposobnosti in veščine	Sposobnosti	Definicija kompetenc
A2	osebne značilnosti	Osebne značilnosti	Osebne značilnosti	Definicija kompetenc
C1	Lahko so splošne, lahko pa bolj specifične	Splošne in specifične kompetence	Splošne in specifične kompetence	Definicija kompetenc
D1	lahko v enem delu priučene	Priučene kompetence	Pridobivanje	Definicija kompetenc
E1	ogromno kompetenc črpaš iz prakse	Črpane iz prakse	Pridobivanje	Definicija kompetenc
F1	tisto, kar ti daje neko samozavest, da se čutiš pripravljenega na delo	Samozavest	Osebne značilnosti	Definicija kompetenc

PRIDOBLENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

Katere kompetence za delo socialne delavke ste po vašem mnenju pridobili tekom študija?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
G1	kako bolj prisluhniti uporabniku	Prisluhniti uporabniku	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
G2	kako povzeti povedano	Povzemanje povedanega	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
G3	Preveriti razumevanje	Preverjanje razumevanja	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
E2	razvili empatijo	Razvoj empatije	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija

E3	se znaš bolj vživet v zgodbo drugega	Vživljanje v zgodbo	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija
E4	ga bolj razumeš	Razumevanje	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
E5	ga ne obsojaš	Ne obsojanje	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
D4	Najbolje znam voditi pogovor	Vodenje pogovora	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
D5	najti ravnotežje med tem, da se ne vživim preveč in da sem profesionalna	Postavljanje meja	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija

NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC TEKOM ŠTUDIJA

Na kakšen način ste pridobivali omenjene kompetence tekom študija na področju dela z mladimi?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
G4	vsaka izmed nas že imela neke predispozicije, preden je prišla na ta faks in smo jih potem samo še utrdili in bolj specifično razvili tekom študija	-Predispozicije pred prihodom na fakulteto -Utrjevanje znanja tekom študija	Predznanje Fakulteta	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
D3	prostor, kjer sem največ dobila zase je praksa	Praksa	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
D22	na kak način bomo pridobili kompetence odvisno tud od profesorjev oz. mentorjev za prakso na faksu	Odvisno od: -Profesorjev -Mentorjev na praksi	Profesorji in mentorji	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
G12	in še to bi rekla glede ADHD-ja. To smo mogoč slišal skoz kakšne seminarske, ampak se mi zdi, da naši sošolci pač ne jemljejo teh seminarjev resno in pol se itak nič ne naučiš o tej temi	Seminarske naloge	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
A16	Na praksi	Praksa	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekom študija

A17	sigurno smo dobili veliko tudi z literaturo na faksu	Literatura	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
D28	razmerje tam nekje 60-70% na praksi	Praksa	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
D29	30-40% skoz literaturo na faksu	Literatura	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
G20	Js sm pol tiste stvari, k sm jih sama naštudirala, lažje vnesla v prakso	Samoiniciativno študiranje	Samoizobraževanje	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
E22	veliko dobili tud iz teh nalog, ko smo jih mogli pisat za prakso	Naloge za prakso	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
E23	pa pisanja refleksij	Pisanje refleksij	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
D30	na tej moji organizaciji, kjer delam prostovoljno	Prostovoljna organizacija	Prostovoljno	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
D31	Veliko se povežujemo z ostalimi institucijami in tam vidim, kako stvari delujejo	Povezovanje z institucijami	Prostovoljno	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
D32	In bla sm tud na izmenjavi	Izmenjava	Izmenjava	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
D33	tam so velik bolj usmerjeni v npr. predmete in teme kot so socialno delo in duševno zdravje	Usmerjenost v socialno delo in duševno zdravje	Izmenjava	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
D34	pa socialno delo v Evropi in so hodl predavatelji iz cele Evrope in predavali njihovo prakso	Praksa socialnega dela v Evropi	Izmenjava	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
D35	tud s poslušanjem kako nektire stvari delajo v drugih državah velik dobila	Poskušanje o praksah ostalih držav	Izmenjava	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
E24	Jaz sem voditeljica pri tabornikih	Voditeljica pri tabornikih	Prostovoljno	Način pridobivanja

				kompetenc tekom študija
E25	prostovoljno hodim še vedno na šolo, tam k sem prakso delala	Prostovoljstvo na šoli, kjer praksa	Prostovoljno	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
E26	Aja pa animatorka sem bla tud	Animatorka	Prostovoljno	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
A18	z animiranjem otrok sem tudi dosti dobila	Animiranje otrok	Prostovoljno	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
A19	Tam smo mel dost delavnic na temo otrok s posebnimi potrebami, kako jih sprejemati na primer	Delavnice na temo otrok s posebnimi potrebami	Prostovoljno	Način pridobivanja kompetenc tekom študija

UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

Kako ste do sedaj uspeli uporabiti kompetence na področju dela z mladimi v praksi?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
C23	znam najbolj se približat mladim, zato ker se zavedam, da ni univerzalne formule za vse, ampak se morš vsakmu prilagodit	Ni univerzalne formule, vsakemu se prilagajaš posebej	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi
C24	vem, da kar vžge pri enmu ne bo nujno pri drugmu	Kar vžge pri nekemu, ne nujno pri drugemu	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi
C25	Mladim je treba prisluhnit, videt kar jih zanima	Prisluhniti mladim	Poslušanje	Uporaba kompetenc v praksi
A29	znam ful dober prevest teorijo v prakso – npr. tele dejavnike odraščanja ful štekam	Prevajanje teorije v prakso	Prevajanje teorije v prakso	Uporaba kompetenc v praksi
A30	z mladim, ki ma slabe izkušnje z ostalimi odrasli, uspela vzpostavit odnos	Uspešno vzpostavljanje odnosa	Vzpostavitev odnosa	Uporaba kompetenc v praksi
A31	ustvarit varen prostor	Varen prostor	Varen prostor	Uporaba kompetenc v praksi
A32	Pri temu ti pa pomaga vsa literatura	Pomoč literature	Literatura	Uporaba kompetenc v praksi
A33	in refleksija	Refleksija	Refleksija	Uporaba kompetenc v praksi

A34	ki ga morš potem prenest v realno sliko, v prakso	Prenos teorije v prakso	Prevajanje teorije v prakso	Uporaba kompetenc v praksi
E32	Vzpostavitev odnosa	Vzpostavitev odnosa	Vzpostavitev odnosa	Uporaba kompetenc v praksi
E33	da daš otroku delček sebe	Daš otroku delček sebe	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi
E34	Morš dat otroku vedet, da ti ni vseeno za njega	Daš otroku vedeti, da ti ni vseeno zanj	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi
E35	do vsakega pristopiš na drugačen način	Pristop do vsakega na drugačen način	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi
E36	ampak še vedno na isti	Ampak isti način	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi
E37	morš dat priložnost, da ti zaupa zgodbo	Dajanje priložnosti	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi
E38	Pri tabornikih pa delam ful s skupino	Delo s skupino	Delo s skupino	Uporaba kompetenc v praksi
E39	mi je pomembno tud da vem, kakšna je skupinska dinamika	Znanje o skupinski dinamiki	Delo s skupino	Uporaba kompetenc v praksi
E40	kako se dogovorit za pravila	Dogovarjanje pravil	Delo s skupino	Uporaba kompetenc v praksi
E41	kak vzpostaviti sploh odnos	Vzpostavljanje odnosa	Delo s skupino	Uporaba kompetenc v praksi
E42	ustvariti varen prostor	Ustvarjanje varnega prostora	Delo s skupino	Uporaba kompetenc v praksi
E43	Pa da upoštevaš njihove želje	Upoštevanje želja	Delo s skupino	Uporaba kompetenc v praksi
E44	da se pogovarjaš pač, da vejo, da jih slišiš	Pogovor	Delo s skupino	Uporaba kompetenc v praksi
E45	Js se velik z njimi potem pogovarjam o ljubezni pa o šoli pa o drugih vrstnikih, o temah, ki so njim blizu	Pogovor o temah, ki mladim blizu	Delo s skupino	Uporaba kompetenc v praksi
C26	jih razumem in ne tolk obsojam	-Razumevanje -Brez obsojanja	Razumevanje Sprejemanje	Uporaba kompetenc v praksi
F8	da res pokažeš, da ti je mar	Pokažeš, da ti je mar	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi

F9	Da na primer jih nimaš sam tisto uro na učni pomoči, ampak da poskrbiš za njih tud, ko jih vidiš na šoli	Poskrbiš za mlade izven skupnih srečanj	Vzpostavitev odnosa	Uporaba kompetenc v praksi
F10	jih povprašaj kako so, da jih pozdraviš	-Jih vprašaj kako so -Jih pozdraviš	Sodelovanje	Uporaba kompetenc v praksi
F11	si na tak način skoz vključen	Si vključen	Sodelovanje	Uporaba kompetenc v praksi
E46	dokler si samo na praksi nimaš take odgovornosti in maš za sabo mentorja	Na študijski praksi imaš za sabo mentorja	Manjša odgovornost na praksi	Uporaba kompetenc v praksi
E47	nisem mela opravka s papirologijo in sm lahko dala več poudarka na odnosu	Manj opravka s papirologijo, več poudarka na odnosu	Vzpostavitev odnosa	Uporaba kompetenc v praksi
E48	Ko si zaposlen pa vidiš tudi vse ostalo, tudi slabe stvari pridejo	Pridejo tudi slabe stvari	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

Katere kompetence pa so po vašem mnenju tiste, ki jih niste pridobile?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
A3	Jaz se ne počutim kompetentno dovolj, da bi šla do enga mladostnika in z njim odpirala ene težke teme	Odpiranje težkih tem	Pogovor	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
A4	v smislu, da bi znala pogovor odvoditi tako, da ga ne bi potisnila še globlje	Vodenje pogovora	Pogovor	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
A5	da z mladostnikom na primer odpreš temo o njegovi družinski preteklosti	Odpiranje teme o družinski preteklosti	Pogovor	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
A6	Če to temo odpreš, jo moraš znati tudi zapreti, na ustrezen način	Zapiranje teme na ustrezen način	Pogovor	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
G5	se strinjam s tem glede zapiranje teme, da ne končaš kr nekje	Primerno zaključena tema v pogovoru	Pogovor	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi

G6	Js včasih tut odreagirat nisem znala	Ne pridobljena kompetenca kako odreagirati	Reakcija	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
G7	Mi je mladostnik nekaj povedal in sem bila v šoku	Šok ob pogovoru z mladostnikom	Reakcija	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
G8	kar na primer na vajah zaigramo, se da voditi, odreagirati, ko pa je neka realna situacija pa se nisem počutla dovolj kompetentno	Ne pridobljena kompetenca kako odreagirati	Reakcija	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
H1	mislim, da okvirno se na faksu naučimo kako naj bi nekaj zgledlo, ampak dokler ne prideš na prakso in se tam soočiš z realnimi zadevami, ne veš	Soočenje z realnostjo v praksi	Praksa	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
H2	na faksu ne govorimo o realnih primerih in igramo samo tiste, ki se v praksi bolj ali manj ne zgodijo	Več realnih primerov v igrah vlog	Pogovor	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
H3	včasih ne vem, kak odreagirati	Ne pridobljena kompetenca kako odreagirati	Reakcija	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
D6	da se določene teme, ki so pomembne, na našem faksu spuščajo	Spuščanje pomembnih tem na fakulteti	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
D7	in zato ne pridobivamo nekega znanja, ki bi nas pripravilo na situacijo v praksi	Ne pripravljenost na situacijo v praksi	Praksa	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
D8	čisto konkretno; trgovine z ljudmi	Trgovina z ljudmi	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
D9	prisilne poroke	Prisilne poroke	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
D10	kako delati na CSD-ju	Delo na CSD-ju	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi

D11	kako izpolnit eno vlogo	Izpolnjevanje vlog na CSD-ju	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
D12	kako speljat neke postopke na CSD-ju	Delo na CSD-ju	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
D13	prva socialna pomoč – ful je pomembna, ampak nič ne govorimo o tem	Prva socialna pomoč	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
C4	Sploh kar se tiče postopkov	Delo na CSD-ju	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
C5	kaj dejansko delajo strokovni delavci	Delo na CSD-ju	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
C6	kako poteka prva pomoč	Prva socialna pomoč	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
C7	katere so storitve	Storitve	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
C8	ne znam odreagirat v neki situaciji	Ne pridobljena kompetenca kako odreagirati	Reakcija	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
C9	sm tut dostikrat samo gledala in nisem vedla kaj storit	Ne vednost kaj storiti	Reakcija	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
C10	Premalo poudarka je blo tudi na telesni govorici	Telesna govorica	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
C11	Na primer kako po telesni govorici prepoznati znake, ki kažejo na to, da je nekdo jezen	Telesna govorica	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
H5	na neki točki bi se mogli začeti pogovarjat o tem kako dejansko delati	Pogovor o tem kako delati	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
E6	se mi zdi da na faksu nismo nič rekli o otrocih s posebnimi potrebami	Otroci s posebnimi potrebami	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
E7	o ADHD-ju	ADHD	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri

				socialnem delu z mladimi
E8	o disleksiji	Disleksija	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
E9	avtizmu	Avtizem	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
E10	neke podporne tehnike	Podporne tehnike	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
E11	kaj to sploh je ADHD	ADHD	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
E12	kak delat s takimi otroki	ADHD	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
E13	čemu se je dobro izognit	ADHD	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
A10	nam dost bolj govorijo o nekih stigmah, ki jih majo ti otroci, premalo pa o konkretnih tehnikah dela z otroki s posebnimi potrebami	Otroci s posebnimi potrebami	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
A11	ta otrok je na nekih tabletah, to lahk pri njemu izzove tako in tako vedenje, stranski učinki so ti in ti	Stranski učinki tablet	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
F2	Pomoje velik tut nismo dobil glede mreženja	Mreženje	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
F3	Če ti prideš nekam na prakso, se morš povezovat z različnimi institucijami	Mreženje	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
F4	npr. da delaš v šoli in pol rabiš neko mnenje od psihologa alpa enga na nekem drugem področju, da ti bo pomagu	Povezovanje z različnimi strokami	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi

F5	pomembnost povezovanja različnih strok	Povezovanje z različnimi strokami	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
E14	tut premal dobl je to glede mej – na primer do kake meje bit prijatl z nekom na praksi in kje pol začet nek strokovni odnos	Meje z uporabniki	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
D15	asertivnost, kako bit odločen	Asertivnost	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
D16	kak včasih tud rečt »ne«	Asertivnost	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
C13	in potem tud vidiš na primer v ktirih poklicih vse lahko delaš kot socialni delavec	V katerih poklicih lahko delaš kot socialna delavka	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
C14	kako pridet do te službe, kaj rabiš, če hočeš to službo dobit	-Kako priti do službe socialne delavke -Kaj potrebuješ, če želiš določeno službo v poklicu socialne delavke	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
G9	vsa leta znanja samo kopičijo in nimam občutka, kot da se zares nadgrajujejo pa bi se morala	-Preveč kopičenja znanja -Več nadgradnje znanja	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
H9	Sem mela v prvem letniku, ko sm šla na prakso tako krizo, da nisem vedla kaj storit	Kriza na praksi	Praksa	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
E16	Premal je predmetov, ki bi poudarjali to praktično znanje – se pravi, da bi delali neke čist konkretne primere	Premalo predmetov s praktičnimi znanji	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
D20	pogrešam tud, da premal govorimo o enih aktualnih debatah	Predavanja o aktualnih temah	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
G17	js isto pogrešam mal več predavanj in debat o tem, kar je trenutno aktualno	Predavanja o aktualnih temah	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi

PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Kako pa bi po vašem mnenju naj pridobili kompetence, ki jih nismo?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
D14	več podpore s strani mentorice na faksu	Podpora mentorice na fakulteti	Mentorska srečanja	Predlogi za pridobivanje kompetenc
A7	moreš take stvari potem pridobit samoiniciativno	Samoiniciativno pridobivanje	Samoizobraževanje	Predlogi za pridobivanje kompetenc
A8	kar mi faks ne da, grem brat literaturo	Branje literature	Samoizobraževanje	Predlogi za pridobivanje kompetenc
A9	se grem ukvarjat s to mularijo, s takimi primeri, zato da pol to usvojim	Ukvarjanje z mladimi za usvojitev znanja	Samoizobraževanje	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D17	zagotovo s treningi	Treningi	Treningi	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D18	neko kontinuirano učenje o tem kako bit odločen, kako se naučit rečt »ne«	Kako reči »ne«	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
A12	Delo na konkretnih primerih	Konkretni primeri	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
A13	na izpitih pogrešam mal več tega govora o primerih	Več govora o primerih na izpitih	Izpiti	Predlogi za pridobivanje kompetenc
H6	Js pa mislim, da za reševanje primera morš znat teorijo	Znanje teorije za reševanje primerov	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
H7	Če ne boš vedu teorije, ne boš mel pojma, kak rešit primer	Znanje teorije za reševanje primerov	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
E15	Predmetnik bi blo treba spremenit pomoje	Sprememba predmetnika	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
E17	En predmet bi lahko bil na primer delo z otroki s posebnimi potrebami	Delo z otroki s posebnimi potrebami	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
E18	al pa analiziranje aktualnih primerov na področju dela z mladimi	Aktualiziranje primerov na področju dela z mladimi	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
B2	Men se zdi škoda, da so iz modula dali en predmet ven in je potem na primer naša generacija ponavljala predmet, ki ga je	-Odstranjen modulski predmet -Ponavljanje predmeta iz 1. letnika (Begunci, priseljenci, etnične manjšine)	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc

	delala v prvem letniku (Begunci, priseljenci, etnične manjšine)			
B3	Za modulske predmete se mi res zdi škoda, da jih dajo ven, ker naj bi bili bolj specifični in bi nam dali neko bolj konkretno znanje	Modulski predmeti s specifičnim znanjem	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
F6	škoda tud, da so psihologijo družine ven vrgl	Odstranjena Psihologija družine	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
F7	bi tam dobil ena dosti bolj konkretna znanja, kot eni predmeti, ki jih mammo zdej in kjer oddajamo iste stvar, kot smo jih v prvem letniku	Konkretna znanja pri predmetu Psihologija družine	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D19	dokler ne bojo začeli zahtevati več od nas, bojo eni pač zaspal skozi faks in bomo izgubljal na veljavnosti	Več zahtevanja s strani fakultete	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D21	Se pravi, da bi delal mal več o tem in da bi govoril tut o primerih iz medijev s profesorji	Primeri iz medijev	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
C12	da bi več vabli kakšnih strokovnjakov	Vabilo strokovnjakov	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
G11	bi blo dober, da bi se spremenil, da bi vnesl neke predmete, s kterimi bi lahk nardil pol enga tečaja alpa kvalifikacije za SD v šolstvu	Predmeti s kvalifikacijo za opravljanje poklica socialnega dela v šolstvu	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
G13	pomoje bi mogl bolj resno zastavit vse skupi, profesorji bi morali poskrbeti za te teme	-Resno zastavljene teme -Skrb profesorjev za nekatere teme	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
A15	moreš pač začeti sodelovat na predavanjih, se porinit malo v ospredje	Sodelovanje na predavanjih	Sodelovanje	Predlogi za pridobivanje kompetenc

G14	Pomoje bi res mogl profesorji začet več zahtevat od nas	Več zahtevanja s strani profesorjev	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
G18	Da bi govoril o teh primerih	Več govora o primerih	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
G19	jih analizirali	Analiza	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
H8	bi nas morali še bolj pripraviti na prakso	Večja pripravljenost na prakso	Praksa	Predlogi za pridobivanje kompetenc
H10	da bi se bolj pogovarjali o primerih, ki so možni, da se nam zgodijo na praksi	Pogovor o primerih, ki se lahko zgodijo na praksi	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
H11	da bi delali malo težje primere	Težji primeri	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D23	bi se mogla narediti selekcija, ktiri od profesorjev ma dejansko izkušnje na področju dela z mladimi, na primer v zavodu, in potem bi delali s takimi mentorji	Selekcija profesorjev glede izkušnje na določenem področju	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D24	taki profesorji bolj znali pomagati v nekih krizah	Pomoč profesorjev	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D25	ker se moreš počutiti varno in moreš vedeti, da maš nekoga, ki ti bo dal nasvet in nekoga, ki ma neki pojma o tej stvari in ti ne bo rekel samo »preštudiraj literaturo«	Občutek varnosti s strani profesorjev	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D26	nimajo vsi ok mentorjev na praksi in bi mogu faks bit ona baza, ki je varna	Občutek varnosti na fakulteti	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
E20	Mogoče bi mogli tu narediti neko selekcijo pri izbiri profesorjev, ki jih zaposlijo	Selekcija profesorjev pri zaposlitvi	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
E21	da pač majo ti neki let praktičnih izkušenj za sabo	Praktične izkušnje profesorjev	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D27	da bi tud profesorji šli skozi neka	Usposabljanje profesorjev kako biti mentorji	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc

	usposabljanja kako bit mentorji			
C16	Lahko bi se na primer na področju mladih bolj poglobili v zakonike, ki se jih tičejo	Zakoni na področju dela z mladimi	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
B10	bi se mogl standardi višat in bi mogl več od nas zahtevat	-Zvišanje standardov -Več zahtevanja s strani fakultete	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
C20	morjo tud profesorji dat svoj vložek, ker na primer enih velikrat sploh ni na predavanja in jih čakaš	Profesorji morajo dodati svoj vložek	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D42	Mal bolj bi mogu faks odgovorno zaposlovat profesorje	Bolj odgovorno zaposlovanje profesorjev	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
D43	in upoštevati tud ankete, ki jih študentje oddamo na koncu leta za vsak predmet	Upoštevanje anket ob koncu študijskega leta	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc

OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

Kako opremljeni se, glede na pridobljene kompetence, počutite za izvedbo pogovora z otrokom/mladostnikom?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
E49	Js se počutim usposobljeno	Občutek usposobljenosti	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
E50	mam tolko kilometrine s prostovoljnimi aktivnostmi, prakso, da vem kaj nardit	Občutek usposobljenosti zaradi kilometrine	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
D44	počutim se usposobljeno, konkretni primeri na praksi, kjer so me potisnli v neke situacije, sem se ogromno naučila in bi znala zvodit en pogovor	Občutek usposobljenosti zaradi konkretnih primerov na praksi	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
G28	trenutno se počutim usposobljeno	Občutek usposobljenosti	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
B13	Js bi rekla, da sm ene 70-80% opremljena	70-80% usposobljenost	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom

B14	ampak bi si upala, imam ta pogum	Imam pogum	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
C27	sm tam nekje na sredini	Nekje na sredini	Delna usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
A35	odvisn za kakšn pogovor bi šlo – če bi bil to pogovor z mladostnikom, zlorabljenim v otroštvu, bi mi blo težko, ker nimam dovolj znanja kako odpirat neko zlorabo	Odvisno od pogovora	Delna usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom

POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

Kaj bi potrebovali, da bi se počutili še bolj opremljene?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
G29	morš to nenehno vadit	Nenehna vaja	Vaja	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
G30	Sigurno pa izkušnje, ki jih mam, pripomorejo	Izkušnje	Izkušnje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
H12	da ti pol kilometrina da veliko samozavesti	Kilometrini, ki ti da samozavest	Izkušnje Strokovna samozavest	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
A37	Mentor je tut lahko pomemben člen	Mentor	Mentor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
A38	Da nas usmeri	Usmeritev	Mentor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
A39	da lahko reflektiramo z njim kaj je blo, kaj smo opazli	Refleksija z mentorjem	Mentor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
A40	da nam da potem feedback kako je blo, kje se še lahko izboljšamo	Povratna informacija mentorja	Povratna informacija	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
B15	edin na tak način rasteš, če maš	Debata	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju

	nekoga s komer debatiraš			pogovora z otrokom
B16	Tud intervizije	Intervizija	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
B17	aktivni	Aktiv	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
C28	vedenje, da nisi sam, da ne rabiš sam nosit bremena in teže	Vedenje, da nisi sam	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
C29	maš nek težek primer in da lahko o tem jasno spregovoriš s svojimi sodelavci	Spregovoriš s sodelavci o težkem primeru	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
E51	tudi mreža, ki si jo sam ustvariš	Ustvarjena mreža	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
E52	Da že zdej na primer veš, s kiro sošolko alpa ne vem, psihologinjo, bi se lahko pogovoril glede nekega primera pa ni nujno iz tvoje institucije	Pogovor glede primera s psihologinjo ali nekom drugim	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom

PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

Kako vidite prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc na področju dela z mladimi?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
D2	Faks je po mojem mnenju dal veliko teoretične podlage	Veliko teoretične podlage na fakulteti	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
C2	Sm bla štiri leta na CSD-ju in se mi zdi, da to kar se učimo tle in to kar je na praksi je dan in noč	Razlika v teoriji na fakulteti in praksi	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
C3	Js si zelo malo lahko pomagam na CSD-ju s tem, kar tle dobim	Razkorak med fakulteto in CSD-jem	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
H4	na faksu štiri leta ponavljajo stvari	Ponavljanje stvari skozi študij	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri

				pridobivanju kompetenc
G10	po koncu, če hočeš it na primer delat v šolo alpa ne vem, bit nek terapevt, moreš po koncu našega faksa še vedno neki doštudirat	Dodaten študij ob socialnem delu za prekvalifikacijo za delo v šoli	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
G16	Čeprav velikrat potem od strokovnjakov tud slišiš, da se mi tuki učimo črko A, zuni, v realnosti se pa dogaja črka B	Razkorak med znanjem na fakulteti in zahtevanim znanjem na praksi	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
E19	profesorji so res dobri teoretiki, ampak v praksi pa nimajo tolik izkušenj	Profesorji dobri teoretiki, ne praktiki	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
D36	Obvezna praksa je prva stvar	Praksa	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
D37	je že vzpostavljena neka mreža organizacij, kamor lahk greš	Vzpostavljena mreža organizacij kamor lahko greš	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
D38	če pa želiš kjerkol drugje delat lahk pa še vedno sam najdeš in greš tja	Opravljanje prakse kjerkoli	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
A20	da je velik prakse, to je ful dober	Veliko prakse	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
D39	če prideš s kako svojo idejo, jo lahk uveljaviš	Uveljavljanje idej za prakso	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
E27	da tud s temi nalogami za prakso faks pripomore, da sem bolj kompetentna	Naloge za prakso pripomorejo h kompetentnosti	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
E28	se mi je zdelo grozno jih delat, ker jih je ogromno, ampak zdej vidim, da sm lahko na tak način sama raziskovala neko temo, ki me zanima in dobila strokovno širino	Strokovna širina ob nalogah za prakso	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
E29	tud refleksije, ki jih mormo pisat	Pisanje refleksij	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri

	skozi celi faks niso tak slabe, kot jih hočemo prikazati			pridobivanju kompetenc
A21	faks dosti nardi na tem, da delamo na sebi s temi refleksijami in nalogami	-Delo na sebi -Refleksije -Naloge	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
C15	so mi velik dali pravni predmeti	Pravni predmeti dali veliko	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
B8	Velik stvari ni obveznih in študentje potem ne hodijo, ne jemljejo resno	-Neobvezne stvari na fakulteti -Ne resno jemanje fakultete s strani študentov	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
B9	Znižujejo se standardi	Znižanje standardov	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
A27	Profesorji premal zahtevajo od nas	Premalo zahtevanja s strani profesorjev	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
A28	vsak lahko pride na faks, ni previsoke omejitve	Ni previsoke omejitve za vpis na fakulteto	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
C17	faks se mogoč narediti z levo roko, sam pol je pa praksa, pa delo	Faks se da narediti z levo roko, ne pa tudi prakse in dela	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
C18	Tam pa ne moreš delat polovično pa z levo roko	Na praksi ne moreš delati polovično	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
C19	se je faks tuki zameru, ker se mi zdi, da res zahtevajo premal, da nisi v realnih stresnih situacijah, kolker si pol na praksi alpa na delu	Premalo zahtevanja s strani fakultete	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc

ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Na kateri strani je po vašem mnenju odgovornost za pridobivanje kompetenc na področju dela z mladimi – na strani izobraževalnega sistema (fakultete) ali na strani študenta?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
A14	Če ti daš vsaj mal od sebe, potem se lahk ogromno naučiš in lahk vseeno velik dobiš od tega faksa	Daš nekaj od sebe in dobiš veliko od fakultete	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
A22	Js mislim, da je 50-50	50-50	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc

D40	Oboje	Oboje	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
A23	mal večja odgovornost celo na nas samih	Odgovornost na nas samih	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
A24	zato, ker se mi zdi, da je ogromn študentov preveč pasivnih, brez občutka za to, kaj bi delali alpa zakaj so tuki	Pasivni študentje brez občutka zakaj so na fakulteti	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
A25	Velikrat se na faks povabi tud kakšnega strokovnjaka in potem nas izmed 80 študentov pride 5	Neudeležba na gostujočih predavanjih s strokovnjaki	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
A26	se pa potem mnogi ne zavedajo-zavedamo, kolk je na nas odgovornosti in kak pasivni smo	Pasivnost študentov	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
E30	To je taki začaran krog	Začaran krog	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
E31	kdo je bolj »kriv« - če mi ne hodimo več, ker mamo mi dosti, al če se profesorji več ne trudijo, ker smo mi tak pasivni	Kje je večja odgovornost: -Ka strani študentov, ker se ne trudijo -Na strani profesorjev, ker ne dajejo	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
B4	mislim, da je odgovornost na faksu, da ponudi najboljše možno	Fakulteta mora ponuditi najboljše možno	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
B5	nam ponudi kompetence kolker pač je zmožen	Fakulteta ponudi kolikor lahko	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
B6	bi se mogl 100% nardit na faksu in pol bi mogl tud mi, študentje, 100% zagrabit	100% delo fakultete in 100% delo študentov	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
B7	in delat po standardih faksa in izkoristit neke priložnosti – strokovnjake, obiske institucij	Študentje bi morali: -Delati po standardih fakultete -Izkoristiti predavanja strokovnjakov -Izkoristiti obiske institucij	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc

D41	smo začel mi študentje popuščat	Popuščanje študentov	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
G21	na tak način se mi zdi, da lahk vidiš kak odnos ma profesor do svojga predmeta	Odnos profesorja do predmeta	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
G22	In če ga ni, ne obvesti da ga ne bo, če zamuja brez opravičljivih razlogov, potem tud js ne morem met enakega odnosa do nekega predmeta	Odnos študentov do predmeta	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
G23	seveda tud odnos profesorja do študenta – če te jemljejo resno, potem ti tud resno jemlješ faks in predmet	Odnos profesorja do študenta	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
G24	velik je tud na njih, če veš zahtevajo, bolj resno vzameš, bolj resno študiraš tisto literaturo	Zahteva profesorjev po resnem študiju predmeta	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
C21	tut tista predavanja ko niso obvezna so pri enih profesorjih ful obiskana	Neobvezna predavanja obiskana	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
C22	ker majo resen odnos do predmeta	Profesorji resen odnos do predmeta	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
G25	more vsak prevzet svoj del odgovornosti	Vsi morajo prevzeti del odgovornosti	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
G26	če se js kot študent ničesar ne udeležujem pa nikamor ne grem na nobeno predavanje polpa na konc tle sedim pa rečem: »Nimam nobenih kompetenc!«. To ne gre, mormo prevzet odgovornost	Študentje moramo prevzeti odgovornost	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
G27	In potem tud profesorji, da niso jezni, če enkrat ne pridemo, ko organizirajo neko	Profesorji morajo prevzeti odgovornost	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc

	gostujoče predavanje, oni so pa prej tud ful zamujal in nismo mel predavanj			
B11	Najlaži je s prstom kazat kdo je kriv, mormo prevzet tud mi študenti svoj del odgovornosti	Študentje morajo prevzeti odgovornost	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
B12	in šele ko damo vse od sebe pol lahk rečemo: »Ok, mogoče pa tuki ne dobim nekih stvari dovolj podrobno s faksa	Dajanje vse od sebe	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc

9.8. PRILOGA 8: ODPRTO KODIRANJE INTERVJUJEV DEFINICIJA KOMPETENC

Kaj si predstavljaš pod pojmom kompetenca?

Tabela 9.8.1: Odprto kodiranje intervjujev

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
I1	znanja, ki jih imaš, glede tega kako se neke stvari lotiti	Znanje kako se lotiti neke stvari	Znanje	Definicija kompetenc
I2	teoretično, praktično	Znanje: -Teoretično - Praktično	Znanje	Definicija kompetenc
I3	osebne izkušnje	Osebne izkušnje	Izkušnje	Definicija kompetenc
I4	izkustvena znanja	Izkustvena znanja	Znanje	Definicija kompetenc
I5	zmožnost sodelovati z drugimi ljudmi	Sodelovanje z drugimi ljudmi	Sodelovanje	Definicija kompetenc
I6	prepletati njihovo znanje s svojim	Prepletanje znanja	Znanje	Definicija kompetenc
I7	iskanje informacij	Iskanje informacij	Informacije	Definicija kompetenc
I8	spoznati se na medije	Spoznati se na medije	Medijska pismenost	Definicija kompetenc
I9	sodelovanje z ljudmi na mednarodni ravni	Sodelovanje z ljudmi na mednarodni ravni	Sodelovanje	Definicija kompetenc
I10	razumevanje njihovih kultur in navad	Razumevanje kultur in navad	Razumevanje	Definicija kompetenc
I11	lahko razvijajo in širijo	Razvijanje in širjenje	Pridobivanje	Definicija kompetenc
I12	računalniške kompetence – kako stvari zapisati, prikazati	-Računalniške kompetence -Kako zapisati in prikazati stvari	Medijska pismenost	Definicija kompetenc

J1	da imaš neko znanje, vednost	-Znanje -Vednost	Znanje	Definicija kompetenc
J2	izkušnje, ki jih znaš uporabiti v danem trenutku in kontekstu	Izkušnje uporabne v danem kontekstu	Izkušnje	Definicija kompetenc
J3	Da znaš neko znanje fleksibilno uporabljati	-Uporaba znanja -Prilagajanje situaciji	Znanje Prilagajanje	Definicija kompetenc
J4	ga prilagajati situaciji	Prilagajanje situaciji	Prilagajanje	Definicija kompetenc
J5	sodelovati s človekom, s katerim delaš, da bo tudi zanj uporabno	Sodelovanje s človekom, s katerim delaš	Sodelovanje	Definicija kompetenc
J6	Kompetence razumem tudi kot stalno razvijajoče se	Stalno razvijajoče se	Pridobivanje	Definicija kompetenc
K1	neke sposobnosti	Sposobnosti	Sposobnosti	Definicija kompetenc
K2	da znaš tisto znanje, ki si ga pridobil tekom študija, prenesti v prakso	Prenos teorije v prakso	Prenos teorije v prakso	Definicija kompetenc
K3	strokovni način dela z udeleženci	Strokovni način dela	Strokovnost	Definicija kompetenc
L1	znanje, ki ga dobiš na določenem področju kjer študiraš	Znanje na določenem področju	Znanje	Definicija kompetenc
L2	torej znanje, ki ga dobiš na študiju socialnega dela za delo v praksi	Znanje za delo v praksi	Praksa	Definicija kompetenc
L3	kot nek okvir za delo, ki ti pomaga v praksi	Okvir za delo v praksi	Praksa	Definicija kompetenc
M1	priučena sposobnost, ki jo razviješ, lahko se jo naučiš od drugih	Priučene kompetence naučene od drugih	Pridobivanje	Definicija kompetenc
M2	jo dobiš iz prakse za opravljanje nekega dela	Dobiš iz prakse	Pridobivanje	Definicija kompetenc

PRIDOBLENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

Katere kompetence za delo socialne delavke si po tvojem mnenju pridobila tekom študija?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
I13	Aktivno poslušanje	Aktivno poslušanje	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija

I14	krepitev moči	Krepitev moči	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
I15	pozornost usmerjena na pozitivne stvari	Usmerjenost na pozitivne stvari	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
I16	da si pozoren na izjeme v dogodkih	Izjeme v dogodkih	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
I17	Pohvale	Pohvale	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
I18	proslavljanje z uporabniki vsakih malih korakov	Proslavljanje malih korakov	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
I19	da si čim bolj pristen	Si pristen	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija
I20	znaš hkrati postavljati meje	Postavljanje meja	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija
I21	si asertiven	Asertivnost	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija
I22	poskrbiš za sebe	Poskrbiš zase	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija
J7	Sposobnost razumevanja in prepoznavanja psihosocialnih pojavov	Razumevanje in prepoznavanje psihosocialnih pojavov	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
J8	odzivanja nanje	Odzivanje na psihosocialne pojave	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
J9	sposobnost vstopanja v življenjski svet ljudi	Vstopanje v življenjski svet ljudi	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
J10	komunikacijske spretnosti	Komunikacijske spretnosti	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija
J11	sposobnost kritičnega mišljenja	Kritično mišljenje	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija
J12	sposobnost ustvarjanja varnega in spodbudnega konteksta	Ustvarjanje varnega in spodbudnega konteksta	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
J13	sposobnost soustvarjanja	Soustvarjanje	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
J14	sposobnost razvijanja fleksibilnostih tehnik in metod SD	Razvijanje tehnik in metod SD	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija

K4	individualno delo	Individualno delo	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
K5	skupinsko delo	Skupinsko delo	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
K6	usvojiš nek nov način dela z mladimi	Razvijanje tehnik in metod SD	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
K7	da razvijaš inovativne pristope	Razvijanje tehnik in metod SD	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
K8	Da strokovno socialno delo lahko vpeljem v vsakdanje življenje	Socialno delo v vsakdanjem življenju	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija
K9	od komunikacije	Vodenje pogovora	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
K10	do soustvarjanja	Soustvarjanje	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
K11	do usmeritve k rešitvam	Usmerjenost na pozitivne stvari	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
K12	tudi sprejemajoč jezik, ki ga uporabljamo v socialnem delu	Sprejemajoč jezik	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
K66	brez teh smernic in tega znanja tudi ne bi znala začeti, končati pogovora, ustvariti varnega prostora	Pridobljeno znanje za: -Začetek pogovora -Konec pogovora -Ustvarjanje varnega prostora	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
L4	odprtost do vseh skupin, ne glede al so migranti, istospolni	Odprtost do vseh skupin	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
L5	in občutljivost do teh tem	Občutljivost tem	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
L6	vzpostavljanje odnosa	Vzpostavljanje odnosa	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
L7	dobiš občutek kako pristopit	Občutek pristopa	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
L8	kje gradit odnos	Gradnja odnosa	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
L9	kako se približati, pridružiti uporabniku	Vstopanje v življenjski svet uporabnika	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
L10	prisluhneš mladostniku, upoštevaš, da imajo vsi svoj glas	-Prisluhneš mladostniku -Upoštevaš, da imajo vsi svoj glas	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija

L11	raziščeš življenjski svet uporabnika	Raziskovanje življenjskega sveta uporabnika	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
L12	da razumeš kaj ga je pripeljalo do tega	Razumevanje	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
L13	tudi znanje, ki ga dobimo pri sinergetiki, ti vzorci	Znanje sinergetike o vzorcih	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
M3	Vodenje pogovora	Vodenje pogovora	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
M4	Aktivno poslušanje	Aktivno poslušanje	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
M5	konstantno reflektiranje	Reflektiranje	Delo na sebi	Pridobljene kompetence tekom študija
M6	vodenje skupine	Delo s skupino	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
M7	perspektiva moči	Perspektiva moči	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija
M8	iskanje izjem v pogovoru	Iskanje izjem	Delo z uporabnikom	Pridobljene kompetence tekom študija

NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC TEKOM ŠTUDIJA

Na kak način si tekom študija pridobivala kompetence?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
I23	Nisem čisto vseh dobil tuki na faksu	Ne vse kompetence pridobljene na fakulteti	Predznanje	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
I24	izkustveno učenje	Izkustveno učenje	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
I25	hodil tudi k terapevtki in sem še tam dobil neke kompetence	Obiskovanje terapevtke	Terapevt	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
I28	na vajah	Vaje	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
I30	v službi, v eni restavraciji s hrano	Služba v restavraciji s hrano	Študentsko delo	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
I31	dialoške pristope	Dialoški pristop	Učna vsebina	Način pridobivanja

				kompetenc tekem študija
I32	prisotne so bile tudi ostale profesorice, ki so nas potem korigirale	Korigiranje profesorice	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
I33	v varnem okolju	Varno okolje	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
I34	pisanje vsak dan	Pisanje vsak dan	Samoizobraževanje	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
I35	delam samorefleksijo	Samorefleksija	Samoizobraževanje	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
J15	na vajah	Vaje	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
J16	v predavalnici	Predavanja	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
J17	na praksi	Praksa	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
J18	vzporednem študiju psihoterapije sem zelo veliko dobila	Vzporedni študij psihoterapije	Drug študijski program	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
J19	Na vajah je bilo delo bolj specifično	Specifično delo na vajah	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
J20	praktično je bilo na praksi	Praksa	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
J21	si dobil primer (na praksi) in si mogu delati z njim	Delo na praksi	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
J22	predavanjih pa je bila podana predvsem teorija	Teorija na predavanjih	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
J23	prostovoljno delo sem tudi opravljala na različnih koncih – v stanovanjski skupini, osnovni šoli	Prostovoljno delo: -Stanovanjska skupina -Osnovna šola	Prostovoljno	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
J24	študij psihoterapije pa morem rečt, da mi je velik dal v smislu, da	Spoznavanje same sebe preko vzporednega študija	Samoizobraževanje	Način pridobivanja kompetenc tekem študija

	sem spoznavala sama sebe			
J41	vem, da je to odvisno tudi od mentorja na praksi, ki ga dobiš	Odvisno od mentorja na praksi	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
K13	Največ sem jih dobila skozi prakso	Največ skozi prakso	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
K14	pri tem pomembno tudi, da imaš dobrega mentorja – tako na učni bazi kot na fakulteti	Dober mentor na učni bazi in na fakulteti	Profesorji in mentorji	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
K15	sem se tudi samoizobraževala	Samoizobraževanje	Samoizobraževanje	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
K16	Prebirala sem literaturo in se na tak način učila in pridobivala kompetence	Prebiranje literature	Samoizobraževanje	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
K17	vpisala sem se v srednješolski program predšolske vzgoje	Srednješolski program predšolske vzgoje	Drug študijski program	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
K18	študentsko delo v vrtcu	Študentsko delo v vrtcu	Študentsko delo	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
K19	tam sem lahko z otroki preizkusila različne usvojene kompetence, načine dela	Preizkus različnih načinov dela	Študentsko delo	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
K20	Imela sem tudi svoj pevski zbor deklet do 10 let, kjer ni šlo samo za to, da se učimo peti, temveč je bilo veliko pogovora	Pevski zbor deklet	Prostovoljno	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
L14	predvsem prek predavanj	Predavanja	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
L15	tudi igre vlog	Igre vlog	Učna vsebina	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
L16	praksa	Praksa	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
L17	prostovoljno delo vsekakor. Sem šla na eno srednjo šolo in delam tam še danes	Prostovoljno delo na srednji šoli	Prostovoljno	Način pridobivanja kompetenc tekom študija
L36	<u>potem je od tebe odvisno, kaj si izbereš</u>	-Odvisno kaj izbereš za prakso	Praksa	Način pridobivanja

	<u>za prakso, ker vse pač niso enako kvalitetne</u>	-Niso vse enako kvalitetne		kompetenc tekem študija
M9	največ iz prakse	Praksa	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
M11	Erasmus izmenjavi na Nizozemskem	Erasmus izmenjava na Nizozemskem	Izmenjava	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
M12	Šel sem specifično tja, ker je bil modul zasnovan kot kreativne metode in ustvarjalnost pri delu	Modul na izmenjavi: -Kreativne metode -Ustvarjalnost pri delu	Izmenjava	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
M13	prostovoljno delo	Prostovoljno delo	Prostovoljno	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
M29	ampak velik več sem dobil iz prakse	Praksa	Praksa	Način pridobivanja kompetenc tekem študija
M56	dobil preko samoizobraževanja. Sam sem se pozanimu	Samoizobraževanje	Samoizobraževanje	Način pridobivanja kompetenc tekem študija

UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

Kako pa si do sedaj uspela uporabiti kompetence na področju dela z mladimi v praksi?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
I014	Aktivno poslušanje na primer sem še izboljšal v praksi	Izboljšano aktivno poslušanje	Poslušanje	Uporaba kompetenc v praksi
I105	se mi zdi, da sem tudi uspešen pri iskanju izjem – ko ti mladostnik neki govori in potem se naslednjič tega spomniš in je to kot neka izjema – dober primer	Uspešen pri iskanju izjem	Krepitev moči	Uporaba kompetenc v praksi
I106	primer kako sodelovati z družino	Sodelovanje z družino	Sodelovanje	Uporaba kompetenc v praksi
I107	kako krepiti njihovo moč skupaj in moč vsakega posameznika	-Krepitev moči skupaj -Krepitev moči posameznika	Krepitev moči	Uporaba kompetenc v praksi
I108	da sem občutljiv kako neko stvar povem mladim ali pa v družini	Občutljivost na način govora o neki stvari v družini ali mladim	Občutljivost	Uporaba kompetenc v praksi

J51	so mi pa pomagali drugi socialno delovni koncepti, ki sem jih lahko uporabila in prilagodila delu z mladimi	Socialno delovni koncepti prilagojeni delu z mladimi	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi
J52	Spremljanje otrok v osnovni šoli, ki imajo čustvene, vedenjske, učne, socialne, duševne in druge težave	Spremljanje otrok	Spremljstvo	Uporaba kompetenc v praksi
J53	Perspektiva moči pri mladostnikih, torej, da nisi v nadrejenem položaju	-Perspektiva moči pri mladostnikih -Ne nadrejenost v položaju	Položaj moči	Uporaba kompetenc v praksi
J54	ustvarjanje in vzdrževanje varnega odnosnega konteksta, da se mladostnik ob tebi varno počuti	Ustvarjanje in vzdrževanje varnega odnosa	Varen prostor	Uporaba kompetenc v praksi
J55	komunikacijske veščine, da veš kaj reči v nekem trenutku	Komunikativnost	Osebnostne lastnosti	Uporaba kompetenc v praksi
K54	preko prakse, kjer sem bila pod vodstvom mentorjev	-Preko prakse -Vodstvo mentorja	Manjša odgovornost na praksi	Uporaba kompetenc v praksi
K55	pa tudi preko pisanja dnevnikov	Pisanje dnevnikov	Pisanje	Uporaba kompetenc v praksi
K56	Potrebno je samoreflektirati	Samorefleksija	Refleksija	Uporaba kompetenc v praksi
K57	Preizkušati različne pristope, ki nam ustrezajo ali ne ustrezajo	Preizkus različnih pristopov	Preizkušanje	Uporaba kompetenc v praksi
K58	Moraš imeti pogum, saj smo pač v učnem procesu, se učimo	Pogum za učenje v učnem procesu	Osebnostne lastnosti	Uporaba kompetenc v praksi
K59	da je potem zadaj še vedno nekdo, pri komer lahko preveriš, se pozanimaš o nečem	Posvetovanje in preverjanje primera še z nekom	Podpora	Uporaba kompetenc v praksi
L40	Na šoli, kjer delam, imamo dijaka, ki se definira kot ona, dala si je žensko ime	Dijak se definira kot ona	Sprejemanje	Uporaba kompetenc v praksi

L41	Sem mela nek pogovor z njo in sem jo vprašala, a želi, da jo naglasim z ona ali on in je rekla ona	Pogovor o naglašanju te dijakinje z »ona« ali »on«	Občutljivost	Uporaba kompetenc v praksi
L42	To je malenkost, ampak sem se ji uspela približati	Uspešno približanje	Prilagajanje	Uporaba kompetenc v praksi
L43	Tud recimo, če nekdo noče sodelovati al pa jim je težko kaj povedat ne rečem, da mormo zdej kakoli nardit, da po vsej sili mora sodelovati	Ne želja mladostnikov po sodelovanju	Sprejemanje	Uporaba kompetenc v praksi
L44	ampak razumem, da so mogoče nekateri bolj zadržani in potem sprašujem počasi, postopoma	-Razumevanje o zadržanosti mladostnikov -Postopno spraševanje	Razumevanje	Uporaba kompetenc v praksi
L45	se ustvari varen prostor	Varen prostor	Varen prostor	Uporaba kompetenc v praksi
L46	da želim slišati tudi njegovo/njeno mnenje, da me zanima, kaj si misli o neki stvari	Slišanje mnenj	Poslušanje	Uporaba kompetenc v praksi
L47	Čim bolj probam bit socialno-delovna	Socialnodelovnost	Osebnostne lastnosti	Uporaba kompetenc v praksi
L48	nisem js tista, ki bo za dijake – uporabnike povedala, kaj je prav, ampak lahko pa povem kaj mislim in na koncu oni odločijo kaj bodo s to informacijo	Odločitev dijakov kaj naredijo z informacijo	Položaj moči	Uporaba kompetenc v praksi
M14	te kreativne metode, k smo jih delal na Erasmusu sem potem lahko uporabu na praksi	Uporaba kreativnih metod	Kreativnost	Uporaba kompetenc v praksi
M15	Aktivno poslušanje recimo men predstavlja to, da sem pozoren na to, da sem pozoren na stvari, ki mogoče ne delujejo pomembne, se pa	Aktivno poslušanje	Poslušanje	Uporaba kompetenc v praksi

	pojavnjajo konstantno			
M16	da nisem predvidevu, kaj je pomembno, ampak da sem se res prej z mladimi pozanimal, če jim je neka stvar zares pomembna	Brez vnaprejšnjega predvidevanja	Poslušanje	Uporaba kompetenc v praksi
M17	Da nisem prekinjal med poslušanjem	Brez prekinitve med poslušanjem	Poslušanje	Uporaba kompetenc v praksi
M18	perspektiva moči pa predstavlja en primer punce, s ktiro sem mel osebna svetovanja	Perspektiva moči uporabnice	Položaj moči	Uporaba kompetenc v praksi
M19	Konstantno se je pa pojavljala ena tema in to je blo navdušenje nad mačkami	Konstantno ponavljanje teme uporabnice	Poslušanje	Uporaba kompetenc v praksi
M20	ko je govorila o tem, je žarela	Žar uporabnice ob govoru	Poslušanje	Uporaba kompetenc v praksi
M21	je prišlo do tega, da je na vseh delavnicah začela delati kipe iz mačk, pisat pesmi o mačkah	Pisanje in ustvarjanje uporabnice o mačkah	Krepitev moči	Uporaba kompetenc v praksi
M22	To je postal nek njen fokus	Fokus uporabnice	Krepitev moči	Uporaba kompetenc v praksi
M23	njej je bla to neka nova izkušnja, da nekaj zmore, meni pa, da sem znal v njej to prepoznati	-Nova izkušnja za uporabnika -Prepoznanje socialnega delavca	Krepitev moči	Uporaba kompetenc v praksi

POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

Katere kompetence bi še potrebovala pri socialnem delu z mladimi, pa jih nisi dobila?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
I40	več odgovora na to kako delati	Odgovor na kako delati	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I42	več tega, kako naj si razlagam svoja čustva, notranje procese, ki se mi dogajajo	Razlaga notranjih, čustvenih procesov	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I44	kreativen pristop sodelovanja z ljudmi	Kreativni pristop sodelovanja z ljudmi	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I45	hkrati poskrbiš za sebe	Skrb zase	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri

				socialnem delu z mladimi
I47	vedenje kako postaviti vprašanja v pogovoru	Kako postaviti vprašanja v pogovoru	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I48	varen prostor med profesorji in študenti	Varen prostor med profesorji in študenti	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I51	meni bi bilo bolje, če bi ga (praktičnega) bilo več	Več praktičnega znanja	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I52	izkustvenega	Izkustveno znanje	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I53	kako obvladovati mejo med učno pomočjo in med tem kako ne biti učna pomoč in biti strokovni delavec	Meja med učno pomočjo in strokovnim delom	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I54	smo lahko velikokrat izkoriščani za učno pomoč in ne vem kako to razložiti	Meja med učno pomočjo in strokovnim delom	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I55	kako poskrbeti za to, da delaš svoje delo	Skrb zase	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I56	Kako uskladiti neka ta pričakovanja sodelujočih– v družini na primer pričakujejo, da boš učil njihovega otroka, ti pa se na faksu nisi učil, kako učiti nekoga	Usklajevanje pričakovanja sodelujočih	Praksa	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I57	povedati, imeti pogum, da to ni tvoja vloga	Pogum povedati kaj tvoja vloga	Praksa	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I58	kako delati s skupino	Delo s skupino	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I59	kako motivirati ljudi	Motivacija ljudi	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I60	kako ustvariti varne kontekste	Ustvarjanje varnih kontekstov	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
I61	kako povezovati organizacije med seboj	Mreženje	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi

164	kako naj kot študent odreagiram	Kako odreagirati kot študent	Reakcija	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
172	kako uporabljati izjeme v odnosu	Uporaba izjem v odnosu	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
173	kako uporabljati humor	Uporaba humorja	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
175	tudi tišina – tudi s tem ne vem točno kako delati	Kako delati s tišino	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
176	Kje ji nameniti prostor, kje je potrebno imeti besede	Kako delati s tišino	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
177	še vedno premalo poznam svoje osebno notranje delovanje	Razlaga notranjih čustvenih procesov	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
178	psihične strukture	Psihične strukture	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
179	modeli osebnosti	Modeli osebnosti	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
180	kako delati v primeru travm	Delo v primeru travm	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
181	kako sprožati kreativnost pri ljudeh	Sprožanje kreativnosti	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
182	Kako ljudem predajati, da so sami odgovorni zase	Meje z uporabniki	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
183	da so asertivni	Asertivnost	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
186	branja telesne govornice	Telesna govornica	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
187	nezavedne, neverbalne komunikacije analizirajo	Analiza: -Nezavedne komunikacije -Telesne govornice	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
188	kako se pogovarjati z ljudmi, ki so bili žrtve	Delo v primeru travm	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri

	spolnega ali kakršnega koli nasilja			socialnem delu z mladimi
J29	Več o na primer travmah v otroštvu	Delo v primeru travm	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
J30	družinski dinamiki	Družinska dinamika	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
J32	konkretnimi pristopi pri delu z otrokom	Tehnike dela z otrokom	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
J33	tehniki dela z otrokom	Tehnike dela z otrokom	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
J68	znanja iz razvojne psihologije	Razvoj otroka	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
J69	kako se otrok razvija	Razvoj otroka	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
J70	kaj zna pri določenih starosti	Razvoj otroka	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
J71	na psihološkem in fizičnem nivoju	-Psihološki nivo otroka -Fizični nivo otroka	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
K32	znanje s področja duševnega zdravja	Duševno zdravje	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
K33	Od avtizma	Avtizem	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
K34	Downovega sindroma	Downov sindrom	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
K35	govorno-jezikovnih ovir	Govorno-jezikovne ovire	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
K36	ampak pogrešam pa metode dela, ki jih lahko uporabimo z otroki, ki so na primer avtisti	Podporne tehnike	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
L18	Kako pristopiti k različnim mladostnikom	Tehnike dela z otrokom	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi

L19	eni iz bolj ranljivih družin, eni so bolj odprti	Mladostniki: -Iz ranljivih družin -Bolj odprti	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
L20	Da bi več govorili o teh razlikah	Tehnike dela z otrokom	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
L21	podlaga o različnih ovirah, ki jih imajo mladostniki	Ovire mladostnikov	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
L22	kako pristopiti komu z avtizmom	Tehnike dela z otrokom	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
L23	tudi kakšen odnos sploh moramo vzpostaviti	Kako razločiti mejo med učno pomočjo in strokovnim delom	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
L24	mi manjka tudi več znanja o meji	Meje z uporabniki	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
L25	kje tudi poskrbeti sam zase	Skrb zase	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
M46	da bi specifično vedu kako mladostniku pomagat	Pogovor o tem kako delati	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
M47	Kakšne so opcije pomoči mladostnika, da ga odstranimo iz okolja, ki je njemu nevarno	Ustvarjanje varnih kontekstov	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
M48	Kam poslat na primer nekoga, ki je mladoleten	Institucionalno znanje	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
M49	kam poslat specifično kakšen spol	Institucionalno znanje	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
M50	duševno zdravje mladih	Duševno zdravje	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
M51	samopoškodbenega vedenja	Samopoškodbeno vedenje	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
M52	motenj prehranjevanja	Motnje prehranjevanja	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
M53	samomorilnosti	Samomorilnost	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri

				socialnem delu z mladimi
M54	Na koga naj se tuki sploh obrnem, katere strokovnjake naj naslovim	Povezovanje z različnimi strokami	Učna vsebina	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi
M55	kako odreagirati na to samopoškodovanje al pa motnje hranjenja al pa samomorilnost mladostnika	Reakcija na: - Samopoškodovanje -Motnje hranjenja -Samomorilnost mladostnika	Reakcija	Potrebne kompetence pri socialnem delu z mladimi

PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Kako bi po tvojem mnenju naj pridobili kompetence, ki jih nismo?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
I39	bi bilo dobro imeti še več izkustvenih vaj	Izkustvene vaje	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I43	da bi imeli na primer gledališče, kjer bi lahko izrazili, izživel to, kar se nam dogaja in se preko tega učili na izkustven način	-Gledališče -Učenje na izkustven način	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I46	Še več bi na primer lahko bilo iger vlog	Več iger vlog	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I49	so šli na razne večdnevne taborne, kjer so se profesorji in študentje med seboj povezali, bolje spoznali	Večdnevni tabori, kjer se študentje in profesorji povezali	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I50	stvari bi morale biti kontinuirane – enkrat na teden pri istem profesorju na primer	Kontinuiteta srečevanj	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I62	Vse to bi se dalo pogovarjati se na mentorskih	Pogovor na mentorskih	Mentorska srečanja	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I63	Da bi se potem na mentorskih – to se mi zdi da manjka, več pogovarjali o neki vsebini	Pogovor na mentorskih o vsebini	Mentorska srečanja	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I65	mentorske skupine lahko imajo tu pomembno vlogo	Mentorske skupine	Mentorska srečanja	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I67	mentorskim bi morali nameniti več časa	Več časa mentorskim skupinam	Mentorska srečanja	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I68	da se izpostavimo	Se izpostavimo	Sodelovanje	Predlogi za pridobivanje kompetenc

I69	da povemo to, kar doživljamo	Povemo, kar doživljamo	Sodelovanje	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I70	in da se iz tega potem tudi učimo	Se iz tega učimo	Sodelovanje	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I71	bi nas morali tudi profesorji pri tem bolj spodbujati	Spodbuda profesorjev	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I74	mogoče bi mogli imeti en predmet humorja, da bi se učili nekih tehnik, ki lahko pripomorejo k izboljšanju vzdušja	-Predmet humorja -Tehnike, ki pripomorejo k izboljšanju vzdušja	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I84	Več bi moralo biti vsebine	Več vsebine	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I85	ki bi se jo moralo potem delati izkustveno, na primerih	Izkustveno delo	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I102	Mogoče vseeno pogrešam več sodelovanja med študenti in fakulteto	Več sodelovanja med študenti in fakulteto	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
I103	Da se predlogi, ki jih imamo – npr. to izkustveno učenje, da se potem to uresniči	Uresničitev predlogov študentov	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J26	Absolutno tudi bolj organizirana in kvalitetna praksa	Praksa: Bolj organizirana – Kvalitetnejša	Praksa	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J27	Več vsebin in bolj poglobljene	Bolj poglobljene vsebine	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J28	manj ponavljanja vsebin pri predmetih iz dodiplomskega študija	Manj ponavljanja vsebin pri predmetih dodiplomske stopnje	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J34	Da bi se na praksi imeli možnost naučit kaj v aktivni vlogi	Aktivnejše učenje na praksi	Praksa	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J35	da ne bi bilo toliko poudarka na opazovanju	Manj poudarka na opazovanju na praksi	Praksa	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J36	pomoči mentoricam	Manj poudarka na pomoči mentoricam	Praksa	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J37	papirologiji	Manj poudarka na papirologiji	Praksa	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J38	da bi lahko tudi samostojno opravili kakšne naloge	Samostojno opravljanje nalog na praksi	Praksa	Predlogi za pridobivanje kompetenc

J39	imeli stike z otroki	Stiki z otroki	Praksa	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J40	in starši	Stiki s starši	Praksa	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J45	Z organizacijo vsebin	Organizacija vsebin	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J46	primer z izkustvenimi delavnicami	Izkustvene delavnice	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J47	izkustvenimi vajami	Izkustvene vaje	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J48	reflektiranimi izkušnjami	Reflektirane izkušnje	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J72	definitivno, bi morali vnesti teme razvoja na primer v enega izmed predmetov	Vnašanje tem razvoja otroka v predmet	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J73	razvojno psihologijo, v katerikoli predmet	Predmet razvojna psihologija	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
J74	Mogoče na magistrski stopnji v predmet svetovalno delo v vzgoji in izobraževanju	Vnašanje tem razvoja otroka v predmet svetovalno delo v vzgoji in izobraževanju	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
K37	v sklopu predmeta šolsko svetovalno delo, kjer bi se lahko en del namenil metodam dela z otroki s posebnimi potrebami	Vnašanje teme metode dela z otroki s posebnimi potrebami v predmet šolsko svetovalno delo	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
K38	že na dodiplomski stopnji za vse študente, ne samo za tiste na mladih, imeti predmet o poznavanju ovir uporabnikov	Predmet o prepoznavanju ovir uporabnikov na dodiplomski ravni	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
K39	ne rabiš potem na magisteriju še enkrat dati vse to čez, ampak se lahko res osredotočiš na metode dela – gradiš	Nadgradnja metod dela	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
K41	bi prakse lahko bilo še več oz. bi lahko bila v prvem in drugem letniku bolj strnjena in ne samo en oz. dva tedna	-Več prakse -Bolj strnjena v prvem in drugem letniku	Praksa	Predlogi za pridobivanje kompetenc

K51	način, k fakulteta zahteva prisotnost na predavanjih se mi ne zdi primeren način spodbude	Zahtevanje prisotnosti na predavanjih ne primeren način spodbude	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
K52	si ne želim tega nadzorovanja	Brez nadzorovanja	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
K53	faks lahko spodbudi in motivira študente tako, da se med študenti in profesorji vzpostavi nek dogovorni način sodelovanja	Fakulteta lahko: -Spodbudi in motivira študente -Med študenti in profesorji vzpostavi dogovorni način sodelovanja	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
L26	se mi zdi, bi se morali naši profesorji med seboj uskladiti glede stvari, ki jih predavajo	Usklajenost profesorjev glede stvari, ki jih predavajo	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
L27	eni se grejo bolj profesionalni način in pravijo, da so meje pomembne, drugi trdijo, da so meje nepomembne	Usklajenost, ker: -Nekateri profesorji menijo, da meje pomembne -Nekateri profesorji menijo, da meje nepomembne	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
L28	s to igro vlog bi lahko veliko naredili	Igra vlog	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
L29	bi morali dajati več poudarka, nas bolj spodbujati pri temu	Več poudarka na igri vlog	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
L30	Da bi po koncu vaj dobila en feedback	Feedback	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
L31	tistega, ki vodi vaje, moreš dobit potem neko povratno informacijo	Vodja vaje poda povratno informacijo	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
L32	če ti samo to igraš na vajah in potem greš, ostaneš prazen s tem, se počutiš nekompetentnega	Občutek nekompetentnosti brez povratne informacije	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
L33	da bi imeli predmet o ovirah pri mladostnikih	Predmet o ovirah mladostnikov	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
L34	Več bi morali biti »kako« delati, več konkretnih primerov	Več konkretnih primerov	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
M41	Marsikdo, k ima enosmerno predavanje je potem zaprtem mehurčku, od koder gredo informacije samo v eno smer, brez	Enosmerno predavanje profesorjev brez interesa o tem, kaj meni druga stran	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc

	interesa za védenje kaj meni druga stran			
M42	Poiskati poslušalce	Poiskati poslušalce	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
M43	jih doseči z informacijami, vprašanji, praktičnimi izkušnjami	Doseči poslušalce (študente): -Z informacijami -Z vprašanji -S praktičnimi izkušnjami	Fakulteta	Predlogi za pridobivanje kompetenc
M44	Bil je en predmet, kjer so se pregledala vsa ta društva, zavodi, stanovanjske skupine za mlade	Odstranjen predmet, kjer se pregledala društva, zavodi, stanovanjske skupine za mlade	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
M45	Naša generacija pa tega ni doživela, ni šla obiskat ničesar	Generacija 2017/18 ni šla obiskat nobenega izmed zavodov	Predmetnik	Predlogi za pridobivanje kompetenc
M57	Tekom predavanj	Predavanja	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc
M58	vaj	Vaje	Učna vsebina	Predlogi za pridobivanje kompetenc

OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

Kako opremljeno pa se, glede na pridobljene kompetence, počutiš za izvedbo pogovora z otrokom/mladostnikom?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
I109	da se počutim precej bolj opremljenega, kot, ko sem začel s študijem	Precej večja usposobljenost kot na začetku študija	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
I110	Če imam lestvico od 1-10, bi rekel 8	Od 1 do 10, opremljenost 8	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
J56	Počutim se opremljeno in kompetentno za pogovor s človekom	Opremljenost za pogovor s človekom	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
J57	pogovor z otroki je nekoliko bolj specifičen	Pogovor z otroki bolj specifičen		Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
J58	se počutim srednje opremljeno	Srednja opremljenost	Delna usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
K60	V tem trenutku se mi zdi, da sem dovolj opremljena	V tem trenutku dovolj opremljena	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom

K61	imam trenutno za sabo že nekaj pogovorov, ki jih izvajam v vrtcu	Izvajani pogovori v vrtcu	Razlog za usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
K62	kjer so prisotni še starši, logopedi, vzgojitelji	Prisotnost staršev, logopedov, vzgojiteljev	Razlog za usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
K63	delamo te individualne načrte za otroke s posebnimi potrebami	Individualni načrti za otroke s posebnimi potrebami	Vsebina pogovora	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
K64	Pri vsakem sem si stvari zapisala in ugotovila, da mi je pri prvem pogovoru manjkalo to, pri drugem to, pri tretjem tisto	Zapis pri vsakem pogovoru kaj manjkalo	Razlog za usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
L49	Včasih se sploh ne čutim opremljeno	Občasen občutek ne opremljenosti	Delna usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
L50	Včasih se izgubim med pogovorom	Občutek izgubljenosti med pogovorom	Razlog za neusposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
L51	potem pomembno, to so nam tud na faksu povedali, da to podeliš to, da zdej ne veš več kako naprej, da si se izgubil	Podelitev, da ne veš kako naprej, da si se izgubil	Strategije v pogovoru	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
L52	skupi z uporabnikom prideta ven iz tega	Soustvarjanje	Strategije v pogovoru	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
L53	Pomoje nikoli ne moreš rečt, da si čisto opremljen	Čista opremljenost nikoli dosegljiva	Delna usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
L54	Pomembno je, da poslušáš, da ga sprejemaš	-Poslušanje -Sprejemanje	Strategije v pogovoru	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
M59	Zlo	Občutek velike usposobljenosti	Usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
M60	ne vem, al je to posledica faksa al nekih mojih osebnih lastnosti	Posledica fakultete ali osebnih lastnosti	Razlog za usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom
M61	posledica predmeta Praksa na fakulteti, ne pa sam faks po sebi	Praksa	Razlog za usposobljenost	Opremljenost za vodenje pogovora z otrokom

POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

Katere kompetence bi potrebovala, da bi se počutila še bolj opremljena za izvajanje pogovora?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
I111	da bi imel terapijo še naprej	Terapija	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
I112	imam kontekst, v katerem se lahko o vseh teh stvareh pogovarjam s svojo terapevtko	Pogovor s terapevtko	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
I113	je varen in zaupen prostor	Varen in zaupen prostor	Varnost in zaupnost	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
I114	Da se pač o vsem, kar se ti dogaja, iskreno pogovarjaš	Iskren pogovor o dogajanju	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
I115	moraš biti pogumen	Pogum	Osebnosti	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
I116	največ napreduješ preko pogovora	Največji napredek preko pogovora	Pogovor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
I117	preko nekega »life coachinga«	»Life coaching«	Mentor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
I118	konkretnega feedbacka	Konkretna povratna informacija	Povratna informacija	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
I119	Seveda morajo biti ti direktni feedbacki podani na spoštljiv način	-Direktna povratna informacija -Povratna informacija podana na spoštljiv način	Povratna informacija	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
I120	To bi na primer potreboval na fakulteti, ko se gremo igrati vlog – po koncu bi potem prav prišel nek feedback	Povratna informacija po koncu iger vlog	Povratna informacija	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
J59	Otroku se moraš znati približati s pravo komunikacijo	Prava komunikacija z otrokom	Znanje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
J60	uporabljati moraš besede, ki so njim blizu in ne kompleksnih besed, ki jih uporabljamo odrasli oz. socialni delavci	Uporaba besed, ki otrokom blizu	Znanje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom

J61	več znanja iz razvojne psihologije	Znanje razvojne psihologije	Znanje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
J62	razvoj mišljenja in razumevanja pri otroku, da bi lažje prilagodila komunikacijo	-Razvoj mišljenja pri otroku -Razvoj razumevanja pri otroku	Znanje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
J63	sicer pa le več izkušenj	Več izkušenj	Izkušnje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
J64	še več prakse	Več prakse	Praksa	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
J65	da bi bile izkušnje iz prakse reflektirane	Reflektirane izkušnje na praksi	Praksa	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
J66	To bi morali še v večji meri početi z mentorji na fakulteti	Več refleksije z mentorji na fakulteti	Mentor	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
J67	da bi nam na praksi bolj zaupali, da bi lahko bolj aktivno sodelovali	Več zaupanja na praksi	Praksa	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
K65	pogovori, ki smo jih izvajali na vajah, preko iger vlog, so dobre smernice, ampak dokler ne preizkusiš sam v praksi, na nekem resničnem primeru, ne boš zares vedel, kakšen pristop ti ustreza	Preizkus primera na resničnem primeru	Primeri	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
K67	še vedno moraš stvari potem poskusiti	Preizkušanje	Praksa	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
K68	manjkajo resnični primeri	Manko resničnih primerov	Primeri	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
K69	da sodelujoči nismo sošolci in da ni igra vlog, ampak da so resnični ljudje, ljudje v procesu pomoči	Sodelujoči resnični ljudje v procesu pomoči	Primeri	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom

K70	moral faks dodati še ta izkustveni, resnični del	Fakulteta bi morala: -Dodati izkustveni del -Dodati resnični del	Primeri	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
K71	bi nas potem profesorji lahko tudi ocenili, nam dali takojšen feedback	Povratna informacija profesorjev	Povratna informacija	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
K72	lahko bi potem bili to ljudje, ki niso z nami na faksi – ne nujno ljudje, ki imajo resno ogrožujočo težavo, ampak nekaj, da bi lahko vadili ta resnični primer	Vaja na resničnih primerih	Primeri	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
K73	več znanja o razvoju otroka in mladostnika	-Več znanja o razvoju otroka -Več znanja o razvoju mladostnika	Znanje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
K74	kateri so tisti pokazatelji (jezikovno, motorično, grafično, socialno), ki kažejo na razvoj	Znanje o: -Jezikovni pokazatelji razvoja -Motorični pokazatelji razvoja -Grafični pokazatelji razvoja -Socialni pokazatelji razvoja	Znanje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
K75	da jih znaš prepoznati	Prepoznanje	Znanje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
L55	se bi takrat skušala spomnit kakega primera s faksa, kaj smo rekl, kaj naj bi naredil v takem primeru			Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
L56	izkušnje	Izkušnje	Izkušnje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
L57	To je potem tisto, k ti dajo večjo sigurnost, opremljenost	Izkušnje dajo pripravljenost in opremljenost	Izkušnje	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
M62	Kar bi rabu je ta strokovna samozavest	Manko strokovne samozavesti	Strokovna samozavest	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom

M63	se včasih počutim manjvredno, ko začne govorit kaka psihoterapevtka al pa psihologinja	Občutek manjvrednosti ob pogovoru s psihoterapevti ali psihologi	Strokovna samozavest	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
M64	Oni mislijo da vejo, js, socialni delavec pa verjamem osebi	Drugi strokovni profili mislijo da vedo, socialni delavci verjamejo	Strokovna samozavest	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
M65	men se zdi, da je pomembno, da je oseba varna, da sploh začne govorit	Pomemben občutek varnosti	Varnost in zaupnost	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
M66	fajn je, da je socialno delo odprto, ampak js se potem včasih pri tem izgubim	Občutek izgubljenosti zaradi odprtosti socialnega dela kot stroke	Strokovna samozavest	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
M67	nimam te dobre poklicne samopodobe, da bi lahko samozavestno povedu, da študiram socialno delo	Slaba poklicna samopodoba	Strokovna samozavest	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
M68	Če bi fakulteta znala nardit kaj na tem, da bi med študentu izboljšali občutek samozavesti, bi blo super	Izboljšanje občutka strokovne samozavesti na strani študentov	Strokovna samozavest	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
M69	vpliva pa na sodelovanje z drugimi strokami	Vpliv strokovne samozavesti na sodelovanje z drugimi strokami	Strokovna samozavest	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom
M70	Men se zdi, da nismo opremljeni za to, da nimamo to samozavest zagovarjanja naše stroke	Občutek neusposobljenosti za zagovarjanje stroke socialnega dela	Strokovna samozavest	Potrebne kompetence pri izvajanju pogovora z otrokom

PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

Kako vidiš prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc na področju dela z mladimi?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
I36	možnost it na vse te učne baze se mi zdi zelo dobro	Možnost iti na veliko učnih baz	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
I37	Mentorske in vaje so vsekakor tudi zelo pomembne in prisotne	-Mentorska srečanja -Vaje	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
I38	profesorji se mi zdijo zelo dostopni	Dostopni profesorji	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc

J25	podiplomski študij pa bi moral biti širše zastavljen in bolj poglobljen	Podiplomski študij bi moral biti: -Širše zastavljen -Bolj poglobljen	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
K40	obvezna praksa od prvega letnika naprej predstavlja dobro stvar, tudi zato, ker se stopnjuje	Obvezna praksa dobra, ker se stopnjuje	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
K42	Fakulteta prispeva dovolj dobro	Fakulteta prispeva dovolj dobro	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
K43	Fakulteta ti ponudi mreže in lahko potem pridobivaš kompetence tudi na tistem področju	Fakulteta ponudi mreže	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
L35	fakulteta ti ponudi možnosti za prakso	Fakulteta ponudi možnosti za prakso	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
M10	preko predavanj tega za moje pojme ni bilo, sem mogu več iskat koker sem dobil	Premalo prispevka preko predavanj	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
M24	da v teoriji je ful lepo, ampak moje videnje je tko, da je blo velikokrat marsikaj izrečenega, ne pa narejenega	Marsikaj izrečeno in ne narejeno	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
M25	da profesorji o tem, kar nas učijo, tud delajo	Profesorji bi morali to kar učijo, tudi delati	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
M26	Če nas učijo, da je dogovorni pristop, pravila, soustvarjanje nekaj, kar moramo delati z uporabniki, potem naj to delajo tudi oni	Če profesorji učijo dogovornega pristopa, pravil, soustvarjanja, naj to v odnosu s študenti tudi delajo	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
M27	nekdo samo nekaj odpredava in se hkrati ne posluša	-Nekateri profesorji samo odpredavajo -Se ne poslušajo	Nezadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc
M28	Od fakultete sem dobil za prebirati	Literatura s fakultete	Zadovoljstvo	Prispevek fakultete pri pridobivanju kompetenc

ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Na kateri strani je po tvojem mnenju odgovornost za pridobivanje kompetenc na področju dela z mladimi – na strani izobraževalnega sistema (fakultete) ali na strani študenta?

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
------------	--------	-------	------------	------

I89	Vsi smo odgovorni	Vsi odgovorni	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I90	in vsak je zase odgovoren	Vsak zase odgovoren	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I91	vodje fakultete	Vodje fakultete	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I92	fakulteto	Fakulteta	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I93	univerzo	Univerza	Na strani univerze	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I94	politične stranke	Politične stranke	Na strani politike	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I95	državo	Država	Na strani države	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I96	profesorji	Profesorji	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I97	asistenti	Asistenti	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I98	oblikovani predmetniki	Oblikovan predmetnik	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I99	zakoni	Zakoni	Na strani države	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I100	posameznem študentu oz. študentki	Posamezni študentje oz. študentke	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
I101	moramo biti študentje odgovorni za delo, ki ga opravljamo	Študentje moramo biti odgovorni	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
J42	Na obeh, torej na strani študentov in fakultete	Na strani študentov in fakultete	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
J43	Fakulteta mora organizacijsko in vsebinsko zagotoviti pogoje	Fakulteta mora: -Organizacijsko zagotoviti pogoje -Vsebinsko zagotoviti pogoje	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
J44	študentke pa so odgovorne, da izkoristijo priložnosti na vseh nivojih učenja in pridobivanja izkušenj	Študentke odgovorne da: -Izkoristijo priložnosti -Pridobivajo izkušnje	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
J49	Po mojih opažanjih večina ne izkoristi	Večina ne izkoristi priložnosti, ki jih da fakulteta	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc

	priložnosti, ki jih da fakulteta			
J50	Nekateri pa tako celostno, da je samo občudovanja vredno	Nekateri priložnosti izkoristijo celostno	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
K44	Odgovornost je na strani obeh	Odgovornost na strani študentov in fakultete	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
K45	Fakulteta mora v osnovi zagotoviti znanje	Fakulteta mora zagotoviti znanje	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
K46	in praktične izkušnje	Fakulteta mora zagotoviti praktične izkušnje	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
K47	in mora spodbuditi zanimanje in motivirati študente, da bodo ponotranjili odgovornost, ki jo zahteva naša stroka	Fakulteta mora: -Spodbuditi zanimanje -Motivirati študente, da bodo ponotranjili odgovornost za stroko	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
K48	veliko tudi na študentih	Veliko na študentih	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
K49	Študente razumem kot odrasle osebe, ki bolj ali manj vedo, kaj želijo in kam želijo priti	Študentje odrasle osebe, ki vedo kaj želijo	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
K50	fakulteta spodbuditi in motivirati študente za delo, da bodo faks vzeli bolj resno	Fakulteta mora: -Spodbuditi študente -Motivirati študente, da bodo delo vzeli bolj resno	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
L37	Pri vseh stvareh sta kriva dva ali več členov	Kriva dva ali več členov	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
L38	Faks pomoje nardi dosti	Faks naredi dovolj	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
L39	potem pa se študentje pač ne zavzamejo	Študentje se ne zavzamejo	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
M31	Zdi se mi, da jo imamo vsi	Vsi odgovorni	Na strani študentov in fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
M33	Zdi se mi da profesorji, ki poučujejo tuki, se kr radi mal izognejo odgovornosti	Izogibanje odgovornosti profesorjev na fakulteti	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
M34	Občutek mam, da so predavanja narejena tko, sploh	Predavanja na magistrskem študiju narejena	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc

	letos na magistrskem študiju, sam da se ura izpelje	tako, da se ura izpelje		
M35	ne pa da se v resnici poda snov, ki je zares relevantna	In ne da se poda snov, ki je relevantna	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
M36	Vedno se potem interpretira, ker sem v dobrem odnosu s kolektivom to vem, kot da je vse na strani študentov	Kolektiv fakultete interpretira, kot da odgovornost na strani študentov	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
M37	niso kritično ovrednotili svojga dela	Kritično ovrednotenje dela profesorjev ni prisotno	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
M38	vseeno zaposleni na fakulteti premalo odgovornosti prevzeli	Premalo prevzemanja odgovornosti s strani zaposlenih	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
M39	odgovornost profesorja ni samo, da reče: »literatura obstaja«, ampak da te zna angažirati, da kakovostno pripravi uro	Profesor mora: -Angažirati -Kakovostno pripraviti uro	Na strani fakultete	Odgovornost za pridobivanje kompetenc
M40	Na študentovi strani je pa tudi odgovornost, da študira	Odgovornost študentov do študija	Na strani študentov	Odgovornost za pridobivanje kompetenc

9.9. PRILOGA 9: OSNO KODIRANJE FOKUSNIH SKUPIN IN INTERVJUJEV

Legenda:

Odgovori študentk prve stopnje

Odgovori študentk in študentov druge stopnje

Tema: DEFINICIJA KOMPETENC

- Znanje
  - Znanje za delo na določenem področju (A1, L1, J1)
  - Znanje kako se lotiti neke stvari (I1, J3)
  - Teoretično znanje (I2)
  - Praktično znanje (I2)
  - Izkustvena znanja (I4)
  - Prepletanje znanja (I6)
- Pridobivanje
  - Črpane iz prakse (E1, M2)
  - Priučene kompetence (D1)
  - Razvijanje in širjenje (I11, J6)
  - Priučene kompetence naučene od drugih (M1)
- Medijska pismenost

- Spoznati se na medije (I8)
- Računalniške kompetence (I12)
- Kako zapisati in prikazati stvari (I12)
- Sodelovanje
  - Sodelovanje z drugimi ljudmi (I5, I9, J5)
- Praksa
  - Znanje za delo v praksi (L2, L3)
- Osebne značilnosti
  - Osebne značilnosti (A2)
  - Samozavest (F1)
- Izkušnje
  - Osebne izkušnje (I3)
  - Izkušnje uporabne v danem kontekstu (J2)
- Sposobnosti
  - Sposobnosti in veščine (B1, K1)
- Informacije
  - Iskanje informacij (I7)
- Razumevanje
  - Razumevanje kultur in navad (I10)
- Prenos teorije v prakso
  - Prenos teorije v prakso (K2)
- Strokovnost
  - Strokovni način dela (K3)
- Splošne in specifične kompetence
  - Splošne in specifične kompetence (C1)
- Prilagajanje
  - Prilagajanje situaciji (J4)

Tema: PRIDOBLJENE KOMPETENCE TEKOM ŠTUDIJA

- Delo z uporabnikom
  - Prisluhni uporabniku (G1, I13, L10, M4)
  - Povzemanje povedanega (G2)
  - Preverjanje razumevanja (G3)
  - Razumevanje (E4, L12)
  - Ne obsojanje (E5)
  - Vodenje pogovora (D4, K9, M3, K66)
  - Krepitev moči (I14)
  - Usmerjenost na pozitivne stvari (I15, K11)
  - Izjeme v dogodkih (I16, M8)
  - Pohvale (I17)
  - Proslavljanje malih korakov (I18)
  - Razumevanje psihosocialnih pojavov (J7)
  - Prepoznavanje psihosocialnih pojavov (J7)
  - Odzivanje na psihosocialne pojave (J8)
  - Vstopanje v življenjski svet ljudi (J9, L9)
  - Ustvarjanje varnega in spodbudnega konteksta (J12, K66)
  - Soustvarjanje (J13, K10)
  - Razvijanje tehnik in metod SD (J14, K6, K7)
  - Individualno delo (K4)
  - Skupinsko delo (K5, M6)
  - Sprejemajoč jezik (K12)
  - Odprtost do vseh skupin (L4)
  - Občutljivost tem (L5)
  - Vzpostavljanje odnosa (L6)
  - Občutek pristopa (L7)
  - Gradnja odnosa (L8)
  - Raziskovanje življenjskega sveta uporabnika (L11)

- Znanje sinergetike o vzorcih (L13)
- Perspektiva moči (M7)
- Delo na sebi
  - Razvoj empatije (E2)
  - Vživljanje v zgodbo (E3)
  - Postavljanje meja (D5, I20)
  - Si pristen (I19)
  - Asertivnost (I21)
  - Poskrbiš zase (I22)
  - Komunikacijske spretnosti (J10)
  - Kritično mišljenje (J11)
  - Socialno delo v vsakdanjem življenju (K8)
  - Reflektiranje (M5)

Tema: NAČIN PRIDOBIVANJA KOMPETENC TEKOM ŠTUDIJA

- Učna vsebina
  - Seminarske naloge (G12)
  - Literatura (A17, D29)
  - Naloge za prakso (E22)
  - Pisanje refleksij (E23)
  - Izkustveno učenje (I24, L15)
  - Vaje (I28, J15, J19)
  - Predavanja (J16, J22, L14)
  - Dialoški pristop (I31)
  - Korigiranje profesorice (I32)
  - Varno okolje (I33)
- Fakulteta
  - Utrjevanje znanja tekom študija (G4)
- Praksa
  - Praksa (D3, A16, D28, J17, J20, J21, K13, L16, L36, M9, M29, J41)
- Samoizobraževanje
  - Samoiniciativno študiranje (G20, J24, K15, K16, M56)
  - Pisanje vsak dan (I34)
  - Samorefleksija (I35)
- Izmenjava
  - Izmenjava (D32, M11)
  - Usmerjenost v socialno delo in duševno zdravje (D33)
  - Praksa socialnega dela v Evropi (D34)
  - Poskušanje o praksah ostalih držav (D35)
  - Modul na izmenjavi: Kreativne metode (M12)
  - Modul na izmenjavi: Ustvarjalnost pri delu (M12)
- Prostovoljno
  - Prostovoljna organizacija (D30, A19, M13)
  - Povezovanje z institucijami (D31)
  - Voditeljica pri tabornikih (E24)
  - Animatorica (E26, A18)
  - Prostovoljstvo na šoli, kjer praksa (E25, J23, L17)
  - Pevski zbor deklet (K20)
- Profesorji in mentorji
  - Odvisno od profesorjev (D22)
  - Odvisno od mentorjev na praksi (D22)
  - Dober mentor na učni bazi in na fakulteti (K14)
- Drug študijski program
  - Vzoredni študij psihoterapije (J18)
  - Srednješolski program predšolske vzgoje (K17)
- Študentsko delo
  - Služba v restavraciji s hrano (I30)
  - Študentsko delo v vrtcu (K18, K19)

- Terapevt
  - Obiskovanje terapevtke (I25)
- Predznanje
  - Predispozicije pred prihodom na fakulteto (G4, I23)

Tema: UPORABA KOMPETENC V PRAKSI

- Delo s skupino
  - Delo s skupino (E38)
  - Znanje o skupinski dinamiki (E39)
  - Dogovarjanje pravil (E40)
  - Vzpostavljanje odnosa (E41)
  - Ustvarjanje varnega prostora (E42)
  - Pogovor (E43, E44, E45)
- Prilagajanje
  - Ni univerzalne formule, vsakemu se prilagajaš posebej (C23, C24, E35, E36, E48, J51, L42)
  - Daš otroku vedeti, da ti ni vseeno zanj (E33, E34, F8)
  - Dajanje priložnosti (E37)
- Poslušanje
  - Prisluhni mladim (C25, L46, M20)
  - Aktivno poslušanje (I104, M15, M19)
  - Brez vnaprejšnjega predvidevanja (M16, M17)
- Sodelovanje
  - Jih vprašaj kako so (F10)
  - Jih pozdraviš (F10)
  - Si vključen (F11)
  - Sodelovanje z družino (I106)
- Krepitev moči
  - Uspešen pri iskanju izjem (I105, M23)
  - Krepitev moči skupaj (I107)
  - Krepitev moči posameznika (I107, M22)
- Osebnostne lastnosti
  - Komunikativnost (J55)
  - Pogum za učenje v učnem procesu (K58)
  - Socialnodelnost (L47)
- Občutljivost
  - Občutljivost na način govora o neki stvari v družini ali mladim (I108)
  - Pogovor o naglašanju te dijakinje z »ona« ali »on« (L41)
- Razumevanje
  - Razumevanje (C26, L44)
  - Postopno spraševanje (L44)
- Sprejemanje
  - Brez obsojanja (C26, L40)
  - Ne želja mladostnikov po sodelovanju (L43)
- Varen prostor
  - Varen prostor (A31, J45, L45)
- Refleksija
  - Refleksija (A33, K56)
- Prevajanje teorije v prakso
  - Prevajanje teorije v prakso (A29, A34)
- Vzpostavitev odnosa
  - Vzpostavitev odnosa (A30, E32, F9, E47)
- Manjša odgovornost na praksi
  - Na študijski praksi imaš za sabo mentorja (E46, K54)
- Literatura
  - Pomoč literature (A32)
- Položaj moči
  - Ne nadrejenost v položaju (J53, L48, M18)

- Pisanje
  - Pisanje dnevnikov (K55)
- Podpora
  - Posvetovanje in preverjanje primera še z nekom (K59)
- Kreativnost
  - Uporaba kreativnih metod (M14)
- Spremljanje otrok (J52)
- Preizkušanje
  - Preizkus različnih pristopov (K57)

Tema: POTREBNE KOMPETENCE PRI SOCIALNEM DELU Z MLADIMI

- Učna vsebina
  - Spuščanje pomembnih tem na fakulteti (D6)
  - Trgovina z ljudmi (D8)
  - Prisilne poroke (D9)
  - Delo na CSD-ju (D10, D12, C4, C5)
  - Izpolnjevanje vlog na CSD-ju (D11)
  - Prva socialna pomoč (D13, C6)
  - Delo strokovnih delavcev (C5)
  - Storitve (C7)
  - Telesna govorica (C10, C11, I86, I87)
  - Pogovor o tem kako delati (H5, I40, M46)
  - Otroci s posebnimi potrebami (E6, A10)
  - Delo v primeru travm (I80, I88, J29)
  - ADHD (E7, E11, E12, E13)
  - Disleksija (E8)
  - Avtizem (E9, K33)
  - Downov sindrom (K34)
  - Govorno-jezikovne ovire (K35)
  - Podporne tehnike (E10, K36)
  - Stranski učinki tablet (A11)
  - Mreženje (F2, F3, I61)
  - Povezovanje z različnimi strokami (F4, F5, M54)
  - Meje z uporabniki (E14, I82, L24)
  - Asertivnost (D15, D16, I83)
  - V katerih poklicih lahko delaš kot socialna delavka (C13)
  - Kako priti do službe socialne delavke (C14)
  - Kaj potrebuješ, če želiš določeno službo v poklicu socialne delavke (C14)
  - Več nadgradnje znanja (G9)
  - Premalo predmetov s praktičnimi znanji (E16, I51)
  - Izkustveno znanje (I52)
  - Predavanja o aktualnih temah (D20, G17)
  - Razlaga notranjih, čustvenih procesov (I42, I77)
  - Kreativni pristop sodelovanja z ljudmi (I44, I81)
  - Skrb zase (I45, I55, L25)
  - Kako postaviti vprašanja v pogovoru (I47)
  - Varen prostor med profesorji in študenti (I48)
  - Ustvarjanje varnih kontekstov (I60, M47)
  - Kako razločiti mejo med učno pomočjo in strokovnim delom (I53, I54, L23)
  - Delo s skupino (I58)
  - Motivacija ljudi (I60)
  - Uporaba izjem v odnosu (I72)
  - Uporaba humorja (I73)
  - Kako delati s tišino (I75, I76)
  - Psihične strukture (I78)
  - Modeli osebnosti (I79)
  - Analiza nezavedne komunikacije (I87)

- Družinska dinamika (J30)
- Tehnike dela z otrokom (J32, J33, L18, L20, L22)
- Razvoj otroka (J68, J69, J70)
- Psihološki nivo otroka (J71)
- Fizični nivo otroka (J71)
- Duševno zdravje (K32, M50)
- Institucionalno znanje (M48, M49)
- Samopoškodbeno vedenje (M51)
- Motnje prehranjevanja (M52)
- Samomorilnost (M53)
- Pogovor
  - Odpiranje težkih tem (A3, A5)
  - Vodenje pogovora (A4)
  - Zapiranje teme na ustrezen način (A5, G5)
  - Več realnih primerov v igrah vlog (H2)
- Praksa
  - Soočenje z realnostjo v praksi (H1)
  - Ne pripravljenost na situacijo v praksi (D7, H9)
  - Usklajevanje pričakovanja sodelujočih (I56, I57)
- Reakcija
  - Ne pridobljena kompetenca kako odreagirati (G6, G7, G8, H3, C8, C9, M55)

Tema: PREDLOGI ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

- Učna vsebina
  - Kako reči »ne« (D18)
  - Konkretni primeri (A12, D21, G18, G19, H10, H11, L34)
  - Znanje teorije za reševanje primerov (H6, H7, F7, M57, M58)
  - Vabilo strokovnjakom (C12)
  - Resno zastavljene teme (G13, I84, J37)
  - Skrb profesorjev za nekatere teme (G13)
  - Izkustvene vaje (I39, I43, I85, J46, J47)
  - Gledališče (I43)
  - Igre vlog (I46, L28, L29)
  - Kontinuiteta srečevanj (I50)
  - Reflektirane izkušnje (J48)
  - Nadgradnja metod dela (K39)
  - Feedback (L30, L31, L32)
- Predmetnik
  - Sprememba predmetnika (E15, B2, F6, J28, M44)
  - Delo z otroki s posebnimi potrebami (E17, K37, K38, L33)
  - Aktualiziranje primerov na področju dela z mladimi (E18)
  - Modulski predmeti s specifičnim znanjem (B3, G11, M44, M45)
  - Predmet humorja (I47)
  - Vnašanje tem razvoja otroka v predmet (J72, J73, J74)
- Fakulteta
  - Več zahtevanja s strani profesorjev (G14, B10)
  - Selekcija profesorjev glede izkušnje na določenem področju (D23)
  - Bolj odgovorno zaposlovanje profesorjev (E20, D42)
  - Praktične izkušnje profesorjev (E21, D27, C20, M43)
  - Pomoč profesorjev (D24, I71)
  - Občutek varnosti s strani profesorjev (D25, D26, I49)
  - Upoštevanje anket ob koncu študijskega leta (D43, I103)
  - Več sodelovanja med študenti in fakulteto (I102, K51, K52, K53, M41, M42)
  - Organizacija vsebin (J45)
  - Usklajenost profesorjev glede stvari, ki jih predavajo (L26, L27)
- Praksa
  - Večja pripravljenost na prakso (H8)

- Bolj organizirana praksa (J26)
- Kvalitetnejša praksa (J26)
- Aktivnejše učenje na praksi (J34, J35, J36, J38, J39, J40)
- Manj poudarka na papirologiji (J37)
- Več prakse (K41)
- Bolj strnjena v prvem in drugem letniku (K41)
- Mentorska srečanja
  - Podpora mentorice na fakulteti (D14)
  - Pogovor na mentorskih (I62, I63)
  - Več časa mentorskim skupinam (I67)
- Samoizobraževanje
  - Samoiniciativno pridobivanje (A7, A8, A9)
- Sodelovanje
  - Se izpostavimo (I68, I69, I70)
- Izpiti
  - Več govora o primerih na izpitih (A13)
- Treningi
  - Treningi (D17)

Tema: OPREMLJENOST ZA VODENJE POGOVORA Z OTROKOM

- Usposobljenost
  - Občutek usposobljenosti (E49, E50, G28, B13, B14, I109, J56, K60, M59, I110)
  - Občutek usposobljenosti zaradi konkretnih primerov na praksi (D40)
- Delna usposobljenost
  - Nekje na sredini (C27, J58)
  - Odvisno od pogovora (A35, L49, L53)
- Razlog za usposobljenost
  - Izvajani pogovori v vrtcu (K61, K62)
  - Zapis pri vsakem pogovoru kaj manjkalo (K64)
  - Posledica fakultete ali osebnih lastnosti (M60)
  - Praksa (M61)
- Razlog za neusposobljenost
  - Občutek izgubljenosti med pogovorom (L50)
- Vsebina pogovora
  - Individualni načrti za otroke s posebnimi potrebami (K63)
- Strategije v pogovoru
  - Podelitev, da ne veš kako naprej, da si se izgubil (L51)
  - Soustvarjanje (L52)
  - Poslušanje (L54)
  - Sprejemanje (L54)

Tema: POTREBNE KOMPETENCE PRI IZVAJANJU POGOVORA Z OTROKOM

- Pogovor
  - Spregovoriš s sodelavci o težkem primeru (C28, C29)
  - Ustvarjena mreža (E51)
  - Pogovor glede primera s psihologinjo ali nekom drugim (E52, B15, I114)
  - Največji napredek preko pogovora (I115)
  - Pogovor s terapevtko (I111, I112)
  - Intervizija (B16)
  - Aktiv (B17)
- Povratna informacija
  - Povratna informacija mentorja (A40)
  - Povratna informacija profesorjev (K71)
  - Konkretna povratna informacija (I118, I120)
  - Povratna informacija podana na spoštljiv način (I119)
- Strokovna samozavest
  - Kilometrini, ki ti da samozavest (H12)
  - Manko strokovne samozavesti (M62, M63, M64, M66, M67, M70)

- Vpliv strokovne samozavesti na sodelovanje z drugimi strokami (M69)
- Izboljšanje občutka strokovne samozavesti na strani študentov (M68)
- Praksa
  - Več prakse (J64)
  - Reflektirane izkušnje na praksi (J65)
  - Več zaupanja na praksi (J67)
  - Preizkušanje (K67)
- Primeri
  - Preizkus primera na resničnem primeru (K65, K69, K70, K72)
  - Manko resničnih primerov (K68)
- Znanje
  - Uporaba besed, ki otrokom blizu (J59, J60)
  - Znanje razvojne psihologije (J61, J62, K73, K74, K75)
- Vaja
  - Nenehna vaja (G29)
- Izkušnje
  - Izkušnje (A36, G30, H12, J63, L56, L57,)
- Mentor
  - Mentor (A37, A38, A39)
- Varnost in zaupnost
  - Varen in zaupen prostor (I113, M56)
- Osebne lastnosti
  - Pogum (I115)

Tema: PRISPEVEK FAKULTETE PRI PRIDOBIVANJU KOMPETENC

- Nezadovoljstvo
  - Razlika v teoriji na fakulteti in praksi (C2, C3, G16)
  - Ponavljanje stvari skozi študij (H4)
  - Dodaten študij ob socialnem delu za prekvalifikacijo za delo v šoli (G10)
  - Profesorji dobri teoretiki, ne praktiki (E19)
  - Neobvezne stvari na fakulteti (B8)
  - Znižanje standardov (B9, A28, C17, C18)
  - Ne resno jemanje fakultete s strani študentov (B8, M24)
  - Premalo zahtevanja s strani profesorjev (A27, C19)
  - Podiplomski študij bi moral biti širše zastavljen (J25)
  - Podiplomski študij bi moral biti bolj poglobljen (J25)
  - Premalo prispevka preko predavanj (M10)
  - Profesorji bi morali to kar učijo, tudi delati (M25, M26, M27)
- Zadovoljstvo
  - Veliko teoretične podlage na fakulteti (D2, M28)
  - Praksa (D36, D38, A20, K40)
  - Vzpostavljena mreža organizacij kamor lahko greš (D37, D39, I36, K43, L35)
  - Naloge za prakso pripomorejo h kompetentnosti (E27, E28, E29, A21)
  - Delo na sebi (A21)
  - Pravni predmeti dali veliko (C15)
  - Mentorska srečanja (I37)
  - Vaje (I37)
  - Dostopni profesorji (I38)

Tema: ODGOVORNOST ZA PRIDOBIVANJE KOMPETENC

- Na strani fakultete
  - Fakulteta mora ponuditi najboljše možno (B4, B5, I92)
  - Odnos profesorja do predmeta (G21, G24, C21, C22, M34)
  - Odnos profesorja do študenta (G23, M36)
  - Profesorji morajo prevzeti odgovornost (G27, I96, I97, M33, M37, M38, M39)
  - Vodje fakultete (I91)
  - Oblikovan predmetnik (I98, M35)
  - Fakulteta mora organizacijsko zagotoviti pogoje (J43)

- Fakulteta mora vsebinsko zagotoviti pogoje (J43)
- Fakulteta mora zagotoviti praktične izkušnje (K46)
- Fakulteta mora spodbuditi zanimanje (K47)
- Fakulteta mora motivirati študente, da bodo ponotranjili odgovornost za stroko (K47, K50)
- Faks naredi dovolj (L38)
- Na strani študentov
  - Daš nekaj od sebe in dobiš veliko od fakultete (A14, B12)
  - Odgovornost na nas samih (A23, A24, A26, D41, G26, B11, I90, I100, I101, K48, K49, L39, M40)
  - Neudeležba na gostujočih predavanjih s strokovnjaki (A25, B7)
  - Študentje bi morali delati po standardih fakultete (B7)
  - Odnos študentov do predmeta (G22)
  - Študentke odgovorne, da pridobivajo izkušnje (J44, J49)
  - Študentke odgovorne, da izkoristijo priložnosti (J44, J50)
- Na strani študentov in fakultete
  - Oboje (D40, A22, B6, G25, I89, J42, K44, L37, M31)
  - Začaran krog (E30, E31)
- Na strani univerze
  - Univerza (I93)
- Na strani države
  - Države (I95)
- Na strani politike
  - Politične stranke (I94)